

တၢ်မၤလၢကမိၤကညိၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢအမ့ၢ်နံၤ ဖွဲၤထီၣ် (၂၇)ဒီတံၤ
တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ်(လိၤအေ့ၣ် ၅ သီ, ၂၀၀၂ နံၣ်)

လၢတၢ်ပကမၤလၢကမိၤ
ကညိၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢအမ့ၢ်နံၤ

ဗျၢၣ်ယၢၣ်ကိၣ်ရၢၣ်
မၤလၢကမိၤ
ကညိၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢ
အမ့ၢ်နံၤ

ဗျၢၣ်ယၢၣ်ကိၣ်ရၢၣ်
တဖၣ်
ဗျၢၣ်ယၢၣ်ထီၣ်
ကညိၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ
လၢတၢ်ဗျၢၣ်အေ့ၣ်

အေ့ၣ်ယၢၣ်ဒဲးကမိၤမိၢ်တဖၣ်
ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ယၢၣ်ဒဲးကမိၤမိၢ်တဖၣ်
ကညိၣ်မိၢ်မ့ၢ်နံၤတဖၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢအမ့ၢ်နံၤ

တၢ်သံကွၢ်ခဲးဆၢ

အေ့ၣ်ယၢၣ်ဒဲးကမိၤကညိၣ်
မ့ၢ်တဖၣ်
မၤလၢကမိၤကညိၣ်
မိၢ်မ့ၢ်ကရၢအမ့ၢ်နံၤ
လၢတၢ်ဂဲၤကလၢၣ်ဒိ

မိၢ်လၢတၢ်ဗျၢၣ်ကိၣ်ရၢၣ်တဖၣ်
လၢတၢ်ဗျၢၣ်ကိၣ်ရၢၣ်တဖၣ်

သးခဲးမ့ၢ်တဖၣ်ဆၢထီၣ်
မိၢ်လၢတၢ်ဗျၢၣ်ကိၣ်ရၢၣ်တဖၣ်ဆၢထီၣ်

ဗျၢၣ်ယၢၣ်ကိၣ်ရၢၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢအ
တၢ်ဗျၢၣ်အေ့ၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢအမ့ၢ်နံၤ
ဖွဲၤထီၣ် (၂၇)ဒီတံၤ

ဗျၢၣ်ယၢၣ်ကိၣ်ရၢၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ်ဟးကွၢ်တၢ်ဗျၢၣ်အေ့ၣ်

ကညိၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢ

မိၢ်မ့ၢ်

ကညိၣ် (၂) အေ့ၣ် (၈), လိၤယၢၣ်အေ့ၣ်-လိၤအေ့ၣ် (၂၀၀၂ နံၣ်)

တၢ်မၤလၢကမိၤကညိၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢအမ့ၢ်နံၤ ဖွဲၤထီၣ် (၂၇)ဒီတံၤ
မိၢ်မ့ၢ်

တၢ်ဒုးသံကွၢ်ခဲးဆၢ

တၢ်ထဲသးတၢ်သး

တၢ်သးတၢ်သး

Volume (2) Issue(8), January to April (2012)

Karen Women Organization Magazine

တၢ်တၢ်ထုးထီၣ်ရၢၣ်လိၤအေ့ၣ်လၢလိၤအေ့ၣ်သးကညိၣ်မိၢ်မ့ၢ်ကရၢ

ကညီမိမိမုဉ်ကရၢအတၢ်ပညိဉ်ကွၢ်စိ

- ★ ဒ်သိးပိဉ်မုဉ်တဖၣ် အတၢ်အိဉ်မူကတူဉ်ဖျဲးထီဉ်လၢတၢ်ဆိဉ်တၢ်မၤနၤအကလုာ်ကလုာ်.
- ★ တၢ်ကသုးထီထီဉ်ကညီမိမိမုဉ်တဖၣ် အတၢ်အိဉ်မူအတၢ်ပတီၢ်ဒ်သိးပိဉ်မုဉ်တဖၣ် အတၢ်အိဉ်မူအတၢ်ပတီၢ်ကထီထီဉ်အဂီၢ်.
- ★ တၢ်ကသုးထီထီဉ်ကညီမိမိမုဉ်တဖၣ် ထံဉ်ကီၢ်သဲးတၢ်သ့ဉ်ညါဒီး တၢ်ပၢ်ဆၢအတၢ်သ့ဉ်ညါ.
- ★ ဒ်သိးကညီမိမိမုဉ်တဖၣ် ကနီၤပၢ်ကညီမိမိမုဉ်တဖၣ်ကရၢအကျဲသန့ န့ဉ်လီၤမၤသကိးဃုာ်တၢ်လၢကညီတၢ်သဘျ့အဂီၢ် ပွဲၤဒီးတၢ်သ့ဉ်ဆူဉ်သးဂဲၤ.
- ★ ဒ်သိးကညီမိမိမုဉ်တဖၣ် ကဒီးန့ၢ်ဘဉ်ပိဉ်မုဉ်ခွဲးယၢ်,တၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီး ကကၢၤဃၢၢ်,ကဟုကယၢ်ကွၢ်အိၤ.
- ★ ဒ်သိးကညီမိမိမုဉ်တဖၣ် ကဟံးဃၢၢ်ပၤဃၢၢ်ဒီး မၤဖျါထီဉ်ကွၢ်ကညီတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ.
- ★ ဒ်သိးမိမိမုဉ်တဖၣ် ကဒီးန့ၢ်ဘဉ်တၢ်ကညီဘဉ်ကညီသ့,တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့ဒီး တၢ်ကဟုကယၢ်.

တၢ်စံးဘျးစံးဖျိဉ်ဒီး တၢ်ကွဲးမုဉ်တၢ်ကွဲး

စံးဘျးစံးဖျိဉ်ဘဉ် ဒီပုၤဝဲၤပုၤကွဲးလံာ်ဖိ ဒီးဒီပုၤဝဲၤပုၤကွဲးလံာ်ဖိကိးဂၤဒီး လၢအဆိဉ်ထွဲကညီမိမိမုဉ်ကရၢမဲးကစံ လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူဉ်ဟ့ၣ်ဖး, တၢ်ဆၢထီဉ်တၢ်ကွဲးအကလုာ်ကလုာ်, တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဒီး စုအတၢ်မၤစၢၤ ဒ်သိးမဲးကစံဖိအံၤ ကကဲထီဉ်အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ ဆူမဲးညါတလါအဂီၢ် ပလိာ်ဘဉ်လၢသုကဆၢထီဉ်ဘဉ်တၢ်ကွဲးအကလုာ်ကလုာ်မုဉ်ဂ့ၤ, တၢ်ဟ့ၣ်ကူဉ်မုဉ်ဂ့ၤ ပသးခုတူၢ်လိာ်ပုၤကိးဂၤဒီးအတၢ်ကွဲးဒီး အတၢ်ဟ့ၣ်ကူဉ်လီၤ တၢ်ကွဲးလၢအကြးဝဲဘဉ်ဝဲတၢ်ကထၢ န့ဉ်အိၤဒီး အလီၢ်မုဉ်လၢတၢ်ကဘျီဘဉ်အိၤဒီး တၢ်ကဘျီဘဉ်အိၤတနီၤ မ့ၢ်ပတၢ်သကွၢ်ကညးဆိဘဉ်သုဝဲကိးဂၤဒီးန့ဉ်လီၤ.

နီၤနီၤဆၢအတၢ်သကွၢ်ကညး

နီၤနီၤဆၢအံၤဒီးစံးဆၢဘဉ် ဒုဒုမုဉ်, ဒုဒုခါသ့တဖၣ် အတၢ်သံကွၢ်ကိးဂၤဒီးလီၤ ဘဉ်ဆဉ် မ့ၢ်လၢတၢ်သံကွၢ်တဟဲတုၤဘဉ်အယီၤ တလါအံၤ နီၤနီၤဆၢအဂီၢ် တၢ်စံးဆၢတအိဉ်ဘဉ်, တၢ်သံကွၢ်လၢအဟဲတုၤလံတနီၤ မ့ၢ်လၢအဒိကထြၢလိာ်အသးဒီး အကတမံၤတၢ်သံကွၢ်တနီၤ မ့ၢ်လၢတကြးတဘျီအယီၤ နီၤနီၤဆၢတစံးဆၢအိၤဘဉ်.

လၢတၢ်ဆဲးကျိး ကညီမိမိမုဉ်ကရၢမဲးကစံအဂီၢ်

(လီၤခၢၣ်သးဝဲၤဒၢး)

P.O.Box 19
Mae Sariang
Mae Hong Son Province
58110
Thailand
Tel: (66) 053-681-084
Fax: (66) 053-621-410
E-mail : kwocentral@gmail.com
: kwomagazine@gmail.com

(လီၤခၢၣ်သးဝဲၤလီၤခၢၣ်ခၢၣ်(၁))

P.O. Box 60
Mae Sot
Tak Province
63110
Thailand
Tel/Fax: (66)055-563-797
Mobile Phone : 085-2687542
Email : kwomaesot@gmail.com

www.karenwomen.org

မိမိမုဉ်တၢ်ထံဉ်မိမိမုဉ်သကိးဃုာ်ဒီးတၢ်မၤလၢကမိၤပတီၢ်ခိဉ်မိမိမုဉ်မုဉ်နံၤ
ဗျးထီဉ်(၁၀၀)ဝီတဝီတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂဲၤတဖၣ်
(လီၤခၢၣ်သးဝဲၤ, ၂၀၀၂န့ဉ်)

ဒီကီၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အကမုၢ်

ထံကီၢ်တဘျုးဒီးတဘျုးအိၣ်ဒီးအတၢ်သိၣ်တၢ်သိ တၢ်ဘျုးဒၣ် အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီး အတၢ်မၤအကျိၤအကျဲ အသန့ဒၣ်ဝဲလၢ ကဟံးဆၢထံဖိ ကီၢ်ဖိမုၢ်ဂ့ၤ လၢကမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် ထံဖိကီၢ်ဖိမုၢ်ဂ့ၤ လၢကမၤတၢ်လၢထံဖိကီၢ်ဖိမုၢ်ဂ့ၤ အိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

တကဟံး ထံဖိကီၢ်ဖိစ့ၢ်ကိး အကီၢ်ပဒိၣ်ဟံးလီၤန့ၢ်အိၣ် တၢ်လၢကဘၣ်လူထွဲမၤထွဲဝဲ ဒ်ထံဖိကီၢ်ဖိတကအသးမုၢ်ဂ့ၤ တၢ်လၢကဘၣ်မၤ စၢၤကွၢ်ထံကီၢ်အဂီၢ် မူဒါတဖၣ်မုၢ်ဂ့ၤ အိၣ်ဝဲစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ

အသးဒီး ထံကီၢ်ပဒိၣ်လၢအဟံးတၢ်မုၢ်ဂ့ၤ ထံဖိကီၢ်ဖိလၢအိၣ်ဆိးဖဲန့ၢ်တဖၣ်မုၢ်ဂ့ၤ ခံခိလၢာ် မုၢ်မၤအမူဒါဒၣ်ဝဲစ့ၢ်စ့ၢ်န့ၣ် ထံကီၢ်အဝဲ န့ၣ် လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လီၤ ထံကီၢ်ပဒိၣ်စ့ၢ်ကိး အမံၤဂ့ၤဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိစ့ၢ်ကိး အိၣ်ကုၢ်အိၣ်ပုၤ အိၣ်မုၢ်အိၣ်ခုၣ်၊ ဘီၣ်ထီၣ်ညီထီၣ်ဒီး တၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ် မုၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်ဆၣ် ပမုၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်ထံပကီၢ် လၢအမုၢ်ကီၢ်ပယိၤတဘျုးအံၤ တၢ်တမၤအသးဒ်န့ၣ်ဘၣ်၊ ပဒိၣ်မုၢ်ပာ်လီၤထံကီၢ်တၢ်သိၣ်တၢ် သိန့ၣ်ကွၢ် တလုၤထွဲမၤထွဲတၢ်ဝဲဘၣ်၊ တမၤဂ့ၤထံဖိကီၢ်ဖိဘၣ်အမဲၣ်ညါ ထံဖိကီၢ်ဖိအါဂီၢ်ဂီၢ် ဘၣ်ဟးထီၣ် ဃုးဃုးမၤလၢပုၤထံပကီၢ်၊ ဘၣ် ကဲထီၣ်ပုၤလီၤအိၣ်ကမ့ၢ်လၢထံလီၤကီၢ်ပုၤ၊ ဘၣ်ကဲထီၣ်ပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်လၢပုၤထံပကီၢ် ဒီးဘၣ်ဟးထီၣ်ဆူ ကီၢ်သၢဘၣ်တဘျုးန့ၣ်လီၤ

တၢ်နးန့ၢ်အဝဲအံၤ မုၢ်ထံလီၤကီၢ်ပုၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤ လၢထံဖိကီၢ်ဖိကလုာ်ဒုၣ်တဖၣ်ဒီး ကီၢ်ပယိၤသးတဖုလၢအဟံးဆၢတၢ်မုၢ်တၢ် ယံာ်တၢ်ဝဲဒၣ် ဖဲဒုန့ၣ်အတီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ ထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်တဖၣ် ဘၣ်အိၣ်မူတၢ်ကီၢ်ခဲခဲ နးနးကျဲကျဲ ဖျီၣ်ဖျီၣ်ယာ်ယာ် ဘၣ်သံဘၣ်ပုၤတၢ်ဃုးဒီး သးဖိသံၣ်ဖိတဖၣ် လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအသးန့ၣ်လီၤ

မုၢ်ခဲအံၤ ကီၢ်ပယိၤသးတဖုအံၤ ဘၣ်လီၤကွၢ်သးအကူအသးဒီး ကူထီၣ်သးထီၣ်ကွၢ် ကမုၢ်အကူအသး ဒီးကိးစိကွၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိလၢ အဟးထီၣ်လၢထံကီၢ်ပုၤတဖၣ် ဒ်သးကဟံးကွၢ်ကဒါကွၢ်အဂီၢ် မၤထွဲဖျဲးထီၣ်ကွၢ်ပုၤသိာ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ကိးကဒီးပုၤစိာ်တၢ်စုကဝဲဖိသ့ၣ်တဖၣ် လၢကဟံးကွၢ်မၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ လၢအကျိၤ ဟံးဃုးဒီးခုၣ်အိၣ်ယုၣ် ကညီဒီကလုာ် စၢၤဖျီၣ်ကရၢစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ

ဒီကီၢ်တၢ်ဃုတၢ်ဖိးအဂီၢ် သးထီၣ်ကွၢ်အသိတဖု ဆၢထၢၣ်ဒ်ကမုၢ်ပဒိၣ်တဖုအသး ဒီး စးထီၣ်ကတၢ်တၢ်ဒီး ကလုာ်ဒုၣ်တဖုဘၣ်တဖု ထံရူၢ်ကီၢ်သးပုၤတံၣ်ဒီး ပုၤဟံးဆၢတၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ် တဖုဘၣ်တဖုဒီး တဘျီဘၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ

ထံထံကီၢ်သးပဒိၣ်ဒီး ကလုာ်ဒုၣ်ဖျီၣ်စုကဝဲမုၢ်ဂ့ၤ ထံရူၢ်ကီၢ်သးပုၤတံၣ်တဖၣ်မုၢ်ဂ့ၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒီဘၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တန့ၢ်ဘၣ်၊ မုၢ်ကျိၤ ဝဲၤကွၢ်မုၢ်ဂ့ၤ ကျိၣ်စ့တၢ်ထူးတၢ်တီၤ တၢ်ကူၣ်သ့ ကမုၢ်ဒုၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲတန့ၢ်နီၤလီၤ

တၢ်လိၣ်အဒိၣ်ကတၢ်လၢ ကီၢ်ဒီဘၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ် တၢ်ကဘၣ်ဃုထံၣ်န့ၢ်ကွၢ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အကမုၢ်န့ၣ်လီၤ ဒ်သးန့ၣ်ကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အကမုၢ်န့ၣ် ထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်ကိးကဒီး လၢအအိၣ်လၢဒုသဝီပုၤမုၢ်ဂ့ၤ လၢဒုလၢဝုၢ်ပုၤမုၢ်ဂ့ၤ ကိးကဒီး တၢ်ဂုၢ်တၢ်ဝဲအတၢ်ကီ တၢ်ခဲ အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် တၢ်ကဘၣ်ဘျီမၤဂ့ၤထီၣ်န့ၢ်အိၣ်လၢ ဃုးဒီးအကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ခိဖျိတၢ်တဲသကိး၊ တၢ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤသကိး၊ တၢ် တၢ်ပိာ်သကိးမံၣ်ညါ အဝဲသ့ၣ်အကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ကန့ၣ်လီၤဃုာ်ဃုာ်ဝဲလၢအကစၢ် တၢ်တၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ် ဘၣ်လီၤဘၣ်စးကွၢ်ဒီး ဒုးမံသ့ၣ်မံသး ကွၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်အသ့ၣ်ကမံအသးကမုၢ်ဒီး ကအိၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဘၣ်လီၤဘၣ်စး ဒီး သဝီဒီတဖျါညါကမုၢ်ထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ သဝီတ ဖျါဘၣ်တဖျါမုၢ်ထီၣ်ကွၢ်ဒီး ကီၢ်ဆၣ်၊ ကီၢ်ရူၣ် ဒီးထံကီၢ်ဒီတဘျုး တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ကအိၣ်ထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်

❖ အဲးဒဲးထၢၣ်အတၢ်ကွဲး

ဇ- ဒီကီၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၢၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၢၣ်
အကမျၢၢ် (အဲးဒဲးထၢၣ်ခိၣ်ကျၢၢ်) - ၁

❖ လိၢ်ခၢၣ်သးကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢခိၣ်အတၢ်ကတိၤ - ၃

❖ လံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်

ဇ- လိၢ်ခၢၣ်သးကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ,အလံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်ဆူ ကညိဒီကလုာ်တၢ်ဟံၢ်
ဆၢမုၢ်န့ၣ်ပွဲၤထီၣ် (၆၃)ဝိတဝီ, ၂၀၁၂န့ၣ်, လၢယန့ၣ်အါရံၣ် ၃၁သီ - ၄
ဇ- ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢမုၢ်န့ၣ်ပွဲၤထီၣ် (၂၇)ဝိတဝီ
လိၢ်ခၢၣ်သးကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ,ကရၢခိၣ်အတၢ်ကတိၤ - ၅

❖ လံာ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ

ဇ- ပိၣ်မ့ၢ်တဖၣ် ဆိတလဲတၢ်ပျံတၢ်ဖးဆူတၢ်သဘျ
(ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၆

❖ ထၢသနၢၣ်

ဇ- ခါခဲအံၤပိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်အမူအဒါ (နီၣ်သံၣ်ဒၣ်) - ၇
ဇ- မံၤရၢမံၤ ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ အတၢ်ဆၢဂၤအါဆူ ကီၢ်ပူၤသံၣ်ဆဲးကတိၤဆိ
ကွီ (နါကွီကွီ) - ၇
ဇ- သိၣ်ဒုလၢအဂၤတက (စီၤစတဝါ) စၢသ့ၣ်သီကွီ - ၈
ဇ- လီၤဆူဘၣ်ဆၣ် (ဘၣ်မိၣ် သးရံၣ် ၉ လၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်) - ၉
ဇ- ကျဲးစးသကိး (မုၢ်ယဲး) - ၉

❖ လိၢ်ခၢၣ်သးကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်

ဇ- အူဖျၢၣ်ဒဲးကဝီၤကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢတၢ်ယုထၢ (ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၁၀
ဇ- လိၢ်ခၢၣ်သးကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ မၤလၢကပီၤကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢမုၢ်န့ၣ်
ပွဲၤထီၣ်(၂၇)ဝိတဝီ (ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၁၁
ဇ- တၢ်မၤလၢကပီၤ ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢမုၢ်န့ၣ်ပွဲၤထီၣ်(၂၇)ဝိတဝီ
လၢဒုယုၢ်ယၢ်ကီၢ်ရံၣ် (ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၁၂
ဇ- ဒုသထူၣ်ကီၢ်ရံၣ် ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ မၤလၢကပီၤကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢမုၢ်န့ၣ်
(၂၇)ဝိတဝီ (ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၁၄
ဇ- တၢ်ကုၣ်ဘၣ်ကုၣ်သ့မူဒါခိၣ် သရၣ်မ့ၢ်ကညိပိၣ် လဲၤထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဒီး
ဟံၣ်ဒွဲကွီမိလၢ ဒုသတူၢ်ကီၢ်ရံၣ် (ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၁၆
ဇ- တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိဆူ ဖိသံၣ်ဆဲးကတိၤဆိကွီ
တၢ်ကဲထီၣ်ကွီသရၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ်,တၢ်မၤလိ (ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၁၇

❖ တၢ်ကစီၣ်သနၢၣ်

ဇ- တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤလၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခၢၣ်အဂီၢ် (ဖိဒုယုၢ်) - ၁၉

❖ တၢ်တဲပူၤသနၢၣ်

ဇ- ဆိၣ်လီၤနးသး နကဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ထီၣ်ထီၣ်နး (မုၢ်ရၢၣ်ဖိ) - ၂၂

❖ ပိၣ်မ့ၢ်ပိၣ်မၤသနၢၣ်

ဇ- (CPI) ပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိတက လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤလၢကပီၤ ဘၣ်သး
မၤစၢပုၤဂၢၢ်ဝီအတၢ်လိၣ် ခီဖျိ (Intern Action) အ့ၤထၢၣ်အဲးကရၢၣ်
ဖဲ(၂၀၁၂) န့ၣ် (ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၂၃
ဇ- ကီၢ်ပယိၤပိၣ်မ့ၢ်စၢဖျိကရၢ အပုၤမၤလိာ်ဆုၣ်နီၤ နီၣ်လုၤဒဲး
ဒီးန့ၣ်ဘၣ် “ဒီဂုၤတဲာ်ဘၣ်” ခိၣ်ဖး - ၂၄

ဇ- ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢပုၤမၤတၢ်ဖိတက လၢအဖျိထီၣ်ပုၤဂၢၢ်ဝီခီလုၣ်ကွီ
(မုၢ်တြီၤဖိလုလုၣ်) - ၂၅
ဇ- ပိၣ်မ့ၢ်တၢ်ဂံၤယျၢၢ်ဂံၤဆူးလၢအထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂံၤထီၣ်ပုၤကမျၢၢ်အသး
အါကတၢ်အကျါခံၤ (အ့ၤထၢၣ်နဲး) - ၂၇

❖ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢသနၢၣ် - ၂၉

ဇ- ထံ - မုၢ်ကသံၣ်ဖိၣ်အဂုၤကတၢ်
ဇ- ယိၤဟီၣ်ပုၤဒီးလုာ်
ဇ- တကီၤသျှသ့ၣ် (ကီၢ်နၢၤသ့ၣ်) (မုၢ်တြီၤဖိလုလုၣ်)

❖ တၢ်ကွဲးထီၣ်ရီၤသနၢၣ်

ဇ- ဆူခိၣ်ခါအသီ (ဖိဒုယုၢ်) - ၃၂
ဇ- ဒဲးမိလၢထံကျိၣ်တၢ်ဘးခီ -- တၢ်လုၢ်ဒီခိၣ် (မုၢ်တြီၤဖိလုလုၣ်) - ၃၄
ဇ- ထီၣ်ယဲးကွီအခါ တၢ်သကိးမိလၢယအိၣ် (ပိၣ်မ့ၢ်သးစၢ်ကွီဖိ) - ၃၅
ဇ- တၢ်လဲၤလီၤဆူဒုသထူၣ်ကီၢ်ရံၣ် (မုၢ်တြီၤဖိလုလုၣ်) - ၃၆

❖ တၢ်ဂီၤသနၢၣ် (ကညိပိၣ်မ့ၢ်ကရၢ) - ၄၀

❖ နံၤကမ့ၢ်သနၢၣ် - ၄၄

ဇ- ဆိကမိၣ်ဒိၣ်တက ဆိကမိၣ်ဆဲးတက
ဇ- တညိမးလံာ် (မုၢ်တြီၤဖိလုလုၣ်)
ဇ- ပလီၢ်နးသးယုၢ်ဖိမံၤ
ဇ- နုၤပျၢၢ်မိ
ဇ- ပုၤအိသး -- အိ-- ပုၤအိသး
ဇ- လီၤတၢ်အါကံာ်ဆိး

❖ သးစၢ်သနၢၣ်

ဇ- သိၣ်ဒုစိလၢယအိၣ်ဘၣ် (သးခိၣ်မုလုၤသီ) - ၄၅
ဇ- ယအိၣ်နး သူမဲကွီ (သးခိၣ်မုလုၤသီ) - ၄၆

❖ တၢ်လဲၤခီဖျိသနၢၣ်

ဇ- သးသမူအတၢ်လဲၤခီဖျိသနၢၣ် - ၄၈

❖ တၢ်ပရၢသနၢၣ် (မုၢ်တြီၤဖိလုလုၣ်) - ၄၉

❖ ထုၣ်ပြဲၣ်န့ၣ်ကြေညာချက်

ဇ- ကြောက်ရွံ့ခြင်းမူသည့် လွတ်လပ်ခြင်းဆီသို့ အမျိုးသမီးများ
လျှောက်လှမ်းစို့ - ၅၀

❖ ကဗျာ

ဇ- အတွေး (ခိုင်စံ့ရွှေမြင့်) - ၅၁
ဇ- ချစ်သူရဲရွေးချယ်ခွင့် (နွေဦးခရေ) - ၅၁

လိာ်ခါးသးကညိပိာ်မုာ်ကရၢခိာ်အတၢ်ကတိၤ

ခိာ်နီၤအါကၤ ဂုာ်ကျဲးစးဒုးအိၣ်ထီၣ်ပဲ ပိာ်မုာ်တၢ်ကရၢကရိၤ ဒ်သိးပိာ်မုာ်တဖၣ် ကမၤသ ကိးတၢ်ဒီးကရၢမိာ်ပုာ် ကဂုာ်ကျဲးစးသကိးလၢ ပကန့ၢ်ဘၣ်က့ၤပထံပကီၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. နၤယၤ ပဝဲကိးဂၤဒဲး ပကဂုာ်ကျဲးစးသကိးလၢတၢ်သးတဖျါဉ်ဃီ ဃူဃူဖိးဖိး ဒ်သိးပကတုၤဘၣ်က့ၤလၢ ပထံပကီၢ်တက့ၢ်.

ဆၢကတီၢ်လၢအပူၤကွံာ် တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်ဝဲထဲလဲၣ်န့ၢ် ပဝဲကိးဂၤဒဲး ပဘၣ်လဲၤခိဖျါအိၤ တုၤဒၣ်လဲာ် ပတူၢ်တကဲလၢဒီး ပဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျါးလၢတၢ်လီၤအါတီၤ တကးဘၣ် တုၤဒၣ်လဲာ် ပ ဘၣ်ကဲထီၣ်ပဲပုၤဘၣ်ကိဘၣ်ခဲန့ၢ်လီၤ. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အလီၢ်အိၣ်ဝဲသပူၢ်ကတၢ်လၢ ပကြးဆိ ကမိာ်ထံက့ၤပဝဲ လၢအမ့ၢ် ကညိမုာ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးကိးဂၤဒဲးတက့ၢ်.

တၢ်မၤအသး ဖဲတၢ်တဲသကိးတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အဆၢကတီၢ်အံၤ ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် သ့ၣ်ခသးခု ဝဲလၢ နၤဟူဘၣ်တၢ်ကပတုာ်ကွံာ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤမ့တအိၣ်ဒီး ပဝဲ ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် ကသ့ၣ်ခသးခုဝဲလၢ ခါဆူညါပကဒီးန့ၢ်ဘၣ်က့ၤတၢ်သဘူအဂီၢ်ဒီး ပပုၤကလုာ်အ တၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤ ကအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်, တၢ်အုၣ်ကိၤသးန့ၢ်လီၤ.

နၤယၤ ပဝဲကိးဂၤ လၢကီၢ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ကီၢ်ချၢမ့ၢ်ဂ့ၤ လၢတၢ်လီၤကိးတီၤဒဲး ပကဖိာ်လိာ်ပစု ဃူဃူဖိးဖိး ပတၢ်ထံၣ်စ့ၢ်ကိး ကမ့ၢ်ဝဲတၢ်တမံၤဃီန့ၢ်တက့ၢ်. တၢ်အိၣ်တၢ်ကွံာ်, တၢ်ဃူတၢ်ဖိး မ့ၢ် တၢ်အရ့ဒိၣ်လၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤလီၤ. ဃူဃူဖိးဖိးလၢပတၢ်မၤသကိးအပူၤကိးဂၤဒဲးတက့ၢ်.

ဂုာ်ကျဲးစးသကိးဆူပတၢ်မၤနၢၤဖိတၢ်

နီၤဖိဒုတိ
ကရၢခိာ်(၂)
ကညိပိာ်မုာ်ကရၢ
လီၢ်ခါးသး

ကညီပိတ်မုက်ကရားမုန်းပျဲထီၣ်(၂၇)ဝီတဝီ လီၢ်ခၢ်သးကညီပိတ်မုက်ကရား,ကရၢခိၣ်အတၢ်ကတိၤ

မုန်း-၅/၄/၂၀၁၂

ချ/
ကညီပိတ်မုက်ကရားလၢ်သ့ၣ်စၢ,

တနံၤအံၤလၢအူဖျၢၣ်(၅)သီ(၂၀၁၂)န့ၣ်မုၢ်ဝဲဒၣ်ကညီပိတ်မုက်ကရားမုန်းပျဲတၢ်ပၣ်နီၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်တနံၤအံၤပူၤန့ၣ်ကဒီးပ
ပိတ်မုက်ကရားမုန်းအသိးတဝီယံသးခုၣ်မးန့ၣ်လီၤ.တနံၤအံၤယဆၢဂၤဆၢဝါဘၣ်ကမုၢ်ဖိကိးဂးဒီးလၢသုကပျဲဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖွံသး
ညီ.တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့,မၤန့ၣ်အိၣ်ကပူၤဖျဲးဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအသိးခဲလၢ်န့ၣ်လီၤ.ကညီမုၢ်ဝဲလၢ်သ့ၣ်သုစၢမဆါတနံၤအံၤခိၣ်ဖျါလၢပ
အိၣ်ဒီးတၢ်ကရၢကရိအယိန့ၣ်.ပဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်,ဒ်သိးဒီးကန့ၣ်လီၤမၤသကိးဘၣ်တၢ်လၢကညီဒီးကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျဲးအဂီၢ်ဒီး
ထံၣ်ဂီၢ်သးအတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်ပသးခုၣ်လီၤ.

ပကူၢ်ကဒါကွၢ်ခါလၢအပူၤကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပဝဲပိတ်မုၢ်ပိတ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်.တၢ်ထံၣ်ဆံးပူၤ,တၢ်တပၣ်လုာ်ပၣ်ပူၤ,တၢ်
ပၣ်ပူၤတၢ်လီၢ်တူၢ်ဒ့ၣ်ကမၤအပတီၢ်န့ၣ်လီၤ.ဒ်န့ၣ်အသိးတၢ်ကတိၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢဆီမိၢ်အိၣ်အိၣ်မုၢ်တဆူၣ်ဝါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.မ့မ့ၢ်ဆၢ
ကတိၤခဲအံၤပိတ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကွဲးစးယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဒီးထံၣ်ဘၣ်ကွၢ်လၢတၢ်ဆၢကတိၤဆိတလဲကွၢ်သးအိၣ်ထီၣ်ဝဲမုၢ်တၢ်ဆၢကတိၤ
လၢအိၣ်ဒီးတၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်အယိန့ၣ်.တၢ်ကတိၤအိၣ်ကွၢ်ဝဲလၢ “စုလၢအထီၣ်ဝဲစုၣ်န့ၣ်ကပၤဘၣ်ကွၢ်ဟီၣ်ခိၣ်”န့ၣ်လီၤ.

ကညီမုၢ်ဝဲလၢ်သ့ၣ်စၢတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢပဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်လံအံၤန့ၣ်မိၣ်ပကူၢ်ကွဲးစးသပျီၤဒ်သိးပကထုၣ်ဖျဲးထီၣ်လၢအ
ဆိအချ့န့ၣ်တက့ၢ်.လီၤဆီဒၣ်တၢ်ပဝဲပိတ်မုၢ်ပိတ်မၤတဖၣ်ပဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ပူၤလၢကျဲအါဘိပူၤဒီးတၢ်သအုးသပျီၤန့ၣ်လီၤ.ပကူၢ်
ကဒါကွၢ်မုၢ်မဆါတနံၤအံၤစ့ၢ်ကိးကလုာ်ဒိၣ်စိတၢ်ထံၣ်လၢပဖိခိၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်တမံၣ်ခဲသပူၤနီၣ်တဘျီဘၣ်ထီၣ်ဘိကိးဆၢကတိၤဒီးယုဝဲ
ကျဲအဘိတဖၣ်အဘိဒ်သိးကမၤလီၤမုၢ်လီၤဖးဝဲပူၤတဖၣ်ဘၣ်တဖၣ်တက့ၢ်ဘၣ်တက့ၢ်ဒ်သိးပတၢ်နီၣ်ပၢၢ်ကမၤလီၢ်သးတၢ်န့ၣ်လီၢ်သး
သုတအိၣ်,တၢ်ထံၣ်ကမၤလီၢ်သးကအိၣ်ထီၣ်လၢပသိးပကျါယုဝဲကျဲအကပၤပန့ၣ်လီၤ.

တမံၣ်ဂၤတမံၣ်ဂၤမိၣ်ပကအိၣ်ဆၢထၢၣ်ဂၢ်ဂၢ်ကျၢ်ကျၢ်လၢပကျဲသန့အဖီခိၣ်ဒ်သိးပကတုၤလၢပတၢ်မၤန့ၣ်ဖိတၢ်ဂၤဂၤန့ၣ်တ
က့ၢ်.လၢပပိတ်မုၢ်ကရၢအမုၢ်န့ၣ်တနံၤအံၤအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါကွၢ်သုဝဲကိးဂးဒီးအံၤလီၤ.မုၢ်လၢပတအိၣ်ဒီးဒီးပထံပကီၢ်ဘၣ်အယိ
ဘၣ်အိၣ်လီၤမုၢ်ပြဲပြဲလီၢ်ပသးန့ၣ်လီၤ.တနီၤအိၣ်ဒီးလၢကစၢ်ထံၣ်လီၢ်ကီၢ်ပူၤ,တနီၤလၢထံၣ်ဆၢကီၢ်ဆၢ,တနီၤလၢထံၣ်ကီၢ်သၢဘၣ်တဘျီ
လီၤ.ပမုၢ်တအိၣ်ဘၣ်တပူၤယီၣ်ဘၣ်သန့ကုပမုၢ်နီၣ်ပၢၢ်လီၢ်သးမုၢ်တၢ်ဝဲလီၤ.ဝဲသုအိၣ်တကတုၤသုကအိၣ်ဒီးထံၣ်ဂီၢ်သးအတၢ်
ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢသုပူၤကလုာ်ကထုၣ်ဖျဲးထီၣ်လၢတၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤန့ၣ်တၢ်မၤသအုးသပျီၤအကလုာ်ကလုာ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.တကး
ဒီးဘၣ်ပဝဲကညီမုၢ်တဖၣ်ပတၢ်အိၣ်မူတၢ်ကဘၣ်ပၣ်နီၣ်န့ၣ်ပူၤတုၤသိးထဲသိးဒီးပိတ်ခွါတဖၣ်ဒီးအလီၢ်အိၣ်ဝဲအသိး.တၢ်ကပၣ်လုာ်
ပၣ်ပူၤပပိတ်မုၢ်တဖၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤကိးကတိၤဒီးန့ၣ်လီၤ.

လၢအကတၢ်ကစံးယဲဒီးအံၤလီၤကညီမုၢ်ဝဲလၢ်သ့ၣ်စၢမသုကအိၣ်ဒီးတၢ်သးစွံကတုၤအိၣ်ဒီးတၢ်သးတဖျၢၣ်ယီ,တၢ်သးသ
ဟီၣ်လၢအဂုၤကတၢ်ပျဲဒီးတၢ်ယုတၢ်ဖိခါထီၣ်သကိးပခိၣ်ယုယုဆူပတၢ်မၤန့ၣ်ဖိတၢ်ဂၤန့ၣ်တက့ၢ်.

(နီၢ်လၢၣ်ဖိ)
ကရၢခိၣ်
ကညီပိတ်မုက်ကရား
လီၢ်ခၢ်သး

Karen Women Organization

P.O. Box 19, Mae Sariang, Mae Hong Son, 58110, Thailand,
E-mail: kwocentral@gmail.com Website: www.karenwomen.org

မုာ်နံ-စသီ, လါမးရး ၂၀၁၂

“ပိာ်မုာ် တဖၣ် ဆိတလဲတၢ် ပျံတၢ် ဖုး ဆုတၢ် သဘျ”

ကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်န့ၣ်ကစီးဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ပိာ်မုာ်အမုာ်နံအသိတဘျီကစီးလံန့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်ကမၤလၢကပိၤက့ၤဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ပိာ်မုာ်အမုာ်နံအကျါတခါမုာ်ဝဲ “တၢ်ဆိတလဲတၢ် ပျံတၢ် ဖုး ဆုတၢ် သဘျ” န့ၣ်လီၤကိးန့ၣ်ဒီးဝဲလါမးရးစသီန့ၣ်ပိာ်မုာ်လၢအအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်တဖၣ်က့ၢ်ကဒါက့ၢ်ပိာ်မုာ်အတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်ဘၣ်ယးတၢ်တုၤသးထံသးဒီးတၢ်သဘျန့ၣ်လီၤပမၤလၢကပိၤမုာ်နံအဝဲအံၤအမုာ်ပတၢ်မၤန့ၣ်အမုာ်နံဒီးတကတီၢ်ယီၤက့ၢ်ကဒါက့ၢ်ပိာ်မုာ်အတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လၢပကဘၣ်လဲၤအိၣ်စီၤစးဒီးထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်တၢ်ပိာ်မုာ်တၢ်ဒီသးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်တြီဆၢဒီးတၢ်ဒုးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်ဆုတၢ်မုာ်လၢအဘၣ်တၢ်မၤဆါမၤပယွဲအိၣ်ဖျိပုၤလၢကိၢ်ပယီၤသးမုာ်ဒိၣ်အပူၤမုာ်တဖၣ်, အဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒိၣ်ဝဲအတဖၣ်န့ၣ်လီၤပိာ်မုာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖျါလီၤကိၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လဲၤမုာ်တၢ်အိၣ်သးကဘၣ်ပျံဘၣ်ဖုးတၢ်ဒီးအိၣ်မုာ်လၢတၢ်ပျံတဖၣ်အပူၤတနံဘၣ်တနံန့ၣ်လီၤ.

ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ပိာ်မုာ်န့ၣ်ဝဲလၢအစၢၤကတၢ်, လၢပိာ်မုာ်သၢကအကျါတကမုာ်ဝဲပုၤလၢအတၢ်ဘၣ်တၢ်စုဆုၣ်ခိၣ်တကးန့ၣ်လီၤတၢ်စုဆုၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ပိာ်မုာ်မုာ်တၢ်မၤမးဂီၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢအကထီၣ်အသးအါကတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်လၢတၢ်လီၤသက့ၤဆးဒီးန့ၣ်လီၤကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်လၢလီၤဘျီရဲတၢ်ဂ့ၢ်ကိဘၣ်ယးပိာ်မုာ်လၢအတၢ်ဘၣ်တၢ်စုဆုၣ်ခိၣ်တကးကိးန့ၣ်ဒီးလၢကညီဘၣ်ကိဘၣ်ခဲဒဲးကဝီၤန့ၣ်လၢအအိၣ်လၢကိၢ်ကိၢ်တၢ်ဒီးကိၢ်ပယီၤကိၢ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ပမၤစၢၤပိာ်မုာ်လၢအတၢ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤသ့ဝဲခိၣ်ဖျိမုာ်လၢပအိၣ်ဒီးဟံၣ်ကဒုတၢ်တၢ်က့ၤလၢဒဲးကဝီၤန့ၣ်ဘၣ်အပူၤဒီးသးကဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ကဒုဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပိာ်မုာ်လၢအတၢ်ဘၣ်တၢ်စုဆုၣ်ခိၣ်တကးဒီးအံၤသ့ၣ်တဖၣ်ကိၢ်န့ၣ်လီၤ. ညီန့ၣ်လၢဒဲးကဝီၤအပူၤတၢ်စုဆုၣ်ခိၣ်တကးကိၢ်မုးလၢပိာ်မုာ်တဖၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးပဘၣ်ဘျီရဲအိၣ်တဖၣ်အကျါ(၇၇)မုးကယၢ်မုာ်ဝဲဟံၣ်ပုၤယီၤပုၤတၢ်စုဆုၣ်ခိၣ်တကး, ဒီးအဂ(၂၃)မုးကယၢ်မုာ်ဝဲတၢ်မၤတရီၤတပါမုာ်တၢ်က့ၤစးမၤတရီၤတပါတၢ်န့ၣ်လီၤလၢဒဲးကဝီၤတဖၣ်အပူၤတၢ်တိတၢ်တြီသန့ၤလၢအကထီၣ်လိၣ်ထီၣ်အသးသ့တခါမုာ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီးသန့ၤလၢတၢ်ကဘၣ်ဆုခိၣ်မုးတၢ်ရၢလၢဒဲးကဝီၤဆုကိၢ်တံၣ်စံၣ်ညီၣ်ပိတုၤသန့ၤတခါမုာ်တအိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်ဒီးပိာ်မုာ်တဖၣ်ဆိတလဲအတၢ်ပျံတၢ်ဖုးဆုတၢ်သဘျတသ့ဘၣ်.

ကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်န့ၣ်သယဲ(၂), နီၣ်တၢ်မုာ်စီးဝဲလၢ, “ဒီအိၣ်စါစုးကွၢ်ကွဲးဝဲလံာ်တဘျီလၢအဟ့ၣ်ဝဲအမံၤလၢ” တၢ်ပူၤဖျးလၢတၢ်ပျံတၢ်ဖုးန့ၣ်လီၤတၢ်အံၤဟီၣ်ထီၣ်ဝဲလၢဒဲးအမုာ်ပိာ်မုာ်တကးအသးန့ၣ်ဟံၣ်ဝဲလၢတၢ်ပူၤဖျးလၢတၢ်ပျံတၢ်ဖုးအံၤမုာ်တၢ်လၢအရဲဒိၣ်မးတခါန့ၣ်လီၤ. ပဝဲကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်ပတၢ်ပညၣ်မုာ်ဒီးသးကမၤစၢၤပိာ်မုာ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢအတၢ်ဘၣ်တၢ်စုဆုၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်ဒီးသးကလဲလီၤအဝဲသ့ၣ်ပိာ်မုာ်တဖၣ်အတၢ်ပျံတၢ်ဖုးဒီးဆိတလဲအိၣ်ဆုတၢ်တမံၤမံၤလၢအသဟီၣ်ဆုၣ်ဒီးအမုာ်တၢ်သဘျန့ၣ်လီၤ. ပိာ်မုာ်ကိးဂၤဒီးကဘၣ်န့ၣ်ဟံၣ်ဝဲပတၢ်ဂဲၤလီၤတခါအံၤန့ၣ်လီၤ.

ကိၢ်ပယီၤပဒိၣ်အိၣ်ဒီးမၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီးကရုၢ်ကရုၢ်လၢအဟံၤဆၢတၢ်တဖၣ်ဒီးစးထီၣ်မၤဝဲလၢကိၢ်ပယီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ကတၢ်အံၤကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်သ့ထီၣ်လၢ. ကပၣ်ယုၣ်လၢတၢ်မၤတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အပူၤဒီးသးကမၤလီၤတံၣ်ဝဲဒၣ်ပိာ်မုာ်တဖၣ်အကလုၢ်လီၤဆိဒၣ်တၢ်ပိာ်မုာ်တဖၣ်လၢအအိၣ်လၢတၢ်သဘၣ်သဘၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ခိၣ်ပိာ်မုာ်တၢ်ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးလၢတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်အပတီၢ်တဖၣ်အံၤအပူၤအယိတၢ်ပျံတၢ်ဖုးတဖၣ်ကပတုၢ်ကွၢ်အသးဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သဘျလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ပျံတၢ်ဖုးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်အံၤအမုာ်တၢ်ကရုၢ်ကရုၢ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဘျီရဲဒၣ်တၢ်စုဆုၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ပိာ်မုာ်လၢပုၤတဝါအပူၤအသးတၢ်ဘျီရဲတမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်တၢ်ကဘၣ်ဂံၢ်ယုၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဒုးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်, တၢ်ပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်က့ၢ်ဘၣ်က့ၢ်သ့လၢပုၤတဝါပုၤလီၤဆိဒၣ်တၢ်ပိာ်မုာ်ဒီးပိာ်မုာ်ကရုၢ်ကရုၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်န့ၣ်စံးဝဲ, “ကညီပိာ်မုာ်ကရုာ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်ဒီးသးပကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ပတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်, တၢ်ထံသးတုၤသးဒီးတၢ်သဘျ အဂီၢ်န့ၣ်, ပုၤဘၣ်ကိဘၣ်ခဲတဖၣ်လီၤဆိဒၣ်တၢ်ပိာ်မုာ်တဖၣ်ကဘၣ်ဆဲးဟီၣ်ထီၣ်ဆုပုၤကိးဂၤဒီးလၢအမုာ်” တၢ်လၢပတပၣ်ယုၣ်န့ၣ်တၢ်တဘၣ်တဲလၢပဂံၢ်ပကျါဘၣ်.”

ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤတၢ်လီၤတအိၣ်ဝဲနီၣ်တတီၤလၢပိာ်မုာ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မုာ်ဆုညါအဂီၢ်ဘၣ်. တၢ်ဘၣ်ပျံဘၣ်ဖုးတဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမးဘၣ်ဆၣ်တၢ်သဘျတအိၣ်ဝဲလၢလၢပုၤပုၤဘၣ်. ဖဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ်ပိာ်မုာ်မုာ်နံအံၤပဝဲကိးဂၤဒီးပကဘၣ်အၢၣ်လီၤသကိးပသးလၢပကမၤဆုၣ်ထီၣ်ဒီးသးလၢဒဲးကဝီၤပုၤတၢ်မၤကမုာ်လၢပိာ်မုာ်တဖၣ်အဖိခိၣ်တၢ်တိတၢ်တြီကအိၣ်ထီၣ်က့ၢ်ဝဲအဂီၢ်လီၤ. ပကဘၣ်မၤသကိးတၢ်တပူၤယီၤ, ဒီးသးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တိတၢ်တြီနီၣ်နီၣ်ဒီးသးကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကျိကျိလၢအမုာ်အတီၢ်အဂီၢ်ဒီးဖဲန့ၣ်ပိာ်မုာ်သ့ၣ်တဖၣ်ကထံၣ်န့ၣ်က့ၢ်လၢကဆိတလဲကွၢ်တၢ်ပျံတၢ်ဖုးဆုတၢ်သဘျန့ၣ်လီၤ.

ဆဲးကျိးဘၣ်-
နီၣ်အိၣ်ကျိး-ဖိဖိစၢၤ၅၇၂၆၅၇၂၆
နီၣ်ဘျူမုာ်နဲးဒၣ်-ဖိဖိစၢၤ၅၅၅၇၂၆

- ◆ ယွဟော်ဘဉ်တုခဲလော်သုဉ်
မူဒါနယဟအိဉ်ဝဲစို
နုလောနလိာ်နမူဒါ
ယာလာယလိာ်ယမူဒါ
- ◆ လာညါတစီယထံဉ်ဘဉ်
ပိတ်မုခ်တဖဉ်တုဉ်ဘဉ်တုဉ်
ကီခဲနးကျဲးဆိဉ်သနး
မာတသုတုဉ်ဘဉ်ဒီး.....
- ◆ တုမုခ်မဆါဆာကတီဉ်
တုဉ်ဘဉ်ဝဲဒဉ်အနီဉ်ကီဉ်
ကမာဟါမာတုဉ်အဂီဉ်
လိဉ်ဘဉ်ဝဲဒဉ်နု၊ ယာလိာ်.....
- ◆ ဆာလာမုဉ်ကရုတဖဉ်
မုဉ်ခွဲးယာ်ဆာထာဉ်နုဒဉ်
ဒိပုအါကကသုဉ်ညါ
မုဉ်ဝဲဒဉ်ပမူဒါ.....
- ◆ မုဉ်လိဉ်ဘိသးစာ်တဖဉ်
ဂုဉ်ကျဲးစားနုဒဉ်သပုဉ်
ဆာကတီဉ်တဟာ်ဒီးပု၊
ဃုာ်တဂုးကျဲးစားကိးက
- ◆ ဆာကတီဉ်ခဲအံးအိဉ်ဖျါ
တုဉ်ခွဲးယာ်ပဒီးနုအါ
ပုကလုဉ်ကထီဉ်ဖိဂီဉ်
လိဉ်ဘဉ်ဝဲဒဉ်နုနီဉ်နီဉ်.....
- ◆ ကညီမုဉ်ကျဲးစားဃုဃု
ကလုဉ်ဂီဉ်ဆာထာဉ်နုဒု
မုဉ်ကညီသးစာ်တဖဉ်
ဂုဉ်ကျဲးစားမနုသပုဉ်
- ◆ ဆဲးလာလုဉ်လုဉ်ထုသနု
အိဉ်ဝဲဒဉ်လာသုစုပု၊
ဒိသီးသုတလိာ်မာ်အဂီဉ်
လိဉ်ဘဉ်ဝဲဒဉ်နုနီဉ်ကီဉ်.....
- ◆ ကျဲးစားပာ်ဟံးဃာ်နုဒဉ်
ထုသနုဆဲးလာတဖဉ်
မံးကညီကထီဉ်ဖိဂီဉ်
မုဉ်ကညီနမူဒါနီဉ်

နီဉ်သံဉ်ဒဉ်

မဲးရုးမိဉ် ကညီပိတ်မုခ်ကရု အတုဉ်ဆာဂုးခါဆု
ကိဉ်မုဉ်မိသဉ်ဆဲးကတီဉ်ခဲကိဉ် မဲးသဉ်ဆဲးကတီဉ်ခဲ
ကိဉ်တုဉ်မလိာ် မဲးရုးမိဉ်ခဲကတီဉ် မဲး ၂/၅/၂၀၁၁နီဉ်

- ◆ စီပုဉ်ခဲဉ် သးခိဉ်ကိးက
ဆာဂုးသဉ် သုလောပသး
တုဉ်ကိဉ်တုဉ်ကိဉ် ကတီဉ်ခဲ
သုတပဉ်ဖျါ တုဉ်ကိဉ်ကိဉ်.
- ◆ ထံဉ်သဉ်သုဉ် တုဉ်သးစု
သုကုးပသုဉ် တုဉ်သးဃု
သုကုးမုဉ်တုဉ် သုတုဉ်ကိဉ်
သးဃုနီဉ်ပု၊ တုဉ်နီဉ်.
- ◆ တုဉ်နုဉ်မုဉ် သဉ်ယီဉ်မုဉ်သု
တုဉ်ယီဉ် ပခိဉ်သဉ်ကုး
လောသးစီဃုဉ် ဓံးသုးသု
တုဉ်ထံတုဉ်ထီ ကကွဲးသု.
- ◆ မဲးသုကုးတုဉ် သုထံဉ်ယီဉ်
ထံဉ်ယီဉ်သး စီဃုဉ်ယီဉ်
ပုဉ်စီ တုဉ်သးစုခိဉ်ခါ
မဲးသုကုးတုဉ်ကုးကခါ.
- ◆ ထံဉ်ယီဉ်သး ပုဉ်စီသးစု
လောသးစီဃုဉ် ဓံးသုးသု
စီဃုတုဉ်ထံ တုဉ်ထီယီဉ်
နုဉ်သဉ်သုဉ်စီ တုဉ်မလိာ်.

- လောမဲးရုးမိဉ် ကညီပိတ်မုခ်ကရု
နီဉ်ကွဲးကွဲး

Call now

လီးဆူဘန်ဆန်

☐ နုပဉ်ဇီဝိနုဆာကကတိဂီ
လောထံကိဂီဒီးကသုဉ်ကိဂီ
တဂီကိဘိလောကိဒီးနု
ထံကိဂီကိနုကရားမး

☐ ထံကိဂီကသုဉ်ကမူကိဂီ
သးသမူနုပဉ်လုဂီထီဉ်
ဖိလံးကိဂီကကိဒီးနု
တဂီမုဉ်တဂီနုဉ်တဂီသသု

☐ သးဆူဉ်သးပုဉ်ဉ်ဉ်
တယျ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ခါဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ဆူဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်

☐ ဖိလံးပုဉ်ကရားနုဉ်ဉ်
ဒိဂုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ် နုဉ်ဉ်ဉ်
လောတဂီဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
နုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်

နုတဂီကကိတဖဉ် ကသုဉ်လောယနု ယာဒီးယသုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ဖိကိဂီဖိ၊ ကမူကရားယသုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ကရားကရား၊ တဂီဆူဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ကိဂီသုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
လောကိဒီးကိဆူဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
သုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
လောကိဒီးကိဆူဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
သုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်

လောတဂီသုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်

Birdy
သုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်

ကျဲးစားသကိး

√ လာထံကိဂီဒီးကလုဂီဂီ
ဟုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
တဂီကိတဂီခဲအိဉ်ဘဉ်ဆဉ်
ယတသးဆံးယဉ်ဘဉ်

√ ငုးယာဂီဝိတကဟ
ယကကျဲးစားဟံမူဉ်
မုဉ်လောကုဉ်သုဉ်ဉ်ဉ်
ကမုဉ်ဝဲဉ်နုမူဉ်

√ င်ကနုကတဂီသဘု
ပဘဉ်အိဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
တဂီကုဉ်သုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ပကမာနုကတဂီသဟ

√ လာမုဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ပဟကလုဂီအိဉ်ဝဲအိ
တနီအိဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်ဉ်
ခွဲးယာသဘုတနုဘဉ်

√ ကွာထံဒီးဆိကမိဉ်က
ကြားပလဲဟုဉ်တဂီကုဉ်သု
ပဟကလုဂီကိဉ်ဉ်
ကျဲးစားသကိးကညီဉ်

လာ - မုဉ်ယာ

အုပ္ပန်ဒဲကဝီကညီပိတ်မုန်ကရုတပ်ဃုထာ

ဖဲ၁၀.၃.၂၀၁၂ နှိုအနံ အုပ္ပန်ဒဲက
ဝီကညီပိတ်မုန်ကရု မာဲတပ်ဃုထာထီၣ်က
ခိၣ်နီၣ်အသိ(၅)ဝီတဝီလၢ(၂၀၁၂-၂၀၁၃)နှို
အဂီၢ်လီၤတပ်ဃုထာတဘျီအံၤ လီၢ်ခၢၣ်သး
ကညီပိတ်မုန်ကရု တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချမူဒါခိၣ်
သရၣ်မုန်မ့ၢ်ဖိ ဒီးပုၤဝဲဒါဒီး(၃)ကလၢ အမ့ၢ်ဝဲ
နှိုဖိထူသ့ၣ်,နှိုဖိဘျးဒိၣ်,နှိုထီၣ်စၢ်,ခဲလၢာ်
(၄)က ပုၤဟ့ၣ်ဒဲဒိၣ်န့ၣ်လီၤ

တချုးလၢတၢ်မာတပ်ဃုထာဒဲဘၣ်
န့ၣ် ကညီပိတ်မုန်ကရု အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဆိတၢ်
သိၣ်လိတသိ ဖဲ(၈.၃.၂၀၁၂)န့ၣ် လၢအုပ္ပန်က
ညီပိတ်မုန်ကရုဝဲဒါဒီးန့ၣ်လီၤ ပုၤထီၣ်တၢ်မာလိ
ခဲလၢာ်(၄၀)က ဒီး ပုၤလၢဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိမ့ၢ်ဝဲ
လီၢ်ခၢၣ်သးကညီပိတ်မုန်ကရု တၢ်အိၣ်ဆူၣ်
အိၣ်ချမူဒါခိၣ် သရၣ်မုန်မ့ၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ တၢ်ဟ့ၣ်
တၢ်သိၣ်လိဘၣ်သးဒီး ကညီပိတ်မုန်ကရုတၢ်
ဘျီခိၣ်သ့ၣ်, တၢ်ပညိၣ်ကွၢ်ဖိ(၇)ထံၣ် ဒီးတၢ်
ဟ့ၣ်တၢ်ဖးအဂီၢ်အကျဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ တဲ
နီၣ်ဟံၣ်အိၣ်ထီၣ်စၢ်ကီး ဘၣ်သး ပုၤလၢတၢ်ကဃု
ထာထီၣ်အိၣ်လၢ ကကဲထီၣ်ခိၣ်နီၣ်တဖၣ် ကြး
မ့ၢ်ပုၤဒဲလံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်ဃုထာဝံအလီၢ်ခဲဖဲအသိ(၁၀)
အနံ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချမူဒါခိၣ် ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်
လိဆူကမံးတံၢ်အသိဒီး ဟံဆုၢ်တၢ်ကမံးတံၢ်

အသိတဖၣ်အအိၣ် ဒ်အမ့ၢ်မူဒါဒီးတၢ်ဖဲတၢ်
မာလၢကဘၣ်မာဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ ပုၤထီၣ်တၢ်မာ
လိဖိအိၣ်ဝဲ(၁၅)ကန့ၣ်လီၤ

ထီၣ်ကမံးတံၢ်လၢ ၂၀၁၂-၂၀၁၄ နှိုတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- ၁.နှိုဟဲန့ၣ်ဖိစ့ၣ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ် ပုၤမာလီၢ်ဆူၣ်နီၣ်
- ၂.နှိုအဲၣ်ဖိ - ထီၣ်ကမံးတံၢ် ပုၤမာလီၢ်ဆူၣ်နီၣ်(၂)
- ၃.နှိုဘိၣ်ညိ - ထီၣ်ကမံးတံၢ် န့ၣ်ရဲၣ်
- ၄.နှိုဟဲထူ - ထီၣ်ကမံးတံၢ် န့ၣ်ရဲၣ်သဃဲၤ
- ၅.နှိုဖိလူလူၣ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၆.နှိုတုၤ - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၇.နှိုမာရဲၣ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၈.နှိုထံယုၤ - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၉.နှိုသးရဲၣ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၀.နှိုထူထူမ့ၢ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၁.နှိုတၢ်မျီၢ်ရဲၣ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၂.နှိုရဲၣ်သါ - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၃.နှိုဟဲရဲၣ်မုၢ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၄.နှိုဆဲၣ်န့ၣ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၅.နှိုခြံမုၢ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ

- ၁၆.ဒီးန့ၣ်ယံၤ - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၇.နှိုမဲၤ - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၈.နှိုရိၣ်မာရဲၣ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၁၉.နှိုလဲၤစ့ - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ
- ၂၀.နှိုအါပုၣ် - ထီၣ်ကမံးတံၢ်ဖိ

ဟံဆုၢ်တၢ်ကမံးတံၢ်လၢ ၂၀၁၂-၂၀၁၄ နှိုတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ-

- ၁.သရၣ်မုန်ဟဲန့ၣ်ဖိစ့ၣ် - ကရုခိၣ်
- ၂.သရၣ်မုန်အဲၣ်ဖိ - ကရုခိၣ် (၂)
- ၃.သရၣ်မုန်ဘိၣ်ညိ - န့ၣ်ရဲၣ်
- ၄.သရၣ်မုန်ထူဟဲ - န့ၣ်ရဲၣ်သဃဲၤ
- ၅.သရၣ်မုန်နီၣ်တုၤ - တၢ်ကရုကရိဒီးတၢ်
ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါမူဒါခိၣ်
- ၆.သရၣ်မုန်မာရဲၣ် - တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီး
တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချမူဒါခိၣ်
- ၇.သရၣ်မုန်တၢ်မျီၢ်ရဲၣ် - ပုၤဟံၣ်ဝီမူဒါခိၣ်
- ၈.သရၣ်မုန်ထံယုၤ - ပုၤမာစ့
- ၉.သရၣ်မုန်ထူထူမ့ၢ် - ပုၤသမံသမံးစ့သ့ၣ်
တဖၣ်န့ၣ်လီၤ

ကညီပိတ်မုန်ကရု

အုပ္ပန်ဒဲကဝီကညီပိတ်မုန်ကရုထီၣ်ကမံးတံၢ်တဖၣ်ခၢၣ်ဒေါ်ခင်သန်းဖဲဝင်္ဂဇာတမုန်

တၢ်မၤလၢကပိာ်ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်တၢ်(၂၇)ဝိတဝိ လၢဒုပျာ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၢ်

လိာ်ခၢ်သးကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်တၢ်တၢ်တၢ်တၢ်
သရၢ်မုာ်ခါဒါအံၤကၤဒီး ဝဲဒါဒီးဖဲဒါလၢအ
မုာ်နီၤဖဲဘျးဒီးနီၤရဲၤဖဲတဖၣ် စးထီၣ်ဟးထီၣ်
လၢလိာ်ခၢ်သးဝဲဒါဒီး ဖဲဒါမးရၢၢ်(၂၉)သီ ဒီး
ဖဲ(၃၁)သီအနံၤ လဲၤတၢ်သးကိးဝဲဆူဒုပျာ်ယၢ်
ကီၢ်ရၢၢ်, ဝီၤရဲၤကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ တၢ်လဲၤတၢ်
အံၤ ပာ်ဃုာ်စ့ၢ်ကိးဒီး ဖဲလဲၤပိာ်မုာ်ကရၢ(၃)
ကၤသရၢ်မုာ် ပလဲၤဝဲ,သရၢ်မုာ်ကီၢ်လိာ်ဝဲ, သ
ရၢ်မုာ်မုာ်န့ၣ် ခဲလၢာ် ပှၤနီၣ်ကိာ်အိၣ်ဝဲ(၇)ကန့ၣ်
လီၤ

အဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ်တနံၤယီၤ လဲၤတၢ်
ဝဲဆူနီၣ်ဖဲဒါကဝီၤ, ဒုပျာ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၢ် ပိာ်မုာ်က
ရၢဝဲဒါဒီးဖဲဟါဒီးနီၤလီၤ၃၀သီအနံၤ အဝဲသ့ၣ်အိၣ်
ဘျးအိၣ်သီဖဲနီၣ်ဖဲဒါကဝီၤ ခိၣ်လၢတၢ်လဲၤတၢ်
ကတၢ်ကထီၣ်ဒီးအယီၤလီၤ(၃၁)သီအနံၤ အ
ဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ် ဖဲနီၣ်ဖဲလၢသီလုာ်ဒီး ပှၤလဲၤတၢ်
ဖဲခဲလၢာ်မုာ်ဝဲ ပှၤ(၁၆)ကဒီး ဖဲဟါဒီးလီၤ အဝဲ
သ့ၣ် လဲၤတၢ်လဲၤတၢ်ဆူဖဲလၢသီလုာ်ဒီးဟါဒီး
အဝဲသ့ၣ်ထီၣ်လိာ်အသးဒီး ကီၢ်ရၢၢ်ပိာ်မုာ်က
ရၢဒီး ကီၢ်ဆၢပှၤဘၣ်မုာ်ဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးဖဲ
၁.၄.၂၀၁၂အနံၤ လဲၤလီၤဆူဝီၤရၢၢ်ကီၢ်ဆၢဝဲ
ဒါဒီးအရူ လဲၤထီၣ်လိာ်သးဒီးကီၢ်ဆၢခိၣ်ဒီး
တၢ်ပိာ်သးကိးတၢ်ဘၣ်သးဒီး တၢ်ကမၤလၢ

ကပိာ်ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်တၢ်တၢ်တၢ်
လီၤ ဟါဒီး အဝဲသ့ၣ်ဟဲကတၢ်ထီၣ်ကဒါကတၢ်ဆူ
ဖဲလၢသီလုာ်ဒီးဟါဒီး (၃)သီအနံၤ ဟါဒီး လိာ်
ခၢ်သး ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်တၢ်တၢ်တၢ်
ကီၢ်ဆၢပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်တၢ်တၢ်တၢ်တၢ်
ထီၣ်ဝဲတၢ်မၤလၢကပိာ်ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်
ဘၣ်သးတၢ်မုာ်တၢ်ဆၢအဂီၢ်ဒီး ပိာ်မုာ်ကရၢ
တၢ်ဖဲတၢ်မၤ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲ
(၄)သီအနံၤ လိာ်ခၢ်သး ကညီပိာ်မုာ်ကရၢ
နီၣ်ရၢၢ် ကိးထီၣ်လိာ်ဝဲ လိာ်ကဝီၤတၢ် ကိၣ်သ
ရၢ်မုာ်သ့ၣ်တဖၣ် တဲသကိးဘၣ်သးတၢ်မုာ်
တၢ်ဆၢအဂီၢ် တဘျီယီၤ တဲဃုာ်စ့ၢ်ကိးဒီးပိာ်မုာ်
ကရၢမၤတၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲတဖၣ်တဖၣ် ဃုာ်ဒီးတၢ်
ကမၤလၢကပိာ် ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်တၢ်
သီအနံၤတၢ်ရဲၤတၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ

ဒုပျာ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၢ် ကညီပိာ်မုာ်က
ရၢ မၤလၢကပိာ်ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်တၢ်
ထီၣ်(၂၇)ဝိတဝိ, ဖဲ၅.၄.၂၀၁၂အနံၤဂီၢ်မိ ၆
န့ၣ်ရၢၢ်, ကညီနီၣ်ထီၣ် တၢ်လၢမန့ၣ်ရၢၢ်, ဝီၤရဲၤ
ကီၢ်ဆၢ, ဖဲဖဲလၢသီလုာ်ဒီးဟါဒီး အဝဲန့ၣ် မုာ်တၢ်
မၤလၢကပိာ် ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်တၢ်
တၢ်တဘျီလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ ပှၤဟါ
လိာ်ဆၢနီၣ်မုာ်ဝဲ,ဒုပျာ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၢ် ပိာ်မုာ်ကရၢ

ခိၣ် သရၢ်မုာ်ခါဒါ ဒီးပှၤကယၢ်ကယဲမုးမုာ်ဝဲ,
သရၢ်မုာ်ကမိမုာ်န့ၣ်လီၤ ပှၤကယၢ်ကယဲမုးမုာ်
ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ရဲၤတၢ်ကျဲၤဒီး အိးထီၣ်တၢ်ရဲၤ
တၢ်ကျဲၤတဘျီအံၤလၢ အိၣ်ဃုာ်အိၣ်ဖိးတၢ်သး
ဝဲန့ၣ်လီၤ ကမုာ်တဖၣ် ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ယူးယီၣ်
ဆူကညီဒီကလုာ်နီၣ်တယၢ်ဒီး ကညီပိာ်မုာ်
ကရၢနီၣ်တယၢ်ဝဲ ပှၤဟါလိာ်ဆၢနီၣ် အိးထီၣ်
တၢ်မၤလၢကပိာ်အမူးတဘျီအံၤန့ၣ်လီၤ တၢ်
သးဝဲန့ၣ်လၢလီၤလၢသးစၢ်တဖၣ်ဝဲ လိာ်ခၢ်သး
ကညီပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကိာ်ဟ့ၣ်
ဘါကမုာ်ဖိးဒီး ပိာ်မုာ်ပိာ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်
လီၤ ဖးဖျါထီၣ် လိာ်ခၢ်သး ကညီပိာ်မုာ်ကရၢ
အလံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်, တၢ်သးဝဲန့ၣ်လၢလီၤလၢသးစၢ်
တဖၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲ ခိၣ်နီၣ်လၢအကတၢ်ဟ့ၣ်ကိာ်
ဟ့ၣ်ဘါကမုာ် သ့ၣ်ဘၣ်သးစၢ်ဒီးပိာ်မုာ်ပိာ်မၤ
လၢအဟဲထီၣ်မၤလၢကပိာ်မူးတဘျီအံၤသ့ၣ်
တဖၣ်မုာ်ဝဲ, ကီၢ်ရၢၢ်သ့ၣ်ပှၤခိၣ်စီၤခဲးလး, ကီၢ်
ဆၢပိာ်မုာ်ကရၢမၤတၢ်တၢ်, နီၣ်တကီၢ်ကီၢ်ဆၢ ဒီးဝီၤ
ရၢၢ်ကီၢ်ဆၢ, ဝီၤရဲၤကီၢ်ဆၢန့ၣ်ရၢၢ်, နီၣ်တကီၢ်
ကီၢ်ဆၢခိၣ်, ကြၢၢ်တကီၢ်ဆၢန့ၣ်ရၢၢ်, သးရၢၢ်
(၁၆)သးရၢၢ်ခိၣ်, ဝီၤရဲၤကီၢ်ဆၢ စံာ်ညီၣ်ကီၢ်
ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ ခိၣ်နီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကတၢ်
ဟ့ၣ်ကိာ်ဟ့ၣ်ဘါတၢ်ဝဲအလီၢ်ခဲ တၢ်မၤလၢက
ပိာ်ကမိလၢအတၢ်ကွဲၣ်အသးလၢတၢ်ဒုးပျီ
ပှၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ ဟ့ၣ်လီၤကမိခိၣ်ဖးဆူပှၤ
ဂဲလိာ်ကွဲၣ်တဖၣ် တဖၣ်ဘၣ်တဖၣ်အိၣ်န့ၣ်
လီၤ ပှၤဟါလိာ်ဆၢနီၣ် ကတၢ်ကျဲၤတၢ်ကတၢ်
မၤလၢကပိာ်အမူးတဘျီအံၤဒီး ပှၤကတၢ်
ရဲၤတၢ်ကျဲၤလၢ ကညီဒီကလုာ်တၢ်သးဝဲန့ၣ်
လီၤ

ဖဲသီတၢ် ၈သီအနံၤ အဝဲသ့ၣ်အိၣ်
သကိးဒီးဖဲ ဖဲလၢသီလုာ်ဒီးဟါဒီး အဝဲသ့ၣ်ဟး
ထီၣ်ဖဲ(၉)သီအနံၤ ဒီး ဖဲဟါဒီးလီၤ ဟဲကတၢ်ဆူ
ဆူဒုပျာ်န့ၣ်လီၤ ၁၀သီအနံၤ မုာ်လၢသီလုာ်တ
အိၣ်ဒီးဘၣ်အယီၤ ဘၣ်အိၣ်ခိးတၢ်ဖဲန့ၣ်တသီ
ဒီးမုာ်ဆၢထီၣ် ၁၁သီ, အဝဲသ့ၣ်ဟဲကတၢ်တဖၣ်
မဲဆိးပိာ်မုာ်ကရၢဝဲဒါဒီး ဒီး(၁၂)သီအနံၤ ဟဲ
ကတၢ်တၢ်ဒါကတၢ်ဆူလိာ်ခၢ်သးကညီပိာ်မုာ်က
ရၢဝဲဒါဒီးန့ၣ်လီၤ

ဖဲ ၅-၄-၁၂၀၂၊ ၈:၀၀နံနံရံ အအာ
ကတိာ် တံးစးထီၣ်တံးမလးကပိာ်ကညီပိာ်
မုာ်ကရၢမုာ်နံၣ်ပာ်ထီၣ်(၂၇)နံၣ် အမူးနံၣ်လီၤ ပှာ
ကယာ်ကယဲမူးမုာ်ဝဲ ဒုသထူၣ်ကိာ်ရၢၣ် ကညီ
ပိာ်မုာ်ကရၢနံၣ်ရၢၣ် ဒီးပှာမးလီၤဆွဲၣ်နီၤမုာ်ဝဲ သ
ရၢမုာ်အိၣ်ကမုာ်ကတိာ် (ဒုသထူၣ်ကိာ်ရၢၣ် ကညီ
ပိာ်မုာ်ကရၢခါ)နံၣ်လီၤ ပှာဘၣ်မုာ်ဘၣ်ဒါတဖၣ်
ဟံးန့ၣ်အလီၤလၢပျီၣ်စးခါလီၤ. ဟ့ၣ်ထီၣ်တံး
ပူးယံာ်ဆူကညီဒီကလုာ်နီၣ်တယၢ်ဒီး ကညီ
ပိာ်မုာ်ကရၢနံၣ်တယၢ်ဝဲ. စးထီၣ်က့ၢ်တၢ်ရဲၣ်
တံးကျဲနံၣ်လီၤ. သရၢမုာ်ကညီဖိ တဲပျီထီၣ်
ကညီဖိဒီး ခိၣ်န့ၣ်လၢညါသ့ၣ်တဖၣ်အတံးဃု
ထီၣ် ဒီးထီၣ်သတြိာ်ဃုာ်ဒီး တံးမၤတၢ်မုာ်တံး
ခုၣ်အဂ့ၢ်.သရၢမုာ်ဟံၣ်လုာ်ကျဲ တဲပျီထီၣ်က
ညီပိာ်မုာ်ကရၢကထီၣ်အဂ့ၢ် ဒီးအတံးဖဲးတံး
မၤ. သရၢမုာ်ဖိဒုၣ်ညါလုၣ် ကတိာ်ဒိၣ်မိာ် လၢ
အဘၣ်တံးမလးကပိာ်အစးဒီး ကိာ်ရၢနံၣ်ရၢၣ်.
ကိာ်ရၢၣ် ပှာဖၣ်ညီၣ်ကိာ်ခိၣ်တဖၣ် ကတိာ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်
ဟ့ၣ်ဘါပှာလၢအဟံထီၣ်တံးမလးကပိာ်အမူး
တဘျီအံၤလီၤတံးရဲၣ်တံးကျဲအကျါ အိၣ်ဃုာ်
ဒီးတံးမလးကပိာ်မိာ်ပိာ်မုာ်လၢ အတသံလၢ
န့ၣ်ဒါအတံးမၤသံဆူၣ်မဲာ်ကဲမဲာ်ဒီး လီၤလၢ
တံးဒုးပျီအပူၤ လၢတဆိဟံၣ်ဆိဃိလၢဘၣ်
တဖၣ်နံၣ်လီၤ ကမုာ်ဟံထီၣ်တံးမလးကပိာ်

အမူးတဘျီအံ၊ ကအိပ်ဝဲလၢသၢကယၢဃုာ်
ဃုာ်လီၤ မ့ၢ်မးတၢ်မၤလၢကပီၤအမူး ဒိပ်ဒိပ်မ့ၢ်
မ့ၢ်ဒီး မ့ၢ်လၢမ့ၢ်ခိဉ်ဒိပ်ဒိပ်ကလဲာ် ဖဲလွာ်သိအ
နၢအေဃိ ပျီၣ်စီခိဉ်လၢတၢ်ကယၢကယံတၢ်အိၤ
တဖၣ်ဘၣ်စိပ်ဒီး ကလံၤအျီၤတၢ်လီၤတၢ်
ဘၣ်မၤက့ၤအိၤလၢအသိ ကဒီးတဘျီသ

တးဒီး တၢ်စးထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဖဲခဲဒီး က
မျၢၢ်တဖၣ်ဘၣ်အိပ်လၢတၢ်ကိၢ်ကျဲၤမၤ
လီၤစၢ်တၢ်သးစဲလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဘျီအံ၊
အပူၤစၢ်ကိးလီၤ ဘၣ်ဆၣ် ကမျၢၢ်တဖၣ် အိပ်
တၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်လီၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်
ကျဲၤမံၤ ပျီၣ်က့ၤတၢ်မၤလၢကပီၤကညီမိမိမုခ်

ကရၢမ့ၢ်နံၤအံၤလၢကညီမိမိမုခ်ကလုာ်အတၢ်သး
ဝံၣ်န့ၣ်လီၤ

အဲဒီးထၢၣ်(၂)

ဥသထွဉ်ကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်ကရားကစံ
ဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး

ကမျၢၢ်န့ၣ်ဝဲၣ်ကွၢ်ကိၢ်သးကိး
တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး

ကညီမိမိမုခ်ကရားကစံဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်
ကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်ကရားကစံ

ဇီဝိခရာသီးဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်
ဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်ကညီမိမိမုခ်ကရားကစံ
ဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး

ဒိသၣ်တဖၣ်ခိဉ်လဲၣ်ကွၢ်ကိၢ်သးကိး
ကွၢ်ကိၢ်သးကိးဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး

ကညီမိမိမုခ်ကရားကစံဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်
ကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်ကရားကစံ

ဥသထွဉ်ကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်ကရားကစံ
ဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး

ဇီဝိခရာသီးကညီမိမိမုခ်ကရားကစံ
ဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး
တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး

ဇီဝိခရာသီးကညီမိမိမုခ်ကရားကစံ
ဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး
ဒိပ်ဒိပ်ကရားကစံကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်

ဥသထွဉ်ကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်ကရားကစံ
ဝဲၣ်လၢဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်တၢ်ခွဲး

တၢ်ခွဲးဒိပ်ဒိပ်ကရားကစံကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်
လၢကရားကစံ
လၢကရားကစံကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်
လၢကရားကစံကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်
လၢကရားကစံကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်
လၢကရားကစံကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်
လၢကရားကစံကိၢ်ရဲၣ်ကညီမိမိမုခ်

တက်ကုန်ဘက်ကုန်သုမုဒါခိန် သရဉ်မုန့်ကညီပိ လဲလဲထံလိာ်ခိန်သကိးဒီး ဟံင်ဒွဲကွဲမိလၢ ခူသတူဂ်ကိာ်ရုင်

တက်ကုန်ဘက်ကုန်သု မုဒါခိန် သရဉ် မုန့်ကညီပိ လဲလဲထံလိာ်ခိန်သကိးဒီးဟံင်ဒွဲ မိလၢ ခူသတူဂ်ကိာ်ရုင် လၢအဘတ်တက်ကုန်ထွဲ အီလၢကညီပိမုန့်ကရၢလၢလီာ်ခါသး ဖဲ လါအုဉ် (၂)သိ. (၂၀၁၂)န့န့လီၤကွဲမိ လၢအဟံအိန်လၢဟံင်ဒွဲမုန့်(၁၂)ကဒီး ပိာ်ခါ (၉)က ခဲလၢာ်(၂၁)ကန့န့လီၤ ဟံင်ဒွဲမိခဲလၢာ် အိန်(၃၀)က ဘုာ်ဆုာ် မုာ်လၢတက်ကိာ်ခါကွဲပျံ အဟံ ကွဲမိတနီၤ ကွာ်ဟးလၢအမိအပါအအိန် န့န့လီၤ

တက်ထံလိာ်အဘျီအံၤ လၢပိာ်မုန့် ကရၢ လီာ်ခါသးတခါ ဟံင်ဒွဲ(၆)ကန့န့လီၤ သရဉ်မုန့်ကညီပိသံကွာ်ဟံင်ဒွဲမိတဖဉ်လၢဘုာ် မနုၤလၢ သုအိန်ဒီးဟံအိန်လၢဟံင်ဒွဲလံာ်ဒီး တက် ကိတၢ်ခဲအိန်ဒီးသုဒ်လံာ်အဂီၢ်န့ အဝဲသုာ်ဟံ ပျံထီၣ်ဝဲဒ်အဖိလၢာ်အသးလီၤ
- ဖဲအဝဲသုာ်အိန်တက်လီာ်န့ ကွဲအိန်ဒ်တုၤတီၤ ဖဉ်ကွဲဒီး ကဆဲးထီၣ်ကွဲအဂီၢ် ဘုာ်လဲအိန်လၢ တက်လီာ်အဂီၢ်
- တက်လၢာ်ဘုာ်လၢာ်စုၤအိဒီး မိာ်ပာ်ဆွၢတန့ ဘုာ်.

- မုာ်တလဲအိန်လၢတက်လီာ်အဂီၢ်တတီၤဘုာ် န့န့ ကဘုာ်လဲကွဲတဘုာ်စၢၤယံၤဒီး ကထီၣ် တက်ကိတၢ်ခဲလၢအဝဲသုာ်တဖဉ်အဂီၢ်ဒိန်မး
- တနီၤမုာ်ဖဉ်ယံၤဒီး မိာ်တအိန် ပာ်တအိန်ဒီး အိန်ဒီးအိန်ကွဲ ခိဖျါလၢတက်ကိာ်သုာ်တဖဉ်အံၤအဟံ အဝဲသုာ်ဟံ အိန်ဝဲလၢကညီပိမုန့်ကရၢဟံင်ဒွဲန့ ကထီၣ် တက်သးခဲလၢအဝဲသုာ်အဂီၢ်ဒိန်မးန့န့လီၤ

- သရဉ်မုန့်ကညီပိသံကွာ်ကဒီးအီလၢ သုအိန် ကွဲမုာ်ဝံၤ သုအိန်ဒီးကထီၣ်မတၢလဲၣ်န့ ကွဲမိ တဖဉ်စံးဆၢဝဲလၢတနီၤအိန်ဒီးကဲ
- ၁. ကွဲသရဉ်
 - ၂. ကသံသရဉ်ဒီး သရဉ်မုန့်
 - ၃. သုးခိန်
 - ၄. တက်သးခဲကစီၣ်တက်မၤ
 - ၅. ပိာ်မုန့်ကရၢ
 - ၆. ပဒိန်ပပျံတက်ဖဲတက်မၤတဖဉ်န့န့လီၤ

သရဉ်မုန့်မၤစုၤကိးအဝဲသုာ် တုၤတီၤ ကိလၢ ခါဆူညါအိန်ဒီးထံာ်ဘုာ်အသဝီဟီၣ် ကဝီဖဲအံၤ (Dream village) အတက်အိန်သး

တက်လဲထီၣ်လဲထီၣ်လဲၣ်န့န့လီၤ အါတက့ၢ် ကွဲမိတဖဉ် တုၤတီၤကိလၢ အအိန်ဒီးတက်သိၣ်လိ ကွဲဒီး ကွဲတဖဉ်အမဲာ်ညါ အိန်လၢကညီနီၣ် တယၢ်အဂီၢ်ဒီး တက်သိၣ်လိတက်လၢကညီကျိာ် သဝီပူၤ အိန်ဒီးတက်ဟးလီၤထံပူၤဒီး ကျဲမုာ်ကျဲ ဘိလၢအဂီၢ်တဖဉ်လီၤတက်သုာ်တဖဉ်အံၤ အိန် ပျံထီၣ်လၢတက်ကိာ်အပူၤ မုာ်လၢခဲအံၤ တီၤပူၤ တက်သိၣ်လိလၢပယီၤကျိာ်အဟံ သဝီတဖဉ် အပူၤ ဟံင်တဖဉ် တက်တန့တက်ဟးလီၤဘုာ် ခဲအံၤ အဝဲသုာ်ဘုာ်လဲအါအီထံလၢသဝီပူၤ ထံကျိထဲတဘီၤစၢၤ လၢဘုာ်တက်သုအီလၢဆုာ် ဖဲကိာ်ဖိဒီးပုၤကညီတပူၤအဟံအသးလီၤ အဝဲ သုာ် တက်လၢအိန်ဒီးထံာ်ဘုာ်ဝဲလၢအသဝီန့ တမုာ်တက်လၢအိန်အမုာ်ဘုာ်. မုာ်ဒုာ် တက်လီာ် ခိန်သုာ်လၢ ပုၤကိးကဒီးလိာ်ဘုာ်ဝဲဒီး အရုဒိန် န့န့လီၤ တက်ထံာ်လိာ်သးဒီး ကွဲမိတဖဉ်အံၤ မုာ်တက်လၢအလီၤ မုာ်သုာ်မုာ်သးဒိန်မးန့န့လီၤ

ကညီပိ
ကုန်သုမုဒါခိန်
လခသကညီပိမုန့်ကရၢ

လခသ ကညီပိမုန့်ကရၢ
ကုန်သုမုဒါခိန်
သရဉ်မုန့်ကညီပိ
လဲလဲထံလိာ်ခိန်သကိး
တက်ဒီးဟံင်ဒွဲကွဲမိတဖဉ်

ကခခိန်ဘုာ်ကသုခေတင်ပဉ္စမသင်္ဂဟသမဂ္ဂ

ဟံင်ဒွဲကွဲမိတဖဉ်တုၤတီၤလၢ
ခါဆူညါခဲခဲဒီးထံာ်ဘုာ်
ခေတင်တက်လဲလဲထီၣ်လဲလဲထီၣ်

ဟံင်ဒွဲကွဲမိတဖဉ်မၤသကိးတက်
လၢအိန်ကပူၤ

တက်ဟ့ုင်တက်သိင်လိစုုုု ဖိသု်ဆံးကတီးဆိကွီ တက်ကဲထီင်ကွီသရ်ပှာန့ု်တက် ,တက်မလိ

ကွီသရ်ပှာန့ု်တက်ထီင်တက်မလိအဆာကတီး

ဒဲကတီး ဖိသု်ဆံးကတီးဆိကွီ, ကွီသရ်ပှာန့ု်တက်,တက်မလိ

လိာ်ခာ်သးကညီပိတ်မုက်ကရား ဖိသု်ဆံးကတီးဆိကွီတက်တိာ်ကျဲးမုဒါခိ် အိထီင်ဝဲဖိသု်ဆံးကတီးဆိကွီတက်မလိ လာအမုာ်ဝဲ တက်ကဲထီင်ကွီသရ်ပှာန့ု်တက် အတက်မလိ ဖဲမုာ်ယုာ်ကတီးတက်လိာ်တတီး စးထီင်လာလါမးရူး ဖဲသိတုာ် လါအုဏ်(၂၀)သိ,၂၀၁၂ န့ု်န့ု်လိာ် ကညီပိတ်မုက်ကရားခိ်န့ု် လာအဟဲထီင်တက်မလိတဖု် မုာ်မိာ်ရမိာ်(၁၅)က ဒီးမိလးအု(၅)ကန့ု်လိာ် လာတက်မလိတဘျီအံးသရ်လာအဟ့ုင်တက်သိင်လိတဖု်မုာ်ဝဲ,

၁. သရ်မုာ် ခဲလုာ်
၂. သရ်မုာ် လုာ်ထံာ်
၃. သရ်မုာ် ဆာထံာ်မု
၄. သရ်မုာ် ဖိဂုထွ
၅. သရ်မုာ် စုလာဖိ
၆. သရ်မုာ် မုာ်ဂုသါ
၇. သရ်မုာ် မုာ်ဖိ
၈. သရ်မုာ် ခုာ်ကျဲးမုတဖု်န့ု်လိာ်

တက်မလိခိ်တိ လာဘုာ်တက်သိင်လိအိတဖု် မုာ်ဒဲအဖိလာ်အသိးလိာ်.

၁. Creating Opportunities for Psychosocial Enhancement (COPE)

- ဖိသု်အတက်လိာ်ဘုာ်ဒီးအတက်ဒိင်ထီင် (Needs and Development)
- တက်သးဘုာ်ဒီးတက်သးဘုာ်တံာ်တက် (tress and Trauma)
- တက်မစာဖိသု်လာအတိယူ (Helping Children in Classroom)
- တက်ဟဲဆုာ်ရဲာ်ကျဲးတီးဒီး (Classroom Management)
- တက်သိင်လိအတက်ကွီ (Frame Works)AAAA
- တက်ကွီထွဲလိနီာ်ကစာ်သး (Self Caring)
- ၂. တက်သုတက်ဘုာ်လာ တက်မစာ်ဖိသု်ကွီဂီတလာပွဲဘုာ်တဖု်.
- ၃. ဖိသု်တက်ခွဲးတက်ယာ်.
- ၄. ကညီပိတ်မုက်ကရားတက်ဘျီ ဘုာ်သးဒီးတက်ဒိသအဖိသု်.
- ၅. တက်တဲပူအတက်သုတက်ဘုာ်ဒီး တက်ချဲးတက်တု.
- ၆. တက်အိာ်န့ု်ဂံာ်န့ု်ဘါလာပကြးသုာ်ညါ.
- ၇. တက်ဟဲဆုာ်ရဲာ်ကျဲးတက်တိာ်ကျဲးကျိာ်စုစရီ.
- ၈. တက်ဟဲဆုာ်ရဲာ်ကျဲးလုာ်လုာ်သကဲးပဝး လာအတက်တက်ဒီးပှာ.

၉. ကညီပိတ်မုက်ကရားတက်ဘျီခိ်သုာ်.

တက်မလိတဘျီအံးမံးဒီး တုာ်တက်ခဲကွီစိကွီကွာ်အတက်ကဲဘျးတဖု်န့ု် တက်ထီင်ဘုာ်လာအကဲထီင်တက်ဘျးတက်ဖျိာ်လာမိာ်သုာ်တဖု် ကဒုးဒိင်ထီင်အဖိလာအကျိာ်အကျဲးဒဲလဲာ် ဒီးကွီသရ်သုာ်တဖု်စုာ်ကီး ဒီးန့ု်အါထီင်ဘုာ်တက်သိင်လိအကျိာ်အကျဲး ဒီးတက်သုာ်ညါဘုာ်သး ကဘုာ်ကဟုကယာ်ဒီး ဒိသအဖိသု်သုာ်တဖု် ဒဲလဲာ်န့ု်လိာ် ဒဲန့ု်အသိးဖိသု်လာအဘုာ်ကဘုာ်ကွီသုာ်တဖု် တက်ကဘုာ်ကွီထွဲလိဆိအဝဲသုာ် ဒဲလဲာ်အဂုာ်အကျိာ်န့ု်လိာ် မုာ်လာကျဲးအံးအသိး ဖိသု်သုာ်တဖု်စုာ်ကီး ကဒီးန့ု်ဘုာ်တက်သိင်လိလာအဂုာ်လာအထူးန့ု်အဝဲသုာ်အသုာ်အသး ဒိသိးအတက်သးစာ်ဆာလာတက်မလိအပူ ကအါထီင်ဝဲဒုာ်စုာ်ကီးန့ု်လိာ်.

ကညီကိာ်စံာ် ဖိသု်ဆံးကတီးဆိကွီ, ကွီသရ်ပှာန့ု်တက်,တက်မလိ

လိာ်ခာ်သးကတီးဆိကွီလာကိာ်ပူ ပှာန့ု်တက် သရ်မုာ်တြျးစံာ်လုာ်ဝါ ရဲာ်ကျဲး

တၢ်ဆၢတဲာ်

၄. တၢ်ဟးထီၣ်ဟးလီၤလၢတၢ်ဟံပနီၣ်တၢ်အလီၤဒီး အိၣ်ဆဲးဖဲတၢ်ဟံပနီၣ်အလီၤ (က) ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တၢ်ကရၢကရီၤလၢ တၢ်အခိၣ်ထံးတဖၣ် ကတၢၣ်ပိၣ်သကိးလီၤတၢ် လီၤဆဲးဝံၤ ကဟံပနီၣ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲတဖၣ်ဒီး ကဟံပဖျါထီၣ်က့ၤဒီး ဟံးန့ၢ်တၢ်ဟံပကံၤပကံၤအဂီၢ်.

ကီၢ်စၢဖျါပတီၢ် တၢ်မုာ်တၢ်ဆူၣ် တၢ်တၢၣ်ပိၣ်သကိးအပူၤ ခံခီလၢာ် အတၢ်ဘၣ်အသးလၢတၢ် အိၣ်ဖျါအတၢ်ဆၢတဲာ်ပူၤတဖၣ်(ပုၤတကူၣ်)

တၢ်ဆၢတဲာ်

၁. ကီၢ်ဒီတဘျီ တၢ်ပတုာ်တၢ်ခးကကဲထီၣ်အဂီၢ် တၢ်ကမၤဖျါထီၣ်အမိၤလံၤမိၤပုၤလၢ ကလံၤ ထီၣ်လံၤထီတဆိဘၣ်တဆိ(Progressive Realization)အတၢ်ဟံသးအံၤဘၣ်သးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢကဲထီၣ်လၢက လုာ်န့ၣ်ဟံၣ်ကဝီၤတဖၣ်အပူၤ တၢ်ကကျဲးစး ဒ်သိးတၢ်ကဒုးကပတုာ်ကွံာ်လၢအဆိအချ အဂီၢ် ဘၣ်သးတူၢ်လိာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၂. ထံဖဲကီၢ်ဖိအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဒီး အတၢ်အုၣ် ကီၤသးအဂီၢ် ခံခီလိာ် ကဘၣ်လုၤဟံၣ်ထွဲတၢ်ပ တုာ်တၢ်ခးတၢ်မၤထွဲတဖၣ် (Cote Of Conduct) လၢတၢ်ဟံဖျါထီၣ်ဃုာ်အိၣ်ဒီး မၤထွဲတၢ်မိၤ လံၤမိၤပုၤအဂီၢ် ဘၣ်သးဒီးအၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၃. ထံလီၤကီၢ်ပူၤပူၤလီၤအိၣ်ကမ့ၢ်ဖဲတဖၣ် (IDP) ဒ်သိးတၢ်ကဟံလီၤန့ၢ်က့ၤအလီၤအကျဲကသု အဂီၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢအလိၣ်တဖၣ် တၢ်ကဟံလီၤဒီးမၤအိၣ်န့ၣ်လီၤလၢတၢ်မၤအိၣ်အပူၤ တၢ်လိာ်လၢအမ့ၢ်, သးသမ္မတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ (Life Security),တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ (Food Security),တၢ်လုာ်အိၣ်သးသမ္မတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ (Livelihood Security)အဂီၢ် တၢ်ကဟံလီၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ (Programs) တဖၣ် န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤအိၣ်အဂီၢ် ပုၤကိးဂၤ ပုၤဃုာ် ကသုအဂီၢ် (Inclusive Participation) ဒီး ကအိၣ်ဝဲဖျါဖျါဖျါလၢ တၢ်ထံၣ်အိၣ်သးဒီး တၢ်ဟံး မူၤဒါ (Transparency and Accountability) အဂီၢ် ဘၣ်သးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၄. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲလၢ တၢ်ကဘၣ်ဘျါရဲၣ်အိၣ် လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖျါကိာ်ပူၤတဖၣ် တၢ်ကမၤ ဖျါထီၣ်တၢ်မိၤလံၤမိၤပုၤဒီး လၢတၢ်ဆၢကတီၢ် အယံာ်အထၢအပူၤ တၢ်ကမၤရဲၣ်ကွံာ်မုာ်ပီၢ်တဖၣ် (Deming), ထံလီၤကီၢ်ပူၤပူၤအိၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ် ဒီး ပုၤဘၣ်ကိာ်ဘၣ်ခဲဖဲတဖၣ် တၢ်ကဟံလီၤက့ၤ န့ၢ်အလီၤအကျဲ အိၣ်ဒီးအဂီၢ်အဝီ (IDPS/Refu-

gees Systematic Return and Resettlement) တၢ်ကဲထီၣ်ထံဖဲကီၢ်ဖိ (Citizenship) တၢ်သိၣ် တၢ်သိအတၢ်ဒိၣ်ဆိ (Rule Of Law) ဒီး တၢ်ဂ့ၢ် ထီၣ်ပသီထီၣ်လၢအအိၣ်ကၢအိၣ်ခိးကၢကျဲလဲၤ အဂီၢ် (Sustainable Development) လိာ်ဘၣ် တၢ်ကဆဲးမၤအိၣ်အဂီၢ်ဘၣ်သးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၅. ထံဖဲကီၢ်ဖိအဂီၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်န့ၢ်ကနီၣ် အဂီၢ် တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်မုာ် တၢ်ဆူတဖၣ် ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒီး ခုၣ်အနီၣ်ယုာ်က ညီဒီးကလုာ်စၢဖျါကရၢ (လီၤခၢၣ်သး)လၢကဟံ ဖျါဒီးမၤသကိးအိၣ်အတၢ်ကွံာ်လဲၤလဲၤ န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ရဲၣ်ကီၢ်ဆၢဒီး လၢဒုသဝီပတီၢ်ပူၤစၢ ကိး တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်မုာ်တၢ်ဆူကရၢတဖၣ် ဒီး မၤသကိးအိၣ်အဂီၢ် တၢ်ဘၣ်သးဒီးအၢၣ် လီၤတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်နီၣ် - တၢ်မုာ်တၢ်ဆူတၢ်မၤအပူၤ ပိာ်မုာ် တၢ်တိၣ်ခိၣ်မဲခိး တၢ်ဟံဃုာ်အဂီၢ် တၢ်ကဒၢ န့ၣ်ဃုာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၆. ဒ်ပုၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်ဘျီတၢ်သိၣ်တၢ်သိအ သိး တၢ်မၤအိၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤဖျါထီၣ်အမိၤလံၤ မိၤပုၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မၤပုၤ ကွဲးပုၤက့ၤအိၣ်အဂီၢ် တၢ်လၢမၤက့ၤအိၣ်အံၤ တၢ်ကဟံပကံၤပကံၤအိၣ်ဖျါကိးမုာ်ဝံၤဒီး ခံခီလၢာ် ကဟံပကံၤပကံၤ တၢ်ဘျီသဲးစးအဝဲန့ၣ်ဒီး ကမၤဖျါထီၣ်တၢ်အ မိၤလံၤမိၤပုၤအဂီၢ် ဘၣ်သးဒီးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၇. (NGOs) အတၢ်မၤလီၤဆိဒုာ်တၢ် ဂံၢ်ခိၣ်ထံး (NGOs)အတၢ်မၤသကိးအဂီၢ်ကဆူၣ်အဂီၢ် ကဆဲးမၤအဂီၢ် ဘၣ်သးဒီးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၈. ဘၣ်ထွဲဒီးနီၣ်တၢ်ကအတၢ်ကရၢကရီၤအပူၤ လၢအလီၤဘၣ်ဃီၣ်ပူၤတဖၣ် ဒ်သိးတၢ်ကမၤ ထူၣ်ဖျါအိၣ်အဂီၢ် တၢ်ကမၤစရိပတီၢ်ဝံၤ ကဟံ ဖျါထီၣ်ဆူကီၢ်ခိၣ်အအိၣ်ဒီး ကီၢ်ခိၣ်ကဆိကမိၣ် တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်အဂီၢ်ဘၣ်သးဒီးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၉. ဖဲတၢ်ကွဲးလီၤဟံလီၤဟံၣ်ခိၣ်ကဟံတၢ်ဘျီ သဲးစးတံးဒီးဘၣ်ကတီၢ် ဟံၣ်ခိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ် တၢ်ကဟံဖျါထီၣ်အိၣ်ဆူ ကီၢ်စဲၣ်ကိတိာ် ဘၣ်ထွဲတဖၣ်အအိၣ်ဒီး ဘျါရဲၣ်အိၣ်အဂီၢ်ဘၣ်သး ဒီးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၁၀. ကလုာ်န့ၣ်တၢ်ကရၢကရီၤတဖၣ် ခုၣ်အနီၣ် ယုာ်ဟံလီၤဟံၣ်ခိၣ် (ကရၢၣ်မိၣ်)(တၢ်ဘျီတဖၣ်) တၢ်ကဟံပနီၣ်အိၣ် ဒ်လုာ်လၢထူသန့အဖိခိၣ်

တၢ်န့ၢ်သၢဟံၣ်ခိၣ်တဖၣ်,ပုၤလီၤအိၣ်ကမ့ၢ်(IDPs) တဖၣ်ဒီး အဟံၣ်ခိၣ်အဂီၢ်တဖၣ် အတၢ်ထီၣ်ဃုာ် ဘျါရဲၣ်အိၣ်အဂီၢ် ဘၣ်သးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၁၁. ဘၣ်ထွဲဒီးကမၤပုၤအဟံၣ်ခိၣ်အဂီၢ်တခီခီလိာ် ပုၤဘၣ်ထွဲတဖၣ် ကထီၣ်ဃုာ်ဘျါရဲၣ်အိၣ်အဂီၢ် ကျဲအဂီၢ်တၢ်ကသုအဂီၢ် တၢ်ကဃုာ်ထံၣ်န့ၢ် က့ၤကျဲအဂီၢ် ဘၣ်သးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၁၂. လၢတၢ်မုာ်တၢ်ဆူတၢ်မၤတဖၣ်အပူၤ တၢ်ကွံာ်ဃုာ်သမံသမိးအိၣ် ဃီထံကွံာ်က့ၤဒီး တၢ်မၤ လီၤမၤဘၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်န့ၣ် တၢ်ကမၤအဂီၢ် တၢ်ကစးထီၣ်တူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကွံာ်ဟ့ၣ်ကွံာ်စူၣ်အိၣ် (Monitoring)တၢ် ကဟံလီၤအိၣ်သးပတီၢ်လၢအမ့ၢ်, (၁)ပုၤလၢခဲဖဲလၢာ် တူၢ်လိာ်အိၣ်အတဖၣ် တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကရၢကရီၤဒီး ခိးကွံာ် (Local Monitoring).

(၂) ဖဲတၢ်အိၣ်သးလဲၤထီၣ်လဲၤထီဒီး ဂ့ၤထီၣ်အခါ ထံၣ်ကီၢ်ကအတၢ်ကွံာ်ဟ့ၣ်ကွံာ်စူၣ်ကရၢ ကအိၣ်ထီၣ်ဝဲ (International Monitoring) ဒီး (၃) တၢ်မုာ်တၢ်ဆူ အတၢ်မၤဟးဂီၤတသုလၢ ဘၣ်အကတီၢ် မ့တုၤလဲန့ၣ် တၢ်ကကွံာ်ဟ့ၣ်ကွံာ် စူၣ်အိၣ် ဖျါဖျါဖျါ (open monitoring) တၢ်ကမၤအိၣ်တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်အဂီၢ် ဘၣ်သးတူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဆၢတဲာ်

၁၃. ခံခီလၢာ် တူၢ်လိာ် (Local Monitoring) အဂီၢ် တၢ်ကဆူထီၣ်ပုၤအမံၤစရီ နီၣ်ခံခီလၢာ် ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သး ဖဲလၢမ့ၢ်ထီၣ်အံၤဝံၤ တၢ်ကကတီၢ်တၢ်ပိၣ်တၢ်ပိၣ်သကိးအိၣ် ဖဲတၢ်ထံၣ် လိာ်အိၣ်ဖျါသကိးလၢခံတဘျီအဂီၢ် ဘၣ်သး တူၢ်လိာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်လၢထးတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲဒုာ် တၢ်လဲၤခဲဘျီတဘျီအပူၤ တၢ်လၢခံခီ လိာ်ဆူနီၣ်ကတီၢ်သကိးတၢ် တၢ်ပိၣ်သကိး လၢတၢ်အိၣ်ဖျါအပူၤမ့ၢ် ဖဲကီၢ်စၢဖျါပတီၢ်တၢ် အိၣ်ဖျါပူၤ တၢ်တူၢ်လိာ်အိၣ် နီၣ်အမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါ တၢ်ဆၢတဲာ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်သး ဃုာ်ဒီးတၢ် ဆဲးလီၤမံၤ လၢအမ့ၢ်ခံခီလၢာ် ပုၤတိၣ်ခိၣ်မဲခိး ဂၤဒီး သုးဂံၢ်ဝီပုၤဘၣ်မုာ်ဘၣ်ဒါတနီၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ်ပတီၢ် တၢ်အိၣ်ဖျါတဲသကိးတၢ် ဖဲလၢ အုၣ်ဖျါ ၄သီ, ၂၀၁၂အနီၣ်, ဟါ၂န့ၣ်ရဲၣ်, တုၤ ၄:၃၀န့ၣ်ရဲၣ် ဖဲတၢ်ဖျါအုၣ် ကွံာ်ကတီၢ်ဟံးထဲလဲ န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်မုာ်နီၣ်အဂီၢ် လၢအမ့ၢ် လၢအုၣ်ဖျါ ၅သီ, ဂီၤ ၈န့ၣ်ရဲၣ်, တုၤ ၁၂:၃၀န့ၣ် ရဲၣ်ကတီၢ် ထံၣ်လိာ်သးဒီးတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢခိၣ် နီၣ်တဖၣ် ဖဲတၢ်ဖျါအုၣ် ဃုာ်ဒီးကညီတၢ်ကရၢ ကရီၤတဖၣ်ဒီးကမၤပုၤခၢၣ်စးတဖၣ်လၢ(တောငံ ကလေး) သီခါဖျါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ် သကိးအပူၤ ခုၣ်အနီၣ်ယုာ် နီၣ်ရဲၣ်ခိၣ်ကျၢၢ် ပာ် ဖျါထီၣ်န့ၢ်ကမၤပုၤဖဲန့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဟံတဘျီ အိၣ်အတၢ်တိာ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်စံးကတီၢ်သ

ကိးအိၤတဖၣ် အိၣ်ဒီးကမ္ဗၢၢ်တဖၣ်အတၢ်ထံၣ် တၢ်သံကွၢ်ဒီးတၢ်စံးဆၢအိၣ်လီၤ

ဖဲလၢအ့ၣ် ၇သီ, ၂၀၁၂အနံၤ န့ၣ် ရဲၣ်ခိၣ်ကျၢၢ်ဒီး ခၢၣ်စးယုၤလဲၤထံၣ်လိာ်ဒီးကိး ပယီၤကိၤခိၣ် ဖဲအဝဲလီၤ အိၣ်ဒီးတၢ်တဲသကိး တၢ်ဂ့ၢ်တခါယီၤ ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ပူၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ

ခၢၣ်စးလၢအိၣ်တၢ်တနီၤ လဲၤထံၣ် လိာ်သးဒီး ထံၣ်ကိၤဂၤဒိၣ်ခၢၣ်စးတနီၤ ဒီး တဲသကိးတၢ်ဟံတဘျီအံၤအဂ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ် သံကွၢ်စံးဆၢလိာ်သးန့ၣ်လီၤ

တနံၤယီၤ ဖဲမုၢ်ထုၣ်ကတီၢ် ခုၣ်အဲၣ် ယုၣ်ခၢၣ်စးခဲလၢာ် ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဒီးက လုာ်ဒုၣ်ခၢၣ်စး တၢ်ကရၢကရိတဖၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟံပျီထီၣ်တၢ်ဟံတဘျီအံၤဒီး အဝဲသ့ၣ်စ့ၢ် ကိး ဟံပျီထီၣ်တၢ်ထံၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်စ့ၢ် ကိးန့ၣ်လီၤ

မုၢ်ဖဲဟါခိၣ် ၅န့ၣ်ရံၣ်အကတီၢ် ထံၣ် လိာ်သးဒီးကညီကလုာ် ဒီးကညီခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် ဖဲဝုၢ်တကူၣ် ဘျီထံခဲရံၣ်ဖဲတၢ်ကရၢကရိက ရၢၢ်ပူၤဒီး စံးကတိၤတၢ်ဂ့ၢ်တခါယီၤလၢတၢ်ဟံ တဘျီညါအံၤအဂ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ တဖၣ်ဒီး တၢ်ဟံတကူၣ်ကတဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ

ဖဲ လၢအ့ၣ် ၈ သီန့ၣ် ခၢၣ်စးတနီၤ လဲၤဘျီထုၣ်တၢ်လွၤ ဖဲကိၤခိၣ်ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ

ဖဲ ဂီၤ ၁၀:၃၀န့ၣ်ရံၣ်ကတီၢ် ခၢၣ်စး တဖၣ် လဲၤထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဒီး (NLD) တၢ် ကရၢကရိအိၣ်ဒီး အခၢၣ်စးတနီၤ အိၣ်ဒီးတၢ် စံးကတိၤတၢ်ဂ့ၢ်တခါယီၤသကိး ဘၣ်ဃးထံလီၤကိၤ ပူၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်န့ၣ်လီၤ

ဖဲမုၢ်ထုၣ် ၁၂န့ၣ်ရံၣ် လဲၤထံၣ်လိာ်သ ကိးကညီကမ္ဗၢၢ်ဒီးခိၣ်န့ၢ်တနီၤ ဖဲတီၤသူလုၢ် တၢ်ဘၢယုၤသရဲၣ်ဒီး တၢ်တဲသကိးဘၣ်ဃး တၢ်ဟံတဘျီအံၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ

ဖဲဟါခိၣ် ၄:၃၀န့ၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ် ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဒီး ကညီခိၣ်န့ၢ်ခၢၣ်စးတ နီၤ ဖဲကွၢ်ကတီၢ်တၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ

ဖဲမုၢ်ဆုၣ်ထီၣ်လၢအ့ၣ် ၉သီ, ၂၀၁၂ အနံၤ ခၢၣ်စးတဖၣ်လဲၤဆူဝုၢ်လၢဒိၣ် ထံၣ်လိာ် အိၣ်သကိးဒီးကညီကမ္ဗၢၢ်တဖၣ် ဟံပျီထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်ဝဲၤ အိၣ်ဒီးတၢ်တဲသ ကိး တၢ်သံကွၢ်စံးဆၢန့ၣ်လီၤ

ဖဲခၢၣ်စးလဲၤတုၤကိၤလိာ်ကျိၤ(စစ် တောင်း)ထံကျိၤကၢၢ်ခိၣ် ကညီကမ္ဗၢၢ်အက ထီတဖၣ်သကၢ်ခၢၣ်စး လၢအဟံအိၣ်ဒီးတၢ် ဟ့ၣ်ဖိကွၢ် ဖိကဒိၣ်ဒီး ဖိလုာ်တဖၣ်စိာ်ဃုာ်ဒီး (Poster)လၢအမ့ၢ်(ပတအိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးဘၣ်), ပတုာ်ထံလီၤကိၤပူၤတၢ်ဒုး, ပသးလိတၢ်မုၢ် တၢ်ခုၣ်, ကမ္ဗၢၢ်ပဟံပျီထီၣ်သးအံၤ လီၤကမးဒိ တၢ်ဟံပျီထီၣ်သး ဖဲၣ်၉၄၈, လၢဖုၤတြၢၤအါ

ရံၤ ၁၁သီအနံၤန့ၣ်လီၤ ဖဲဝုၢ်လၢဒိၣ် တၢ်အိး ထီၣ်စ့ၢ်ကိး တၢ်ဆဲးကျိးအရူတဖျၢၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ် လီၤ တနံၤယီၤ ခၢၣ်စးတနီၤ လဲၤဆူဝုၢ်လၢဒိၣ် အခါ ခၢၣ်စးတနီၤ လဲၤဆူဘျီဒုးဒီး အိးထီၣ် စ့ၢ်ကိးတၢ်ဆဲးကျိးအရူတဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ် လဲၤဆူဝုၢ်လၢဒိၣ်ဝဲၤ ခၢၣ်စးတနီၤ ကဆဲးလဲၤ ဒီးဆူမုၢ်သ့ၣ် ဘၣ်စ့ၢ်ကိးလၢတၢ်စုၤဒီး ကျဲတကူၤ အယီၤ တၢ်လဲၤတကဲထီၣ်ဘၣ်. တၢ်ဆူလီၤ ဘၣ်ခၢၣ်စးထဲတကဲလၢ ကလဲၤသကိးဒီးပ ယီၤဒိၣ်ခၢၣ်စးန့ၣ်လီၤတနံၤယီၤ ကွၢ်ကဒါကွၢ် ဆူဝုၢ်ပကိၤန့ၣ်လီၤ လၢအ့ၣ် ၁၂, ၂၀၁၂န့ၣ် .ဂီၤ ၉န့ၣ်ရံၣ် တုၤ ၁၂န့ၣ်ရံၣ် ထံၣ်လိာ်တဲသ ကိးတၢ်ဂ့ၢ်တခါယီၤဖဲန့ၣ်ဒီး လၢဟါခိၣ် ၁န့ၣ်ရံၣ် ဘျီၣ် ခၢၣ်စးတဖၣ် ဟံကွၢ် ကွၢ်ဆူဝုၢ်ဖျိအိၣ် န့ၣ်လီၤ ဖဲလၢအ့ၣ် ၁၁သီ, ၂၀၁၂ အနံၤ ခၢၣ် စးတဖၣ် စးထီၣ်ဟးလၢဝုၢ်ဖျိအိၣ် ဖဲကိၤခိၣ် ကွၢ်လီၤဆူတၢ်လီၤ လၢအဟးထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

တၢ်သးခုးဒိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ထံၣ် လိာ်ဘၣ်သးဒီးကညီကမ္ဗၢၢ်, ကညီကလုာ် ခိၣ်န့ၢ်ခၢၣ်စးတဖၣ်, ကညီတၢ်ဘျီတၢ်ဘါခၢၣ် စးတဖၣ်, ကညီဂီၢ်ခိၣ်ထဲသဘျီကရၢခၢၣ်စး တဖၣ် ဃုာ်ဒီးတၢ်တူၢ်လိာ်တၢ်သးအိၣ်တၢ်က တိၤသကိးဒီး တၢ်ဟံတကူၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အယီၤန့ၣ် လီၤ

ဖိခုယုာ်

ကမ္ဗၢၢ်တဖၣ်တူၢ်လိာ်သးစုကွၢ်ခိၣ် ကညီဒီဒီမုခ်ကရၢန့ၣ်ခိၣ်သးဒီး ဖဲကိၤခိၣ်ကျိၤထံကၢၢ်န့ၣ်

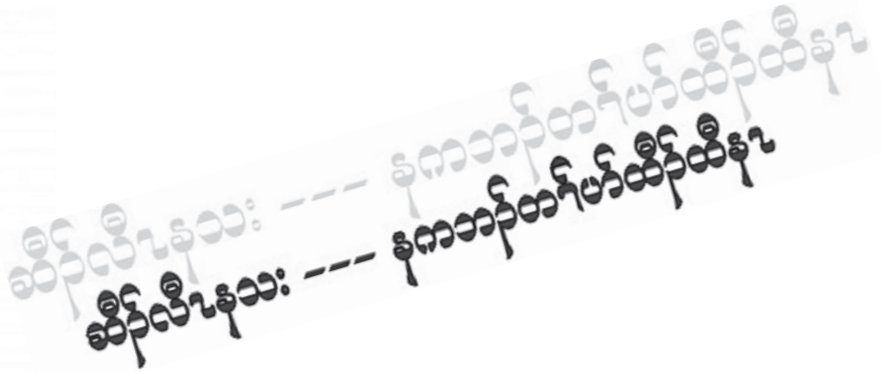
ကမ္ဗၢၢ်တဖၣ်ခိၣ်ဒီးသကၢ် ခုၣ်ခဲၣ်ယုၣ်ခိၣ်န့ၢ်လၢကတၢ်သ့ၣ်ခုးစုခုး

ကမ္ဗၢၢ်တဖၣ်ပတီၢ်ထီၣ်ခဲတၢ်သး

ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်ထံၣ်လိာ်သကိးဒီးကမ္ဗၢၢ်တဖၣ် ထဲသကိး သးတၢ်တဲသကိးခဲၣ်ခဲၣ်

မုရုတ်ဖီ

တဘျီ ပုနီဒီမါတအိတ်ဝဲခဲက မါတ
ကအေမံ မှီလုမုညဉ်ပတ်ဒီး တတကတခါအ
မံမုဝဲ ဖါတါလံာ်သုနုလီၤ အိတ်ဒီးဖိမုဝဲထဲ
တကလု အမံမုဝဲ နီၣ်ဒုဒုနုလီၤဖိမုဝဲတ
ကအေ ဘဉ်တါအိတ်ဒီးအိတ်လု မိၣ်ပံင်ကအေ
ဒိတ်မးနုလီၤ ဖါတါလံာ်သု ကိးမုနု ဟးဖိ
အိတ်မးအိတ်ဒီး မုတုလုဟါလီၤမိ ဖဲဃဉ်က
အသးဆုကဟံကကဒါကဆုဟံနု ထီဘိ
ဟံကမိတ်အိတ်နု အဖိမုတါအိတ်နုလီၤ
ဘဉ်တနု ဘဉ်ဖဲတါဟံကထီကထီအဆာ
ကတါ မုညဉ်ပတ်ကိးထီဒီးအဖိမု ငိသးက
လဲတခွဲအိတ်နုလီၤ လဲတထီကကျိကကျိ
နု အဝဲဆုနု ငိသးကတခွဲအိတ်ညဉ်အဆာ
ကတါအခါ ဖဲဃဉ်ပဒါဖိတခွဲအိတ်ထံး အိတ်
ဒီးဂုသိတဘိ ခိဖျီမုညဉ်ပတ်တထီချးဝဲအ
ဃိ ဂုသိအံး ဖျးဘဉ်မုညဉ်ပတ်ဒီး ဖဲနု အဝဲ
ကိးပသုထီအဖိမု “ဖဲမု...ဂုဖျးမိလဲ...
ဟဲလုမိအိတ်ချး...” ဖဲအဝဲဟဲတုလုအမိ
ကဟနု အမိစံးအိတ် “ဟုတထီဟုတ၊ ခဲ
အံး ယသုညဉ်ယကသံလီၤ မိကမလိတ်
တုနုလုမိအမိဖိလု အိတ်ဒီးတါဘိတ်ဖိတ
ဘိတ် ဖဲနုလဲတုလုလိတ်မိတ်အိတ် နုမုဘဉ်ကိ
ဘဉ်ခဲနု ထုးထီတါဒိတ်ဖိတဖျီနုတဖျီဖိ
ဒီး ဟုလုကမမုနုနု နုကထီနုအိတ်လီၤ
ဖဲနုဘဉ်ကွါဆာဉ်မိတ်တါတမံမု တမိမိနု
ဆိတ်လီၤနုသး နုဆိတ်လီၤနုသးမုတနု တါဒိတ်
ဖိတဖျီအံး အမိကမိကွါလုနုအိတ်တဘျီ
ဃိလီၤ” ဖဲအမိကတါတါဒီးအိတ်ခဲး အဝဲ
အသးသမုဟးထီကွါလီၤ ဖဲအဝဲဟဲက
ဃုဆုအဟံ ငိသးကကိးအပါနု ထီဝဲလု
အပါတက သံတုဖဲဃိတါထံးနုလီၤ ဖဲနု
ဖိမုဝဲကအေ ဆုနုနီၣ်ဟံဟုသးနုလီၤ ဝါ
အိတ်ခဲ အဝဲလဲနုလီၤတါလီၤအမိအပါဝါ
ဒီး ငိအမိတါအိတ်အသး အဝဲလဲနုထုးထီ
တါဘိတ်ဒီး လုတါဘိတ်အု အိတ်စဲဃဲဒီးတါ

ဒိတ်တဖျီနုလီၤ ဖဲနုအဆာကတါ တါဟု
ထီဝဲသါလီၤလု နီၣ်ဒုဒုမသံအမိအပါ ဒီး
သဝိဒိတဖျီသိတ်သုတြးမးလီၤ သဝိဖိဟဲ
ဆုအအိတ် သံကွါအိတ်တါဂုတါကျိအ
ဝဲစံးဆာအါ ငိတါကထီသးအသးနုက ဟု
တနုအိတ်ဘဉ် ဟုတမိတ်နီၣ်တါတနု သုဒု
ဝဲဒုတဆုဒီး တါဝဲဒု နီၣ်ဒုဒုနုလီၤ
နီၣ်ဒုဒု အသုအသးက ခိဖျီဟုတါအိတ်
ဃိလီၤ ဖဲနု သဝိခိတ်ဟုလီၤအကလုလု
ဟုကဘဉ်ဟီထီကွါနီၣ်ဒုဒု လုသဝိအချ
လုကစါနီၣ်လုအကဆု ဟုကဘဉ်ဟီလီၤ
သံအိတ်နုလီၤ ဟုလဲအဆာအိတ်တုဒီးဟု
ကအဝဲအိတ်တုဒိတ်တက ဟုတါမုခိတ်
စုတါခဲးတါနုဒိတ်မးလီၤ ကဘဉ်မသံဒဲလဲ
တသုညဉ်ဘဉ် ဖဲနုအဆာကတါ သုဒုနီၣ်
ထီဝဲအမိအတါကတါလုအစံးဝဲ နုမုဘဉ်ကိ
ဘဉ်ခဲ ထုးထီတါဒိတ်တဖျီနု ဖဲနုအဆာ
ကတါ အဝဲထုးထီဝဲတဘျီဃိ တါကပိ
လီၤဒီး ထီဝဲဟီတဖျီ အိတ်ဒီးဖဲသးဟုတက
ဖဲနု ဖဲထီဝဲအိတ်တဘျီဃိတါ “တါလဲမု
.. ဟဲထီဝဲလုဟံပု... နုဘဉ်မိတ်ထီနုညဉ်လဲ
ကွါနုကနုက... အဝဲလဲအကူအကူ ဝါဒီး
ဖဲသံကွါအိတ်တါဂုတါကျိဒီး အဝဲတုပု
ဝဲတဆိဘဉ်တဆိဒီးဖဲသးဟုစံးအိတ် “တါလီၤ
အံး ဟုဟဲသနုက လုယကတုလီၤအိတ်
နုအသးတအိတ်ဘဉ် တဘဉ်ကိတက... တါ
လီၤအံး တါလုဟဲလဲဟု ဟုတုတါလီၤအံး
ဟုလုယကတုလီၤအိတ်လုဟုအံး က
ဘဉ်မုဟုလုအသုဂုသးဝါ ဆိတ်လီၤအသး
ကဘဉ်နု တဟံတါအတါသိလုအသးဟု
မးဒီး ထီဝဲယသုလီၤ အခဲအံး ယသုညဉ်နု
မုဟုဒုနုအသးတကလီၤ” အဝဲလဲအိတ်ဖဲ
နုမုဒုဒုမးလီၤ ဆာကတါအဝဲနု စီမုအိတ်
ဝဲလုတခိထံတခိကိတက ခိဖျီအဖိမုအဆာ
ကတါကဘဉ်လုကဆိဟံဆိဃိအသး အ

ပါခါလီၤအကလုလု ကယံထံကိကိးဘု
ဒီး အစီမုဖိမုတဖျီ ကဘဉ်ဟဲဒီးလုအသး
လီၤ ကယံမုစီမုအဖိမုဒီး ထံဖိကိဖိတ
ဖျီ ဟဲဒီးလုအသးဘဉ်ဆု တဘဉ်စီမုဖိမု
အသးနီၣ်တကဘဉ် နီၣ်ဒုဒုအဖိမုဟုဒီး မါအ
ဝဲလဲဒီးလုအသး အဝဲဂုလိတ်အဖိ ခိဖျီမုဟု
ပတိတ်မုဒီး တါကုသုတအိတ်အသးလီၤ အ
ဖဲစံးအိတ်ထံကနုယကလုဒီးဘဉ်လီၤ တါခဲ
လုအနု အိတ်ဒုလုယစုပုလီၤ လုခဲအဝဲ
အာဂုလီၤအဖိ အဖိအသးလု ယုထီဝဲတဘျီ
ဃိဆုမုခိတ် လဲကိးမုဃါနီၣ်လု လုကကယ
နုအိတ်အလဲလီၤ တါဆာကတါအိတ်တုဒုဒု
နုတဆိမုလု နီၣ်ဒုဒုကဘဉ်လဲထီဝဲနုလီၤ
မုဃါနီၣ်ကကယထီဝဲအိတ်ဒီး ယုမိတ်အိတ်
စီမုအနီၣ်ပုလီၤ ဖဲနုကမုဟုတဖျီ အိတ်ဘဉ်
ကလု ဖဲနီၣ်ဒုဒု လဲထီဝဲနုလီၤ စီမုဖိမုအ
သးဟးဂု ခိဖျီ ဟီမုလုကယုထီဝဲတအိတ်
နီၣ်တကအလဲလီၤ ဖဲနီၣ်ဒုဒုလဲထီဝဲနု အပါ
ကိးပသုထီဝဲ ယဖိမုဇာ... “ယဆိကမိတ်လု
ဟီမုအံး ကမုဟုလုအတြးဒီးနုလီၤ ကွါ
တရံးတကု” ဖဲစီမုဖိမုဃုတရံးအသး
နု နီၣ်ဒုဒုအတါဃဲလုတဖျီ နုလီၤလုအ
မုချးလုအသး အဝဲကိးပသုထီဝဲလုအကလု
မးဒိတ် “ဟုဃဲလုကတါလုယဂီၢ်အံး မုဒု
နုလီၤ” ဖဲနု အဝဲဟုလီၤလဲအတါနုမုဆု
နီၣ်ဒုဒုအိတ်ဒီး ကမုဟုတဖျီ ဘဉ်သုညဉ်ဘဉ်
ဒီး နုထီဝဲသကိးဝဲလီၤ နီၣ်ဒုဒု ဖဲအိတ်ဟု
ဂုတုဟုထီဝဲ ထီဘိ မုဟုလုအပါဃုအမိ
အတါသိတ်ဂုသိဘဉ်နုလီၤ လုတါနုအသး
အဝဲကထီဝဲဘဉ်နီၣ်ပုမုဖိ လုအကဲဘျးလု
အထံအကိတ်အဂီၢ် နုလီၤ

မုရုတ်ဖီ

(CPI)ပုမသကိးတဖိတဂလအဒီးန့ဘဉ်တမလကပီဘဉ်ဃး မစာပုဂံဝီအတလိဉ်စီဖျိ (Intern Action) အထာအဲးကရုဉ် ဖဲ(၂၀၁၂)နံ

နီဉ်စီဖျိလဲးလဲးစီ ဒီးန့ဘဉ်တမလကပီ ဘဉ်ဃးဒီးတမစာပုဂံဝီတလိဉ် န့ဉ်လီၤ တမလကပီအံၤ ဘဉ်တမဟ့အီၤ စီဖျိ (Intern Action)ကရု န့ဉ်လီၤ(Inter Action) က ရာအံၤ မ့ဝဲကီၤအမဲရကကရုသဘျုးဒိဉ်တ ဖုလၢ အမစာပုဂံဝီဘဉ်ခဲ,ပုဘဉ်ဖျိ ဘဉ်ဃာ် လၢအတဒီးန့ဘဉ်တမဟ့ကယာ်, လၢအတအိဉ်ဒီးတဒီးဒီးအံၤတဖဉ်န့ဉ်လီၤ နီဉ်စီဖျိလဲးလဲးစီ ကတိၤန့ဉ်ခဲးတမဟ့ပိဉ် မ့ဒီးဖိသ့တဖဉ်အဂီၢ် လၢကီၤပယီၤပု နီဉ်ပိဉ် မ့ဒီးဖိသ့တဖဉ် ကဒီးန့ဘဉ်တမဟ့, တမ မ့တမန့ဒီးတမဟ့သးထဲသးန့ဉ်လီၤကညီ ပိဉ်မ့ဟ့ဂဲမတကရု(KWAG)အံၤ အိဉ်သ့ဉ် လၢအသးလၢကီၤပယီၤပုခိဉ် ဖဲတကညီအပု န့ဉ်လီၤ ကညီပိဉ်မ့ဟ့ဂဲမတကရု(KWAG) အံၤ မ့ဂီၢ်ခိဉ်ထဲးကရု လၢအသ့ဉ်တမဟ့အကီၢ်အ စီလၢပိဉ်မ့တဖဉ်အဂီၢ်, ဟ့ဒ်တမသိဉ်လီၤ ပိဉ် မ့တဖဉ်အဂီၢ်, ဟ့ဒ်မစာပုဂံဝီဖိသ့ဉ် လၢအ ဘဉ်ဖျိဘဉ်ဃာ်, လၢအတဟဲန့တအိဉ်ဒီးအ တဟဲန့တဖဉ်န့ဉ်လီၤ ကညီပိဉ်မ့ဟ့ဂဲမ တကရု (KWAG)အံၤ ဟ့ဒ်မစာပုဂံဝီဖိသ့ဉ်လၢ အဖျိအယာ်, ဖိသ့ဉ်လၢမိၤပိဉ်ဆိဉ်ထဲးမစာပုဂံဝီ တန့တဖဉ် ဒီးသးကဒီးန့ဘဉ်တမဟ့ဘဉ်ကညီ သ့န့ဉ်လီၤ ကွဲထဲးမစာပုဂံဝီဖိသ့ဉ်လၢ တမ ဘဉ်တမတကရု(ဒီးသးကလံးမ့အတမဟ့ နီဉ်ဘဉ်ထံး ထံဒိဉ်ခိဉ်သ့တဖဉ်န့ဉ်လီၤ (Inter Action) ကရုအံၤ ကီးန့ဒီး ဟ့ဉ်လီၤတမလက ပီဆူပုတမဟ့တမဟ့အအိဉ် လၢအဘဉ် ဃးဒီးတမဆိဉ်ထဲးမစာပု ဟ့ဉ်လီၤသးလၢကရု သဘျုးအတမဟ့ဖဲးတမဟ့ လၢအဘဉ်ဃးဒီးတမ ဆိဉ်ထဲးမစာပုတမဟ့အတမဟ့ဒိဉ်ထီဉ်လီၤထီဉ်, အတမဟ့ထီဉ်ပသီထီဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ ပုလၢအ ဒီးန့ဘဉ်တမလကပီတမဟ့အံၤ မ့ပုတမဟ့ လၢကဲထီဉ်ဒိဉ်တမဟ့ဘဉ် လၢတမဆိဉ်ထဲးမစာပု ဒီးတမဟ့လီၤသးလၢ ပုတမဟ့တမဟ့ဒိဉ်ထီဉ်ထီ ဉ်အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ(CPI) ပုမသကိးတမ နီဉ်စီ ဖဲန့ဉ်လဲးလဲးစီ ဒီးအကရု လၢအမ့ (KWAG) ဟ့ဉ်လီၤအသး ထဲးဂီၢ်ထဲးဘီလၢတမဟ့တမဟ့ထီဉ် ကွဲထဲးကိဉ်တဖဉ် လၢကီၤပယီၤပု သ့ဉ်ထီဉ် ကွဲထဲးလီၤပျီ, တမဟ့ဂီၢ်လၢပုတမဟ့အကရု, မဟ့ထီဉ်ကွဲထဲးတမဟ့အတမဟ့အိဉ်မ့လၢထံထီဉ်စု လၢအတမဟ့ဘဉ်န့ကွဲဉ်(ကလံးမ့)အတမဟ့ ဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံး,အတမဟ့ဂီၢ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ (KWAG) ဟ့ဒ်မစာပုဂံဝီအတမဟ့ပိးတမဟ့ လၢအ လိဉ်သ့တဖဉ် လၢသဝီ(၁၅)ဖျါအဂီၢ်ဒီးပုကွဲ ဖဲခဲလၢအ နီဉ်ခိဉ်အိဉ်ဝဲသးကထီ(၃၀၀၀)က ဒီး ဟ့ဒ်စီဖျိကီးန့ဉ်တမသိဉ်လီၤ လၢအဘဉ်ဃး

ဒီးတမဟ့လဲးမကပုကညီလၢပုတမဟ့ အကရုန့ဉ်လီၤ လၢတမဟ့အမဲဉ်ညါ မ့စီ ကီး ကီၤပယီၤပုမ့ကရုဘျးစဲပုမသကိး တမဟ့ကရု (Women Organization's Network of Myanmar) အပုဟံးလီၤဆူနီဒီး တဘျီဃီ မ့စီကီး (UMBRLA)တမဟ့ကရု ကရိတဖု လၢအဘဉ်တမဟ့ထီဉ်အီၤလၢ ပိဉ်မ့ကရု(၂၇)ဖု အပုဟံးလီၤဆူနီန့ဉ် လီၤ ဒီးအမဲဉ်စီကီး ပုကွဲထဲးတမဟ့ကမံး တံးဖိတဂလ လၢ (Women's Protection Technical Working Group) တမဟ့ဒီးပိဉ် မ့ပိဉ်မ့မကရုကရုဘျးစဲ လၢအပုဃုာ် ဝဲဒီးကရုအဖု(၅၀) လၢကီၤပယီၤပု ဒ် အမ့ဉ်ခဲးစးတဖဉ် (International NGO's) အထာန့ဉ်န့ဉ်န့ဉ်ကရုသဘျုးတဖဉ်,(FCSO) တမဟ့ဃုာ်မသကိးတမဟ့ လၢတမဟ့န့ဉ် ခဲးတမဟ့,တမဟ့လိဉ်မ့လိဉ်ဒီးထံကီၤပဒိဉ် လၢ အဘဉ်ဃးဒီးတမဟ့ဒီးပိဉ်မ့ပိဉ်မ့မကရု တဖဉ်န့ဉ်လီၤနီဉ်စီဖျိန့ဉ်လီၤလဲးလဲးစီ ဒီးန့ဘဉ် ဃးဒီး(Master)တမဟ့လၢကပီန့ဉ်လီၤ အဝဲ ဒီးန့ဘဉ်ဘံးအတမဟ့လၢကပီ လၢအဘဉ် ဃးဒီး(Zoology) တမဟ့ကွဲထဲးဖိကီၤဖိလၢ ဝဲတမဟ့ဖျိစီမိဒီး ဒီးန့ဘဉ်စီကီး Mas- ter of Business Administration ဘဉ် ဃးဒီး ပနံတမဟ့ကမ့ကရုဝဲကွဲ လၢကီၤအမဲရ ကန့ဉ်လီၤ

ဖဲအဝဲဟံးန့ဘဉ်တမဟ့လၢကပီလၢ အလီၤခဲ အဝဲလဲးထီဉ်လိဉ်အိဉ်သကိးဒီးက ညီတမဟ့ကရုကရိတဖု လၢအလဲးအိဉ် လဲးဆိး ဖဲကီၤအမဲရကမ့ ဖဲလၢမ့(၅)သီဒီး အဝဲဟံးဝဲဒီးဒီး ရဲပုးဒုးသ့ဉ်ညါပုဘဉ်ဃး တမဟ့မဟ့ဃုာ်ဖိအတမဟ့ဖဲးတမဟ့န့ဉ် လီၤ

KWAG အကရုဖိ လၢအမ့နီဉ်စုး စုးလီၤစီကီး လဲးသကိးဒီးနီဉ်စုးန့ဉ်လဲးလဲး စီ ဆူဝဲဉ်တမဟ့ဖဲးစီဖဲလၢအဖျိ(၂၉)သီဒီး ကမ့ဉ် ၁၅၀၀က ဟဲထီဉ်ဒီးကန့တမဟ့န့ဉ်လီၤ ဖဲလၢမ့(၅)သီအန့ လဲးထီဉ်လိဉ်သးဒီးက မ့ဉ်လၢကလံးစီ ခဲရဲလဲးန့ကီၤစီ,တမဟ့ဘဉ် ဒီးကမ့ဉ်အက(၁၀၀)ဃုာ်ဃုာ် ဟဲဒီးကန့ တမဟ့စီကီးန့ဉ်လီၤ ဖဲန့တမဟ့န့ဉ်ကမ့ဉ်လၢ အဟဲထီဉ်တဖဉ် မ့ပုမရဲဉ်ဖိတနီဉ်ဒီး ပုဘဉ် ဘျးဒီးတမဟ့လဲးအဝဲသ့ဉ်ဆိဉ်ထဲးတမဟ့လိဉ်တမ မဟ့မဟ့တမဟ့အကရု, ဘဉ်ဆဉ်အဝဲသ့ဉ် အိဉ်ဒီးတမဟ့ဘဉ်ဃုာ်ဘဉ်အိဉ်အအါန့ဉ်လီၤ

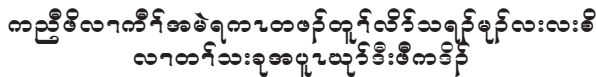
နီဉ်ရဲအံးအံးထီ လၢအလဲးအိဉ် ဖဲ ကီၤအမဲရကမ့ သးကရုန့ဉ်အဝဲသ့ဉ်လၢတမ

ကညီပိဉ်မ့ဉ်ကရုဘျးစဲလၢကရုအိဉ် သရဲဉ်စီဖျိန့ဉ်စီဖျိမ့ဉ်ပုလၢအမ့ဒီးန့ဘဉ် တမဟ့လၢကပီအဆိဉ်ကတမဟ့တမဟ့ လၢကီၤပယီၤပု

လဲးတမဟ့န့ဉ်လီၤ အဝဲသ့ဉ်လဲးစီဆူဘီးစ တမဟ့ဖဲလၢမ့သး,၁၂-၁၃သီ ဖဲစီဖိလ် -မဲးနီဉ်ထီဉ် St.Paul Minnesota လၢမ့ ၁၅-၁၆ သီ, ခဲလဲးရဲဒီးကီၤစီ, ခဲန့ဘဉ်တမ နီဉ် ဖဲလၢမ့၁၉-၂၀အန့ လဲးကဒီးဝဲဆူလိးစ အဲကလံးစီ ဘဉ်ဆဉ်စီဖိလ် Los Angeles Baker- field န့ဉ်လီၤအဝဲဒီးန့ဘဉ်တမဟ့လၢကပီလၢ အမ့တမဟ့မစာပုဂံဝီတလိဉ် ဖဲဝဲဉ်တမဟ့အံၤ စံး Crystal Spring Marriott Hotel Inter Action forum (Humanitarian Award 2012) ဝဲအလီၤခဲ ဖဲကညီဒီးကလုာ်စီဖျိကရုဒီး ကီၤပယီၤပုဒိဉ် မဟ့မဟ့တမဟ့အတမဟ့ရဲဉ်တမ ကျဲအပုအံၤ အဝဲဃုာ်ဃုာ်လၢပုဂံဝီတမဟ့ ဖဲး တမဟ့ ဒီးဆဉ်စးတမဟ့အသးန့ဉ်လီၤ

ဖဲအဝဲဒီးန့ဘဉ် တမဟ့လၢကပီလၢ အလီၤခဲ အဝဲစံးဝဲလၢ လၢကညီပိဉ်မ့ဉ်အဆဉ် စး ယဟံးကမ့လၢယသးန့ဉ်လီၤ တမဟ့ဒီးန့ ဘဉ်တမဟ့လၢကပီအဝဲအံၤ ဒီးအမ့တမဟ့အဆိ ကတမဟ့တဘျီလၢကီၤပယီၤပုအသး မ့စီကီး ကီးတမဟ့တမဟ့လၢ ဟီဉ်ခိဉ်ဒီးဖျါပိဉ်သ့ဉ် ဟံးသးဝဲ (သးစဲဝဲ)လၢကီၤပယီၤပုအဖိခိဉ်န့ဉ် လီၤ လၢတမဟ့ပနီဉ်ကညီတမဟ့အတမဟ့ဝဲ သးစုးတမဟ့ပျိတမဟ့မဟ့,တမဟ့သးလၢအထီ ဒီးတမဟ့ကျဲးစးထုးဂီၢ်ထုးဘီအဂီၢ်,တမဟ့လၢက ပီလၢတမဟ့ဟ့ဉ်လီၤသးအံၤ ယမ့ဉ်လၢယ ကမစာပုဂံဝီတမဟ့ လၢတမဟ့တမဟ့မဟ့တမ

ဖဲအဝဲထံင်လိာ်သကိးသးဒီး ပုက
ညိဖိလၢ အအိၣ်ဆိးတၢ်လံလၢကီၢ်အမဲရက
အခါ တၢ်လၢအဝဲသ့တဖၣ်တၢ်ပိၣ်ဒီး က
တၢ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ လၢအဘၣ်ဃးဒီး
တၢ်ကရကရိအတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မသကိးတၢ်လၢ
တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခွၢ်ကအိၣ်ထီၣ်အဂီၢ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါ
တဖၣ်အံၤ အဝဲကကွၢ်စိၣ်, ဒီးကမျၢၢ်အတၢ်
ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့တဖၣ်စ့ၢ်ကိး မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်
ကါဒိၣ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခွၢ်အဂီၢ်လိာ်န့ၣ်, နီၣ်စူဖ
န့ၣ် စံးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိာ်မုာ်ကရ၊

နှိုင်းလှမ်းလည်းနု၊ နှိုင်းဝတ်သင့်သင့်
 ထာရိမ္မာလကပီနိဉ်ဖး

ကညီပိတ်မှန်ကရ၊

ကညီပိတ်မုက်ကရုဗုဒ္ဓကဗျာ လအဖျိထိပ်ပုဂံဝိဇ္ဇာလုပ်ကိုင်

နီဝါဖဲအဟံးနုဖျိကိုင်လံာ်အုဉ်သးဝဲအလီဝံ

လီဝါချာ်သးကညီပိတ်မုက်ကရု ဗုဒ္ဓကဗျာ အဟံးနုဖျိကိုင်လံာ် အုဉ်သးဝဲအလီဝံ နီဝါဖဲအဟံးနုဖျိကိုင်လံာ် အုဉ်သးဝဲအလီဝံ

အဝဲအိဉ်ဖျိထိပ် ဖဲ ၁၉.၅.၁၉၇၇ နံဉ် လၢသဝိကးလဲအ၊ ဘုသိဉ်ကိာ်ဆုဉ် မုဉ် ကြိာ်ကိာ်နုဉ်လီၤ အမိမုဉ် နီဝါဖဲအဟံးနုဖျိကိုင်လံာ် လၢဒီပုဂံဝိဇ္ဇာလုပ်ကိုင် အဝဲအိဉ်ဖျိထိပ်ကတိာ်နုဉ်လီၤ အဒိပုဂံဝိဇ္ဇာလုပ်ကိုင် ၂၈ဒီး ပိဉ်ခါ ၈၈နုဉ်လီၤ အမိမုဉ် မုဉ်ပုဉ် အိဉ်ခး ဖဲအိဉ်သံဉ် မၤကလုာ်အိဉ်ကစု ဒ်ကညီ ကလုာ်အလုာ်အလီၤအထူသးနုဉ်လီၤ အဝဲအိဉ်ဖျိထိပ်(၅)တီး ဖဲအဒုသဝိကးလဲအ လၢခံ တနံဉ် လဲမၤလိ(၆)တီး လၢထံမုဉ်ကိာ်(ကိး) ပနီၤအုဉ်ပၤခိဉ်နုဉ်လီၤ ဘုဆုဉ် မုဉ်လၢထံလီၤ ကိာ်ပုဉ်ဒုးတၢ်ယၢအယံ နုဉ်ဒါတဖဉ်ဟံထီဉ် ဆုဉ်သဝိကး နုဉ်သဝိကးတဖဉ် ဘုဉ်ပုဉ်ပုဉ်ပုဉ် အယံ အဝဲမၤလိဘုတၢ်တကတၢ်ဘုဉ်. အဝဲ ဟံမၤလိကိးတၢ်ဖဲစိးထီဉ်ဒီး လၢဝဲတဘုက လၢတဂုဘုအပူၤ စိးထီဉ်လီၤကိာ်ကိးဒီးလၢ နုဉ်ဒါအစုပူၤအယံ အဝဲတမၤလိဘုတၢ်လၢဘုဉ်. အဝဲဟံလီၤအိဉ်ဖဲသိဉ်လဲထီဉ် လၢအမုဉ် ကိာ်အဟံဉ်ဒီး မၤစၢၤတၢ်လၢတၢ်ဆါတၢ်ပုဉ်အ ဆါကတိာ် မုဉ်လၢခိဉ်ဖျိတၢ်အတၢ်ဟံးတၢ်ဂဲၤ ကဲထီဉ်အယံ ပုဉ်သဝိကးတဖဉ် စံဉ်ပုဉ်ပုဉ်ပုဉ် ကိးဒီးလီၤလၢတၢ်နုဉ်အယံ အဝဲဆိဟံဉ်ဆိယံ ဒီးပုဉ်ကညီလၢဖဲအထူသးဝိဒီး လၢခံအဝဲသုဉ် အဟံဉ်ဖဲယံ သးလီၤအလီၤအကျဲဆုဉ်ယုာ် ဝုဉ်ပူၤ လၢတၢ်လုာ်အိဉ်နီၤခိးသးသမူအဂီၢ်နုဉ် လီၤ ဖဲအဝဲဟံလီၤအိဉ်လၢမုဉ်ယုာ်အဆါက တိာ် အဝဲတအိဉ်ထဲလၢဟံဉ်ဒီး မၤဟံဉ်ယံအ တၢ်ဖဲတၢ်မၤစိးနုဉ်ဘုဉ်. မုဉ်တခါ အဝဲဟံးမၤ စုကိးတၢ်လၢတၢ်ချၢ ဒ်အမုဉ်တၢ်မၤကဆိနုဉ်ပူၤ အဟံဉ်နုဉ်လီၤအဝဲတမၤလိဘုတၢ်ဆါကတိာ် ကလိကလိဘုဉ်. တမုဉ်ထဲလၢ အဝဲယုကိဉ်စု လၢဟံဉ်ယံအတၢ်ဟံးနုဉ်အဂီၢ်ဘုဉ်. မုဉ်အဝဲ စးထီဉ်မၤလိ(ကိးစိး)သးပုဉ်ကိာ်တဆိဘုတ

ဆိ တၢ်အဖျိထိပ်(၁၂)တီး မိဟံးလီၤ အဝဲတ ပတုဉ်အတၢ်မၤလိဖဲနုဉ်ဘုဉ်. လၢတၢ်ကိာ်တဲခဲ တၢ်တချုးတဒီးဘုအပူၤ အဝဲဂုကုးစးဝဲ သပုဉ်ပုဉ်လီၤ အဝဲဘုထီဉ်ကိာ်လၢမုဉ်ယုဉ်ဒီး မုဉ်အိဉ်ဘုးအနုနုဉ်လီၤ ဖဲအဝဲထီဉ်ကိာ်အဆါ ကတိာ်အထီဉ်ကိးဒီးအဖဲအသိတကလီၤ ဘု ဆုဉ် အဝဲလဲထီဉ်ကိာ်တၢ်အဖဲအိဉ်ဖျိထိပ်တစုလီၤ ဖဲအဖဲဒိဉ်ထီဉ်တစဲနုဉ် အဝဲထီဉ်ကိာ် ပုဉ်ပုဉ်ဒီး အဖဲလၢအဟုးလၢနုဉ်လီၤ မုဉ်ပုဉ်တနီၤနီၤ အမဲကဆုးလၢထီဉ်ကိာ် ဘုစိဉ်ယုဉ်ဒီးအဖဲ မုဉ်တမုဉ် ကိးဒီးလဲပုဉ်ကိာ်နုဉ်အဖဲ ဖဲအထီဉ်ကိာ်အ ဆါကတိာ်နုဉ်လီၤ မုဉ်ထီဉ်ကိာ် စိဉ်ယုဉ်ဒီးအဖဲ ဘုဆုဉ် အသရဲတဖဉ် နီၤဟံးအိးဒီး ဟုဉ်အိး တၢ်ပျဲစုကိးနုဉ်လီၤ

အဝဲဟံကတိာ် တၢ်ဟးမၤတၢ်လၢ ပုဉ်ပုဉ်ဒီး ဟံနုဉ်လီၤမၤစၢၤတၢ်လၢလီၤချာ်သး ကညီပိတ်မုက်ကရုဖဲ(၂၀၀၇)နံဉ်.လၢမၤတၢ် လီၤလၢဆါကတိာ်ခဲအံးနုဉ်လီၤ အဝဲအိဉ်ဒီး မုဉ်ဒါတဘုးမၤလၢဝဲဒါးအပူၤလီၤ မုဉ်ပုဉ်တက လၢအမၤအမူအဒါပုဉ်ပုဉ်ဟံကဲအမူအဒါ မၤ တၢ်လၢအလီၤဘုအိဉ်တအိဉ်ဒီးတၢ်ကအုက စုဘုဉ်. အဝဲစံးဝဲသရဲမုဉ်စံးဖိရဲစုဉ် ဟုဉ်ကိာ် ဟုဉ်ဘါစုကိးအိးလၢ ကကုးစးမၤလိတၢ်စု ကိးနုဉ်လီၤ ခိဉ်ဖျိအဝဲအတၢ်ကုးစးအယံ ဖဲအ သးအိဉ်သၢဆံယံနံဉ်အံး ဒီးနုဉ်ဘုတၢ်လၢ ကဝိး လၢအမုဉ်ပုဉ်တတခါခိဉ်ကိာ် အလံာ်အုဉ် သးဂုဉ်ဘုဘုဘုနုဉ်လီၤ ပုဉ်ပုဉ်သးကိးတၢ်ဖဲ လၢကညီပိတ်မုက်ကရု သးစုဉ်ဒီးအိးဒီး ဟံ ကဖၤလၢစုကိးသးလၢအဂီၢ် ခိဉ်ဖျိအဝဲမုဉ်ပုဉ် ကစၢၢ်ခိဉ်ဖဲ တမၤလိဘုကညီတၢ်ထီထီက လဲာ်သနုကု ခဲအံး မုဉ်လၢအတၢ်ကုးစးသ ပုဉ်ပုဉ်အယံ အဝဲကြးစဲယံဒီး တၢ်လၢကဝိးဒ် သးအံးနုဉ်လီၤ ဒ်မိတနီၤဒီး ပိဉ်မုဉ်တနီၤ ဘု ဝဲခိဉ်ဖျိသးသမူအတၢ်လဲၤ လၢအအိဉ်ဒီးတၢ် ကိာ်တဲခဲ.တၢ်သးလီၤဘုး.တၢ်သုဉ်အုးသးအုး. တၢ်ဆိဉ်သနုးလၢကုအကပကပအသး အ ဝဲဘုလဲခိဉ်ဖျိကုဆါမိဒီးတၢ်ဒ်နုဉ်အသး

ဘုဆုဉ် အဝဲနံးဘုမုဉ်လၢအဟံးဘုအိဉ်တ ဖျိဒီး ဆိတလဲကုသဲဆုတၢ်မၤနုး တဟုဉ်အ ယုဉ်လၢအတၢ်အိဉ်မူ အတၢ်ဘုကုဆါမဲာ် အပုဉ်ဘုအယံ အဝဲအမဲာ်တဆုးဘုလၢတၢ် ဒ်နုဉ်အပူၤဘုဉ်. အဝဲကဲထီဉ်ပိတ်မုဉ်မိတကလၢ အတၢ်ကရုကရီနုဉ်နုဉ်အိးသး ဆါသၢအိး သုဒိဉ်မးတကလီၤ

သံကွာ်-နုမၤလိတၢ်လၢနုသဝိတုပုဉ်တၢ်လဲဉ်. စံးဆါ- ယသဝိကိာ်အိဉ်တုယၢ်တၢ်အယံ ယ မၤလိတၢ်တုယၢ်တၢ်လဲၤ လဲၤမၤလိကိးတၢ် လၢ ထံမုဉ်ကိာ်ဒီး မုဉ်လၢပယံထီဉ်အယံ ပတ ထီဉ်ဘုလၢကိာ်ဘုဉ်.

သံကွာ် - နုမိနုပုဉ်မၤအိဉ်တၢ်မၤနုလဲဉ်. စံးဆါ - ယမိယပုဉ်ဖဲအိဉ်ခး ဖဲအိဉ်သံဉ်တ ဘျီဘျီ ဘုဟုတလၢဘုဉ်. ယမုဉ်ဖိဝဲကိာ် ယ အိဉ်ဒီးအိဉ်ကိာ် ယတမၤစၢၤယမိယပုဉ်ဘုဒါး ပုဉ်တလၢယကုဉ် ယတမၤစၢၤယမိယပုဉ်အ တၢ်ဘုဉ်. နုကု ယအိဉ်ဒီးသုထီဉ်တၢ်ကုဉ် ဘုကုဉ်သုအယံ ပုဉ်တနုကု ယတကနုဉ် ဘုဉ်.

သံကွာ် - ဘုမၤနု နုဟံနုဉ်လီၤမၤတၢ်လၢက ညီပိတ်မုက်ကရုလဲဉ်. ဒီးမတၢ်ဆဲးကျိးနုနုလဲဉ်.

စံးဆါ - လၢယနီၤဆဲးဒီးအခါ ယနုဉ်ဟူလၢ ကိာ်ခိဉ်မုဉ်. ကိာ်ခိဉ်မုဉ်ဟးနုဉ် ပုဉ်ဘုဒီးအိး (ကး)အိးအယံ ယအိဉ်ဒီးကဲသးဖဲ အိဉ်ဒီးလဲၤ အိဉ်လၢကိာ်ခိဉ်မုဉ်အကပ ဟးပိာ်အခဲ ကွာ်ထွဲ အိးလီၤ နုကု ယတမၤလိဘုတၢ်လၢဘုဉ် အယံ ယတၢ်မုဉ်လၢတလၢပုဉ်ဘုဉ်. ယဟံအိဉ် ဖဲအံး နုဉ်ဟူကညီပိတ်မုက်ကရု ဝဲလီၤအိဉ်ဖဲ အံး ယဟံအိဉ်ဘုးဒီး သရဲမုဉ်ကုအယံ ယ မၤအသံကွာ်နုဉ်ယးဒီး အဝဲသံကွာ်နုဉ်ယးလၢ သရဲမုဉ် စံဉ်ဖဲရၢစုဒီး. သရဲမုဉ်ကိးယးအ ယံ ယဟံနုဉ်လီၤမၤဘုတၢ်ဖဲအံးလီၤ

သံကွိုင် - နဟဲတုအခါ ပှဟ့ၣ်လီၤနမူဒါတၢ်
ဖံး တၢ်မၤမနုၤလၢ်.

စဲးဆာ - ဖဲယဟ်နုာ်အခါ ပုၤမာယလဲၤဆာတၢ်လၢလံာ်တၢး (post office) လဲၤကွၢ်တၢ်ဖိတၢ်လံာ်လၢအဟံတဖၣ်, လဲၤလိးဟံာ်လဲၤမွာ်အူလဲၤဒီး (phone) အလဲ, စဲးကၢာ်အလဲတဖၣ်ဒီးဟးပူၤတၢ်လၢအလိာ်သ့တဖၣ်လိာ် ယမၤစၢၤစၢ်ကိးပုၤသးပုၤနွံဆဲဆူအဖိခိာ် လၢအံၤတူၢ်ထီၣ်ဒဲကဝိအဂီၢ် တၢ်အိၣ်န့ၢ်ဂီၢ်န့ၢ်ဘါ, ကညိပိာ်ဃုာ်ကရၢလၢ အမၤစၢၤတၢ်လၢဒဲကဝိပူၤတဖၣ်တၢ်နီၤလိာ်န့ၢ်အိၣ်တၢ်မၤစၢၤ (camp support) ယမၤန့ၢ်စၢၤအိၣ်လံာ်ဖိတၢ်ဒီး ပုၤစၢၤန့ၢ်စၢ်ကိးတၢ်တိာ်ကျဲၤအတၢ်ဖိတၢ်လံာ် လၢအလိာ်တဖၣ်အဂီၢ် န့ၢ်လိာ်

သံကျွါ - ဖဲနမာလိတ်လၢသးပှါခိလှံၣ်ကွီ
(ပှာတခိလှံၣ်ကွီ)အခါ တၢ်ကိတ်ခဲအိၣ်တ
မံၤမံၤဒါ.

စံးဆာ - အိတ်ဝဲ..ပတမလိဘတ်ယိကျိတ်လာ
ပနိဆံးဒီး တမ္ပပကျိတ်စု်ကီးဘတ်.အသိ ဘတ်

မာနုးကတၢ်၊န့ၣ်ကွဲးယကွဲးစးသ့ပှ် လံာ်တရးဖးကိညါ. ပထိၣ်ကွဲးအခါ ပှၤဖးထီၣ်ကွဲးအိၣ်အဂးခံဆဲးအဘျဲၣ် လၢခံ ပှၤလီၤစ့ၤလီၤစ့ၤလၢခံ ကတၢ် အိၣ်ကွဲးဒုတိယဆဲးဘျဲၣ်ဘျဲၣ်လီၤ.

သံကွက် - နှစ်ယူထားလိမ့်မည်လော၊ နှစ်ကမ္ဘာလိမ့်မည်လဲ။

စံးဆာ - ယဉ်ထာလံာ်လၢအမ့ၢ် တၢ်ပၤဆှံ
ရဲၣ်ကျဲးဒီး လံာ်လၢပဘဉ်မၤလိအိၤ တုၤမဖျိ
ထီၣ်တစူန့ၣ် လံာ်ခဲလၢာ် အိၣ်ဝဲအဘျဉ်သၢဆံ
ညါန့ၣ်လိၤ

သံကွာ - နဖိုထိုင်သးၤ၊ ခီလွာ်ကီုဒီး နတၢ်
လဲၤခီုတၢ်သုတၢ်ဘၣ် အိၣ်ထီၣ်အါမးလၢပိာ်
မုၢ်ကရၢအပူၤလံအသိ မ့ၢ်နတၢ်ဟံလၢနက
ဟးထီၣ်ဃုတၢ်မၤလၢ တၢ်လီၤအဂၤတတိၤ
တၢ်ဒီးဧါ.

စံးဆာ- ယတအိုင်ဒီးတင်တိုင်ဟ်လာကဟး
ထိုင်ဒီး ဟးဃုမတင်လာတင်လီၢ်အကဘၣ်.
ဘၣ်ဆၣ် ယတိုင်ဟ်လာယကမထီထိုင်က

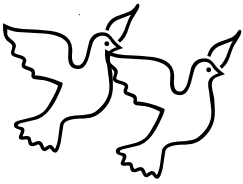
ဒီးယတီးဆူညါတပတိ် လာအမ့် (master)
န့ၣ်လိၤ.

သံကွက်- နအိဌ်ဒီးတၢ်တိာ်ဟ်ဒီး နကျဲးစးတုၤ နမၤလိၤပျီထီၣ်သးပုၤခိလုာ်ကိာ်အသိ ပသးဝု ဃုာ်ဒီးနၤလိၤ ပဆၢလၢပိာ်မုာ်သးစၢ်တဖၣ် ကဟံးန့ၢ်တၢ်မၤလိလၢနအိဌ်ဒီး ကျဲးစးထီၣ် လၢအတၢ်အိဌ်မူတၢ်ဒိဉ်ထီၣ်လၢထီၣ်အဂီၢ်ဒီး တၢ်ကဲဘျးလၢပုၤတတၢ်အဂီၢ်လိၤ နအိဌ်ဒီးတဲ တၢ်ဒီး ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်တမံမံၤ ဆူပုၤကၤ အအိဉ် မ့ၢ်တၢ်မၤန့ၣ်လၢာ်.

စံးဆာ - ယအိုင်ဒီးတဲဒ်အံလဲမိ... တၢ်မၤ
လိန့တစဲခံလၢပဂီၢ်နီတဘျီတၢ်. တၢ်ဆၢက
တၢ်လၢအိုင်ဒီးပၤန့တပတဘျီကလိကိုင်အိ
ဘၣ်. ဘၣ်ဟံကံတၢ်ဆၢကတၢ်.တၢ်ဆၢကတၢ်
မ့ၢ်တၢ်လၢဒိၣ်ပၤန့တံလၢပဂီၢ်လိ.

မုာ်တြီၤဖိလုလုာ်
ကိာ်မုာ်တြီၤ

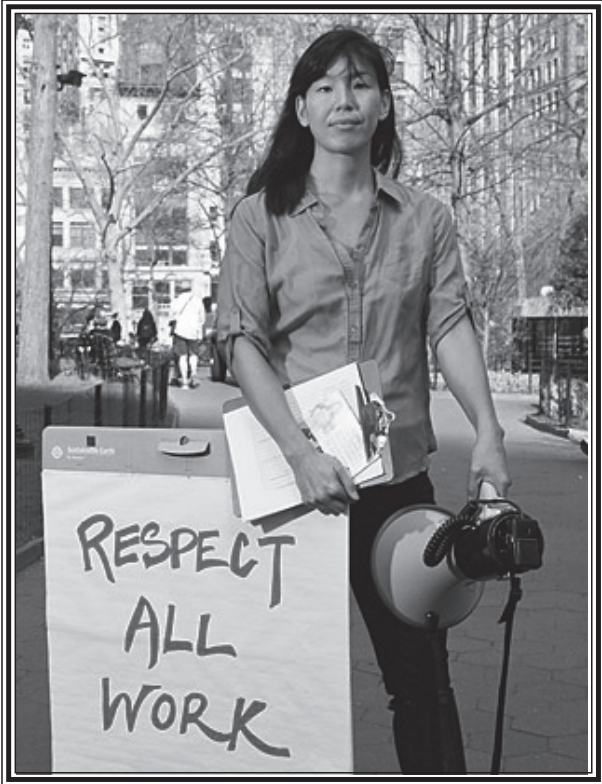
မိမိမုခ်ထာရ်ဂဲးပျူဂဲးဆူးလာအထိပ်ဟူးထိပ်ဂဲးထိပ်ပှာ ကမ္ပာရ်အသးခေါကတဂ်အကျါခဲဂး

ဖဲလါအူဖြိုင်၁၈သီ. ၂၀၁၂နံၣ် (Time Magazine) ဟ်ပျါထိပ်ဝဲလါ အဝဲသ့ၣ် ဃုထာထိပ်ပှာအဂ(၁၀၀)ဂလ(၂၀၁၂)နံၣ် အပူန့ၣ်လီၤ ပှာအဂ(၁၀၀) လါတၢ်ဃုထာ ထိပ်အံၤအံၤန့ၣ် ခိဖျါလါအဝဲသ့ၣ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ တၢ်ဂဲးပျူဂဲးဆူးလာအထိပ်ဟူးထိပ်ဂဲးထိပ်ပှာ ကမ္ပာရ်အသးခေါကတဂ်န့ၣ်လီၤ လါပှာအဂ (၁၀၀)အကျါ ပှာဃုာ်ဝဲဒ်ဒီးပိာ်မုခ်(၃၈)ဂ န့ၣ်လီၤစးထိပ်လါ(Time Magazine)ဟ့ၣ်လီၤ တၢ်လၢဟ့ၣ်ဂပိာ်န့ၣ်ဘျီအဝဲအံၤ ပိာ်မုခ်အနီၣ် ကံ ပှာအဂ(၁၀၀)လါ (Time Magazine)ဃုထာထိပ်အီၤတဖၣ်အ ကျါ ပှာဃုာ်ဝဲဒ်ဒီးပှာဂဲးဒ်တၢ်ဖဲးပှာသးဝဲၣ် တၢ်ဖဲးလါအမံၤဟ့ၣ်ပျါဒီး ပှာလါအမၤတၢ် လၢထံၣ်ဂျါကီၢ်သးတဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ

ကီၢ်(Taiwan)မ့ၢ်ထံကီၢ်တဘျီလါ အိၣ်လါတ ဂျးကီၢ်(China)တၢ်ပၤဖဲလၢာ်န့ၣ်လီၤအဝဲအ ဟံၣ်ဖဲးပိာ်မုခ်အိၣ်ကဒုလါကီၢ်အမဲရက့ၣ်လီၤ အိၣ်က့ၣ်ပိာ်(Aijen Poo)ဒိၣ်ထိပ် ဃုသ့ၣ်ညါဝဲ ပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ်အတၢ်အိၣ်မူ လါဆီဒ်တၢ် ပှာမၤတၢ်ဖဲ (Migrant workers) ပှာမၤတၢ်ဖဲလါ အဟးထိပ်လါအနီၣ်ကစၢ်အကီၢ် လဲးဖဲးတၢ် မၤတၢ်လါကီၢ်အဂန့ၣ်လီၤ အဝဲဃုသ့ၣ်ညါဝဲ ပှာမၤတၢ်ဖဲဟံၣ်ဖဲးပိာ်မုခ်အတၢ်အိၣ်သး လါဆီ ဒ်တၢ်လါ လီၤအိၣ်ကမ့ၢ်ဟံၣ်ဖဲးပိာ်မုခ်အကျါန့ၣ် လီၤAiJen Poo(အိၣ်က့ၣ်ပိာ်)မ့ၢ်ဝဲပှာမၤဆုာ် တၢ်လါကဟ့ၣ်ကယာ် ကွၢ်ထွဲစါအသီတဖၣ် ကရၢ(Caring Across Generations)ဒီး ပှာန့ၣ် တၢ်လါထံလီၤကီၢ်ပူၤသိၣ်မ့ၢ်ကရၢ(Domestic Worker Alliance (NDWA)န့ၣ်လီၤ အဝဲမ့ၢ်စ့ၢ်

တဖၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤတရီတပါ ဒ်သီး မ့ၢ်ခါသ့ၣ်ထံးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီဒါပိာ်မုခ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ ပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ် မၤတၢ်တနံၤ (၁၆)န့ၣ်ရံၣ် လါဒိတနံၤညါအတီၢ်ပှာ ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်တဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အဘူးအလဲနီၣ်တမံၤ လါန့ၣ်ရံၣ်လါအပိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်. တၢ်ကီ တၢ်ခဲလါပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ် ဘၣ်သကၢ်န့ၣ် ပှာ စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလီၤ ပှာမၤတၢ်ဖဲ အိၣ်တဆူၣ်တရၢ ဘၣ်တၢ်ထူးထိပ်ကွၢ်အီၤလါ အတၢ်မၤ လါတအိၣ်ဒီးတၢ်ဂုၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး ဘၣ်. ကါတကျါ, လုၣ်ယီၤတကျါ, သီလုၣ် ယီၤတကျါတဖၣ်န့ၣ်သက့ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် တဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ကူၤစါယါဘျီ.တၢ်အံးထွဲကွၢ် ထွဲဘၣ်. တၢ်အဂၤ လါအလီၤဘၣ်ယိၣ်လါပှာ မၤတၢ်ဖဲတဖၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲ ပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ် တ အိၣ်ဒီးတၢ်ပျး လါအဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤလီၤဘၣ် န့ၣ်လီၤ ပှာမၤတၢ်ဖဲ လါအဟးမၤတၢ်လါထံ ကကီၢ်ဂၤတဖၣ် တၢ်ဂုၤမ့ၢ်ကဲထိပ်သးတမံၤမၤ ဒီး လါအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်ဒိသဒါ လါအဝဲသ့ၣ်ဂီၢ်စ့ၢ် မ့ၢ်လါအဝဲသ့ၣ်တအိၣ်ဒီး တၢ်မၤနီၣ်မၤသီလီၤတၢ်လီၤဆဲးလါ ထံကီၢ် လါအဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်တဘျီအပူၤန့ၣ်အသီလီၤ အဒိ-ဒ်သီး(Illegal)ပှာမၤတၢ်ဖဲအသီးန့ၣ်လီၤ

ပစံးဘျးဘၣ်ကွၢ်ပှာဟူးဂဲးအက ဂျါ လါအဟဲခိဖျါ(NDWA)လါ(NDWA) တၢ် မၤအသီ(New York State)ဒုးအိၣ်ထိပ်ဝဲတၢ် ခွဲးတၢ်ယာ်တၢ်ဘျီလါ ပှာမၤတၢ်လါထံလီၤ ကီၢ်ပူၤတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ ပှာဟူးဂဲးကရၢလါ ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ထိပ်အီၤ ဒီး(NDWA)အံၤ ဒုးအိၣ် ထိပ်ဝဲတၢ်ဘျီလါ ပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤတၢ်ဘျီလါအဝဲသ့ၣ်ထူးအိၣ်ထိပ်ဝဲန့ၣ် ပှာ မၤတၢ်ဖဲတဖၣ်ကဘၣ်မၤတၢ်တနံၤထဲ(၈)န့ၣ် ရံၣ်န့ၣ်လီၤလါတၢ်ဘျီအံၤအပူၤ ပှာစ့ၢ်ကိးဒီး နံၤသဘျီ(holiday)လါပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ တၢ်ဒိသဒါပှာမၤတၢ်ဖဲ တၢ်ကွၢ်တလီၤ .တၢ်ဆိၣ်တၢ်မၤနုၤလါတၢ်မၤလီၤ တၢ်သူတၢ် စုဆူၣ်ခိၣ်တကး လါအထီဒါနီၣ်တကမ့ၢ်ဂုၤ ထီဒါပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ်မ့ၢ်ဂုၤ တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ် ခိၣ်တကး ဒ်အမ့ၢ် မ့ၢ်ခါသ့ၣ်ထံးတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ် တကးတဖၣ် ပှာဃုာ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ အိၣ်က့ၣ် ပိာ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်ဖးဒ်တခါ လါပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ မ့ၢ်လါအတၢ်မၤအကရၢတၢ် ဟူးတၢ်ဂဲးအသီ(New York State) ပဒိၣ်တဖၣ် ဒုးအိၣ်ထိပ်ဝဲတၢ်ဘျီ လါပှာမၤတၢ်ဖဲတဖၣ်အ ဂီၢ် ဖဲ(New Yorkstate)အပူၤ ဒ်သီးကဆိၣ်ထွဲ

AijenPoo (အိၣ်က့ၣ်ပိာ်)

အဝဲမ့ၢ်ပိာ်မုခ်သးစၢ်တဂၤ လါအ သးအိၣ်(၃၈)နံၣ် အဟံၤမ့ၢ်ပှာမၤတၢ်ဟံၤဆါလါ

တၢ်မၤ လါအဘၣ်သးဒီး ပိာ်မုခ်တကဟန့ၣ် လီၤ ပှာမၤတၢ်ဖဲလါအဟးကဲန့ၣ်ပျါတဖၣ် တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံး. တၢ်မၤတရီတပါ အကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ ပှာမၤတၢ်ဖဲပိာ်မုခ်

တၢ်ကူမၤပၤတၢ် ကသံဉ်လၢန့ ဆၢဉ်တၢ်ဘၣ်တၢ်

ထံ - မ့ၢ်ကသံဉ်ဖီဉ်ခၢဂ့ၤကတၢၢ်

မၤဟါကၢၢ်တၢ်လါ ယကွဲးဖျါထီဉ် ဘၣ်ဃး ဖုဉ်ခိဉ်တၢ်အိထံကရၢအဂီၢ်လီၤ မ့ၢ် လၢတၢ်ကဘၣ်ဖၢန့ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိအိဉ်အါ မးအယံ ယတၢ်ပၤဖျါတလၢတပွဲၤဘၣ်ဒီး တလၢအံၤ ယအံဉ်ဒီးလၢ ဒီပုၤဝဲတဖၣ် ကန့ၢ် ဘၣ်အါထီဉ်, တၢ်သ့ၣ်ညါအါထီဉ်ဘၣ်ဃးထံ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ထံမ့ၢ်တၢ်ကဲဘျးကဲဖျါလၢပူၤ ဟံဉ်ခိဉ်ဖဲအဂီၢ်ဒီး တဘျီဃီ မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး တၢ်လီၤ ပျံးလီၤဖုး, တၢ်သံတၢ်ပျံး မၤဟးဂ့ၢ်ဟးဂီၢ်တၢ် အဒိဉ်အါန့ၣ်လီၤ. ပူၤကွံာ်တန့ၢ် ကီၢ်ကွံာ် တၢ်ပူၤ ထံဒိဉ်နီၤယုၤအယံ မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး တၢ်ဒီး တၢ်သံတၢ်ပျံးအိဉ်ထီဉ်ဝဲ အကလုာ်က လုာ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

၁.တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢပကြးအိထံ

- * ပဟ်ထီဉ်လၢလီၤမံခိဉ်တဘျီဃီ ပအိထံဂ့ၤ ရွဲၤမ့ၢ်တကဲဘၣ်ဒီး ပကြးအိထံခဲဒီး အဂီၢ်ဒီး အံၤ ထံကမၤတၢ်အိဉ်လၢပဟ်ပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- * တချုးလၢပအိဉ်မုၢ်ဒီးဘၣ်အမံးနံးသၢဆံ ပကအိလီၤထံတခွဲး လၢကမၤလီၤကလဲပတၢ် အိဉ်တၢ်အိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- * တချုးပလုာ်ဒီးထံဘၣ်အမံးနံးသၢဆံ အိ လီၤထံတခွဲးလၢကမၤလီၤပသ့ၣ်အတၢ်ထီဉ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

* တချုးလၢပမံ အိလီၤထံတခွဲး ကမၤစၢၤ နၢလၢတၢ်ဒီးသဒါကလံာ်ဘၣ်နၢဒီး သးအတၢ် ဆါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

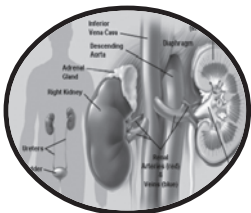
၂.ထံအဘျးအဖျိဉ်အမံးတဆံ

- * ထံကဒီးသဒါနကလုာ် ဒ်သိးလၢဂံၤသုတအိဉ် တဂ့ၤအဂီၢ် ကလုာ်ပူၤလၢကဲထီဉ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်လၢထံစ့ၢ်အယံလီၤ. ပအိထံအါအယံ တ ဘျီဘျီ ပဆံဉ်ကဲထီဉ်အကမ့ၢ်လီၤဒီးအယံ ပ အိထံမ့ၢ်အါဒီး အကမ့ၢ်ကလီၤစ့ၢ်ဒီး တၢ်ကဲ ထီဉ်လၢဂံၤအခဲးအယံစ့ၢ်ဝဲအယံ အကမ့ၢ်တၢ် တနံးန့ၣ် ပကြးအိထံတနံး(၁၂) ခွဲးန့ၣ်လီၤ.
- * ထံကမၤဘျီစ့ၢ်ကိး ပဆံဉ်ကျိလၢတၢ်ဆူး တၢ်ဆါအယံတဖၣ် ဟဲန့ၣ် လီၤအယံ ပမ့ၢ်အိ ထံအါအါဒီး ပဆံဉ်ကဲအါဝဲဒီး လၢပဆံဉ်ဆါခဲ အံၤခဲအံၤအယံ ကစီာ်ကွံာ်တၢ်ဆါအယံလၢ အအိဉ်လၢပဆံဉ်အါပူၤတဖၣ်လီၤ.
- * ဖဲပဟၢဖၢလဲအခါ မ့ၢ်လၢထံအကဲတဖၣ် စ့ၢ်လီၤထံအယံ ပမ့ၢ်အိထံဒီး ကမၤပူၤကွၢ်ထံအ ကဲလၢအလီၤတဖၣ် ဘၣ်ဆၢဒီး ပကြးအိ ထံသ့ၣ်ထံ(ခါတ်ဆၢးရည)မ့ၢ်အါန့ၣ်လီၤ.
- * ထံမၤပူၤလၢပတၢ်ကီၢ်ကလီၤဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢပတၢ်ကီၢ်အါဒီး ထံအကဲစ့ၢ်ဝဲအယံ ပ ဘၣ်အိထံအါအါ ဒ်သိးပမ့ၢ်ဆံဉ်အါအါဒီး ပ တၢ်ကီၢ်ကလီၤကွံာ်ဝဲဒ်အဂီၢ်လီၤ.

* ပမ့ၢ်အိထံအါအါဒီး ပကပူၤဖျးဒီးတၢ်တကံ ပဝဲတၢ်ဆါ (တုတ်ကွဲး)တၢ်ခိဉ်တၢ်ကူး, တၢ် ဘၣ်သမ့ၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ထံအကဲ မ့ၢ်အါလၢပပူၤ ဒီးဖဲလၢပကူးအခါ ပကဟးတဖၣ် ကဟးထီဉ် ဝဲညါညါန့ၣ်လီၤ. ကမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးနၢလၢ နနါစ့ၢ် ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

- * တဘျီဘျီ ပအိဉ်တၢ်စဲခဲအယံ ပအိဉ်တ မ့ၢ် (မ့ၢ်လၢတၢ်ဆံဉ်ကဲထီဉ်လၢဟၢဖၢဆါ) ဂ့ၤ ပအိဉ်ကွၢ်တကွဲးသ့ၣ်တဖျါဒီးထံခဲဒီး လၢက မၤစၢၤပူၤလၢ ပဟၢဖၢဆါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- * ထံကမၤစၢၤနၢ ဒ်သိးနဟၢဖၢသုတကွၢ်တ ကန့ၣ်လီၤ. ပူၤအိဉ်ဒီးအိဉ်ကီၢ်တၢ်ဆါတဖၣ် ထံ ကမၤစၢၤအီၤလၢ အဝဲဒ်အိထံအယံန့ၣ်လီၤ.
- * ထံကမၤစၢၤနၢလၢ နကအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ပျံး ပျံး ချါပျံးချါ တုၤမ့ၢ်ထံအကဲစ့ၢ်ဝဲလၢပပူၤဒီး ပ သ့ၣ်တဖၣ်တဆ့ဘၣ်. ကပံာ်ဝဲဒီး ပသ့ၣ်တဖၣ် လဲၤတရံးတၢ်လၢပခိဉ်န့ၣ်ပူၤ တဘၣ်လီၤဘၣ် စးဘၣ်. တဘျီတဘျီ ပခိဉ်ကယၤ,ပကီာ်က ထီဉ် တၢ်ဘၣ်ပူၤတမ့ၢ်ဘၣ်. တၢ်ကဘျးပသး လီၤ.
- * တချုးလၢနအိဉ်မ့ၢ် နလုာ်နလုာ်မ့ၢ်တအိဉ် လၢ နမ့ၢ်တအိထံဘၣ်ဒီး နသးကပွဲၤအိဉ် နတ သးအိဉ်အိဉ်တၢ်ဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယံ လၢန ထူးစ့ၢ်လီၤနနီၤကစါအတၢ်ဃာထံ မ့ၢ်တၢ်အ ကါဒိဉ်ဝဲလၢနဂီၢ်လီၤ.
- * ထံ မ့ၢ်တၢ်လၢအမၤဂုၤဖဲပညၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပၤပၤတၢ်ပျံးဒီးလုာ်

ပသံကွံာ်တၢ်အါ ပမၤန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါ အါလီၤ. လၢယဟံဉ်မဲာ်ညါ ပုၤကညီဟံဉ်ဖဲဃီ ဖဲအိဉ်ဝဲတန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအိဉ်မ့ၢ် တၢ်အိဉ်မ့ၢ်လၢအဘျီအဘျီ, အိဉ်ဒီးတၢ်သ့ၣ် ညါ, တၢ်ပၤဒိဉ်တၢ်ဘျီတၢ်ဘျီစ့ၢ်ကိးလီၤ. ပ ဟံဉ်မ့ၢ်အိဉ်ဘူးလီာ်အသးထဲလဲဉ်ဘၣ်ဆၢ ပ လဲၤဟးအိဉ်သကိးလီာ်ပသးတချုးဘၣ်. တ

ကလၢပတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ မ့ၢ်ဝါထီဉ်ဒီး ပလဲၤကွၢ် ဖဲးမၤ တကလၢပလီၤပကျဲဒ်ပဝဲလီၤ. ဘၣ်တ ဟါ ဖဲယလဲၤအိဉ်သကိးအဝဲသ့ၣ်အဟံဉ်ဖဲဃီဖဲ အခါ ပစံးကတီၢ်တဆါဘၣ်တဆါ တုၤဃီ လၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအဂီၢ်လီၤ. ပတဲဘၣ်ဃး လၢတၢ်ဆါ လၢအအိဉ်လၢပူၤလီၤလီၤ. တၢ် လၢအဝဲတဲပွဲးယန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လီၤကမၤမ့ၢ် လၢယဂီၢ်ဒီး ကဲထီဉ်စ့ၢ်ကိး တၢ်သ့ၣ်ညါအါ ထီဉ်ဘၣ်ဃး လၢမ့ၢ်အိဉ်လၢပပူၤ ပကဘၣ်ကူ စါယါဘျီကွၢ်အိဉ်လဲဉ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အ ဃီ ယဃုန့ၢ်အခွဲးလၢ အဝဲသ့ၣ်အဟံဉ်ဖဲဃီဖဲ ကဟံဉ်ယတၢ်ပျံး လၢယကကွဲးဖျါထီဉ်အဂီၢ် ဃုာ်ဒီးတၢ်ဂီၢ်တၢ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပၢ်တကအံၤ အမံးမ့ၢ်ဝဲစီၤသ့ၣ်ဒူ ခဲ အံၤ အသးန့ၣ်အိဉ်ဝဲ ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. အိဉ်ဆိးဝဲလၢ သဝီဆိးထံးကဝီၤ,မ့ၢ်ပူၤ,ကီၢ်ကွံာ်ဘၣ်လီၤ အ

ဝဲစံးဝဲလၢအပူၤကွံာ်တဘျီန့ၣ် လၢအိဉ်လၢ သါကလုာ်ပူၤလီၤ. တၢ်မၤအသးဒီးအီၤ ဒ်သိး တၢ်တကံတကး, တၢ်တမ့ၢ်တလၢ, အလီၤ ကီၢ်,တၢ်ကါဂံာ်အါလီၤ. အဝဲအိဉ်ကသံဉ်တၢ်တ ကံပဝဲ ဘၣ်ဆၢ အတၢ်ဆါန့ၣ်တကံ ညါဘၣ် အမဲာ်ညါ တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢအနးထီဉ်တခီလီၤ. လၢခဲ အဝဲဟဲလီၤဒီးကွၢ်အသးဖဲမဲလီၤပူၤတၢ် ဆါဟံဉ်ဒီး ကသံဉ်သရၣ်ဒီးကွၢ်အယီၤဒုလၢ X RAY ဒီး ထီဉ်ဝဲလၢအိဉ်လၢအကလုာ်ပူၤလီၤ. ကသံဉ်သရၣ်တဲအီၤလၢ ကဘၣ်ကွဲးထူးထီဉ် ကွံာ်လၢလီၤ. အဝဲကွဲးအသးတဘျီအယံ ကွၢ်အိဉ်ဝဲလၢအဟံဉ်လီၤ. ဘၣ်ဆၢ တၢ်ဘၣ် အီၤတမ့ၢ်တလၢဘၣ်. အဝဲဟဲလီၤဒီးကွၢ်က ဒီးအသးလၢမ့ၢ်ပူၤပဒိဉ်တၢ်ဆါဟံဉ် ကသံဉ် သရၣ်ဒီးကွၢ် XRAY ဒီး အတၢ်တဲအီၤ ဒ်မဲလီၤ ပူၤကသံဉ်သရၣ်အသိးလီၤ. အတၢ်တဲအီၤလၢ

ကဘၣ်လဲၤဖျးအသးလၢကံၢ်မဲးတၢ်ဆါဟံၣ်လီၤ ခဲအံၤတဘျီၣ်စ့ၢ်ကိး အဝဲဖျးအသးတဘျီၣ်ဘၣ် ဒီး က့ၢ်အိၣ်လၢအသဝီၣ်လီၤ ဖဲအိၣ်လၢအသဝီၣ်အံၤအဆၢကတီၢ် နၢ်ဟူၣ်တဘျီၣ်အိၣ်လၢ စုၣ်လီၤယီၤဟီၣ်ပျးဒီး လၢဘဲးလီၤနီၣ်ကျဲၣ် ထံၣ်အိၣ်လၢအသဝီၣ်လီၤ အဝဲမၤဝဲဒ်န့ၣ်ဒီး လၢခဲအဝဲပဲလီၤဒီးက့ၢ်အသးဖဲမိၤလၢ တၢ်ဆါဟံၣ်ဒီး ကသံၣ်သရၣ်ဒီး X'RAY ဒီး တထံၣ်လၢလၢဘၣ်. ယသံၣ်က့ၢ်အိၣ်လၢ သရၣ်တသံၣ်က့ၢ်န့ၣ်လၢန့ၣ်အိၣ်တၢ်တမံၤမံၤ. အဝဲစံးဆၢယၤလၢ ကသံၣ်သရၣ်တသံၣ်က့ၢ်အိၣ်ဘၣ် ဒီးအဝဲစ့ၢ်ကိး တတဲဘၣ်ကသံၣ်သရၣ်လၢအအိၣ်ကသံၣ်လၢတၢ်ချ့အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်. ယတဲအိၣ်, ယမ့ၢ်မ့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်န့ၣ် ယကသံၣ်က့ၢ်န့ၣ်ဒီး နမ့ၢ်တယၤန့ၣ် ယကတဲဘၣ်ပုၤဆါလၢအပဲတဖၣ် လၢကကွၢ်မၤကွၢ်ဝဲလီၤ ဘၣ်ဆၣ် အဝဲတဲဘၣ်ပုၤတဘျီၣ်လၢ လၢအဘၣ်တၢ်ဆါဒ်သီးအိၣ်ဒီး လၢခဲပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအစုၣ်အိၣ်ကသံၣ်တခိၣ်အံၤမံးဝဲ ဖဲအဝဲမၤအိၣ်ကသံၣ်အံၤမံး သ့ၣ်ဒီးယၢ်အဆၣ်အယီၤ ထံၣ်ဝဲလၢအကမ့ၢ်ဒီး တနီၤလၢအက့ၢ်အိၣ်တဖၣ်လီၤကွၢ်ဝဲလီၤ ပုၤလၢအတဲဘၣ်ဝဲအကျါတက့ၢ် သ့ၣ်ခိၣ်ဖါဆၣ်လၢအမ့ၢ်သရၣ်ကွၢ်ဘီၣ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိး အိၣ်ဒီးလၢလၢအဆၣ်အပုၤ မၤအိၣ်ကကသံၣ်တခါအံၤဒီး လၢလီၤတဲၣ်ကွၢ်အယီၤ တဘၣ်ကွဲးအသးလၢစ့ၢ်ကိးဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ခဲကလိာ် အိၣ်မူအိၣ်ဂဲဒီးဖဲအိၣ်မၤအိၣ်တၢ်ကဲအဖါဒီးလီၤ ယအိၣ်ဒီးလၢယပုၤကလုာ် လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်လၢအိၣ်လၢကလုာ်ပုၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဆၣ်အပုၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်ကကူၤစါယါဘျါကွၢ်အသးလၢ ကသံၣ်တခိၣ်အံၤ ကပုၤဖျးဒီးတၢ်ကွဲးတၢ်ကါဒီး တၢ်လၢာ်ဘျီၣ်လၢစ့ၢ်ကိး ကစ့ၢ်မဲးဒ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်ကူၤစါအကျါအကျဲ

- ပံးန့ၣ်ယီၤဟီၣ်အပူၤတဘျီၣ်မၤမ့ၢ်အိၣ်
- ဖဲန့ၣ်ယီၤဟီၣ်အပူၤလၢခွဲးတဖျါအပူၤ

- ဖဲန့ၣ်ယီၤလုာ်သ့ၣ်(လုာ်ချဲ)တဖျါလၢခွဲးအဝဲန့ၣ်အပူၤ
- ဘဲးလီၤနီၣ်ကျဲၣ်အထံၣ်လၢလုာ်ဒီး ယီၤဟီၣ်ပျးအဖီခိၣ် တုၤအဘၢလုာ်ဒီးယီၤဟီၣ်ပျးတက့ၢ်
- မ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ် နကထံၣ်ဘၣ်လၢလုာ်န့ၣ်လီၤ ကလဲၤလၢလီၤ မ့ၢ်ယီၤဟီၣ်ပျးန့ၣ် တလီၤကလဲၤဘၣ်. ပံးန့ၣ်အိၣ်တၢ်ထံအဝဲန့ၣ်တက့ၢ်. ယီၤဟီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ(သံးက့ၢ်ကဒီးအထံ)လီၤဃုကဒါက့ၢ်အိၣ်တက့ၢ်.
- တုၤမ့ၢ်ဟါလီၤဒီး စုၣ်လီၤကဒီးယီၤဟီၣ်ပျးလုာ်ချဲအသိကဒီးတဖျါ မ့ၢ်ဆုၣ်ထီၣ်အိၣ်လီၤဒီးတက့ၢ်. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလၢလီၤတလီၤဒီးက့ၢ်န့ၣ်အထံတက့ၢ်.နတၢ်ဆါမ့ၢ်ဘျီၣ်ဒီး ယီၤဟီၣ်အပူၤန့ၣ် နမ့ၢ်ဃုက့ၢ်အိၣ် နသ့က့ၢ်လၢခဲလၢလၢာ်သ့ဝဲလီၤ(တၢ်ဃီန့ၣ် ယီၤဟီၣ်အပူၤကဂ့ၢ်သ့ၣ်)ပယီၤဖဲတဝဲ(သိသ့ဖေၣ်စးမဲးသိသ့ကျေၣ်သ့း)လီၤ

တဘျီၣ် ဖဲယလဲၤမးဆူၣ်လွၢ်ကီၢ်လဲၤမးအိၣ်သကိးသရၣ်မ့ၢ်ဘဲလဲၤမး(သရၣ်မ့ၢ်ရဲးခွၢ်သီး) အဝဲတဲပုၤယၤလၢ အသရၣ်အဂီၢ်လီၤ ဖဲန့ၣ်အခါ သရၣ်ခိၣ်ရဲးခွၢ်သီး အိၣ်မူဒီးလီၤ အတဲဘၣ်ယၤလၢ နအါကၢၣ်န့ၣ် ဆၣ်ဆါတလီၤဘၣ်. လဲၤမးအသးဒီးကသံၣ်သရၣ် ဒီးက့ၢ် X'RAY ဒီးထံၣ်ဝဲလၢ လၢအိၣ်လၢအဆၣ်အပူၤဒီး ကသံၣ်သရၣ်မၤအထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ် လၢကကွဲးန့ၣ်အိၣ်လၢအဂီၢ်လီၤ ဖဲအဝဲအိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်အခါ ယီၤမ့ၢ်တကယဲးလၢသါဟံၣ်ဒီး တထံၣ်သရၣ်အယီၤ သံက့ၢ်သါသရၣ်လဲၤဖဲလဲၣ်. သါတဲဘၣ်အိၣ်လၢ ဘၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ် လၢအိၣ်လၢဆၣ်အပူၤ ကဘၣ်ကွဲးအသးလီၤ ခဲအံၤ ကသံၣ်သရၣ်ဆဲးန့ၣ်ပာ်စၢၤအိၣ်ကသံၣ်ဖးဒိၣ်လီၤ ဒီးယီၤမ့ၢ်န့ၣ်တဘၣ်သါ တလိာ်ကွဲးဘၣ်. ချဲဒုးအိၣ်အိၣ် (သံမနီၣ်ကျေၣ်မနီၣ်) ချဲအိၣ်အိၣ်ခွဲးဒုးအိၣ်အိၣ်လၢလီၤတဲၣ်လီၤ သါမၤအတဲဘၣ်သါတၢ်မ့ၢ်အန့ၣ်အထူၣ် အဝဲလဲၤဒုးပုၤသိဒီး သါချဲဒုးအိၣ်အိၣ်လီၤ သါချဲကသံၣ်အဝဲန့ၣ် သါပာ်အိၣ်တုၤအဆၣ်လီၤဒီး သါလဲၤမံးဒုးအိၣ်အိၣ်

လၢတၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤလီၤ သါလဲၤမံးန့ၣ်အိၣ်တဘျီၣ်ပလိၣ်ညါလီၤ သါတဲဘၣ်အိၣ်လၢ ယီၤမ့ၢ်တဲဘၣ်သါကသံၣ်အံၤဒီး အဝဲတဲဘၣ်ဒီးအိၣ်ဝဲဘၣ်. သါတဲအိၣ်ပုၤမ့ၢ်တဲလၢအဂီၢ်ဒီး အိၣ်က့ၢ်တုၤအဝဲမိၣ်. ဒီးသရၣ်န့ၣ်မၤတဘၣ်ဒီး အိၣ်က့ၢ်ဝဲဒီး အဝဲဒီးလီၤမးအဆၣ်လၢတၢ်ဟးသပၤပူၤ ထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ လၢတဖၣ်လီၤတဲၣ်လၢတၢ်ဟးသပၤမၤအပူၤလီၤလၢခဲ ကသံၣ်သရၣ်ဒီးက့ၢ် X'RAY တချဲးအကွဲးအိၣ်အခါ တထံၣ်လၢလၢကဘၣ်. သံက့ၢ်သရၣ်ဒီး အဝဲတဲဘၣ်ကသံၣ်သရၣ်လၢ အမဲးချဲဒုးအိၣ်အိၣ် (သံမနီၣ်ကျေၣ်မနီၣ်)လီၤစးထီၣ်ဖဲန့ၣ် ပုၤဆါလၢအအိၣ်ဒီးလၢလၢအပူၤတဖၣ် ကသံၣ်သရၣ်အဝဲန့ၣ်မၤအက့ၢ်ချဲအိၣ်ကတၢ်အထူၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ ကသံၣ်သရၣ်လၢကယါကီၢ်တဖၣ် န့ၣ်န့ၣ်မးကသံၣ်အဝဲအံၤဒီး ထံၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲ လၢအမ့ၢ်ဝဲတဲလီၤ ခဲအံၤ သရၣ်ခိၣ်ရဲးခွၢ်သီး တအိၣ်မူလၢဘၣ်. အဝဲဘၣ်ဒီးလၢ မိထိးစးကၢၣ်ဒီးသံဝဲလီၤ တသံလၢလၢတၢ်ဆါဘၣ်. လွၢ်ကီၢ်ပုၤပူၤ (သံမနီၣ်ကျေၣ်မနီၣ်)အိၣ်အိၣ်မၤ ယမၤသရၣ်မ့ၢ်လဲၤပုၤယၤဒီး အဝဲလဲၤပုၤယၤအထူၣ်လၢပုၤလွၢ်ကီၢ်တၢ်ဘါယုၤအကရၢၢ်ပူၤ မဲထီၣ်အါမးလီၤ ခဲအံၤ တၢ်မ့ၢ်အဝဲန့ၣ် အိၣ်ဒီးမၤ.တအိၣ်လၢဘၣ်စါန့ၣ် ယလဲၤတတုၤယံာ်လဲၤအယီၤ ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. ယပဲက့ၢ်တုၤလၢယထံၣ်ယကီၢ်ဒီး တၢ်မ့ၢ်အဝဲန့ၣ် ပုၤမးယၤဘၣ်ဆၣ် ယက့ၢ်တလီၤကဲဘၣ်ယၤ တမ့ၢ်ယီၤလၢ သရၣ်မ့ၢ်ရဲးခွၢ်ပုၤယၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ပုၤတဲလၢအမ့ၢ်(သံမနီၣ်ကျေၣ်မနီၣ်)လီၤ

တၢ်နီၣ် - မၤအိၣ်ကတၢ်. ပုၤအါကဘၣ်လိာ်တၢ်အါမိၣ်လီၤ ယအိၣ်ဒီးလၢ ပုၤလၢအဘၣ်တုၤတၢ်ဆါဒ်သီးအံၤတဖၣ် ကကူၤစါယါဘျါအသးလၢတၢ်လၢာ်ဘျီၣ်လၢစ့ၢ်ကိးအကျဲစ့ၢ်ကိးတအိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးတၢ်ကါစ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ

မ့ၢ်တြီၤဖီလုလုာ်

တကီၢ်သ့သ့ (ကရီၢ်နာၤသ့)

၁. တကီၢ်သ့သ့အကုၢ်အဂီၢ်

- အဂီၢ်-အိၣ်ဒီးအဂီၢ်အမ့ၢ် ကျါလီၤအသးဆူဟီၣ်ခိၣ် ကယံာ်ဝဲဒ် ၂၀-၆၀စးတံးမးအထူၣ် - အထူၣ်အဘိအနီၣ်ကအိၣ်ဝဲဒ်(၁)န့ၣ်သကီၢ်သ့အထူၣ်အထီၣ်ကအိၣ်ဝဲဒ် (၁-၂၅)

- မ့ၢ်(၂-၉)ဘျီၣ် တကီၢ်သ့အလွၢ်အိၣ်ဝဲအါမံးဒ်အမ့ၢ်အလွၢ်လၢ,အလွၢ်ဂီၤ,အလွၢ်လုးအလွၢ်ဝါန့ၣ်လီၤ
- အလုာ်-အလုာ်အဒုကထီၣ်ဒ်(၁၀-၁၅)စးတံးမး အလုာ်မၤအသးတပျတပျ အလုာ်အစိးမံးအသးညာ်တစဲးတစဲးန့ၣ်လီၤ

- အဖီ-အဖီတဖိးတဖိးအဖီအဆိကတၢ်ကအိၣ်ဝဲဒ်ဖဲအကမဲာ်(၆-၈)အဖီအလုာ် အလွၢ်ဘိ အဝဲဒ်(၅)ဘျီၣ်အဖီ မၤအသးဒ်သီးဘဲအဖီအမိာ်ဒီးအဖါ အိၣ်ယုာ်တပူၤန့ၣ်လီၤ

- အသုၣ်-အသုၣ်မၤအသးစူစူ အသုၣ်ဖျါၣ်အိၣ် အသုၣ်အထီၣ်ကအိၣ်ဒဲဒဲ(၃-၃၅)စးတၢ်မး အသုၣ်အိၣ်ဒီးအဆူၣ်တစးတစး
- အချံ-အချံမၤအသးဖျါၣ်ဖျါၣ် ဖဲအသံသိအခါ အလွဲၣ်အဝါ တုၤအသးအလွဲၣ်ကသုၣ်ဒဲဒဲန့ၣ်လီၤတၢ်သုၣ်တကီၤတၢ်လၢပကြးကွၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်
- ၁.ကလံၤသိၣ်ဂီၤ- ကမ့ၢ်ဒဲဒဲတၢ်ကိၢ်တၢ်ချံအသဟီၣ်လၢအဂ့ၢ်ကတၢ်ကမ့ၢ်ဒဲဒဲ (၃၀-၃၅)မ့ၢ်အတၢ်ကပိၤ ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ကပိၤလၢယံၣ်ဒိအမ့ၢ်တၢ်ကိၢ်ခါဒီးတၢ်စူၤကတုၤဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ

၂.တၢ်လီၤတၢ်ကျဲ- တၢ်လီၤ ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢထံတလုၢ်ဘၢဘၣ် တၢ်လီၤတၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ပၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်ပၤပသုၣ်အိၣ်သန့ၣ်လီၤ

- ဟီၣ်ခိၣ်- အိၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ကဖိ အိၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ချါလၢပှဲၤ တၢ်လီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်မ့ၢ်တဂ့ၢ်ဘၣ်ပကဘၣ်တုၤလီၤတၢ်အုၣ်တၢ်ဆိၣ်,တုၤလီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီး ဃါဃုၣ်အိၣ်တက့ၢ်

၂. တၢ်သုၣ်တကီၤတၢ်လၢဒီးတၢ်ကွၢ်တၢ်ကတဲၣ်ကတီၤ

- တကီၤတၢ်လၢအကလုၢ်ကလုၢ်- တကီၤတၢ်လၢအိၣ်ဒဲဒဲအကလုၢ် ဒိအမ့ၢ်အထူၣ်ထီၣ်တနီၤအထူၣ်ဖျါတနီၤအသုၣ်အလွဲၣ်လၢတနီၤအလွဲၣ်ဝါသုၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ အချံလၢပကမၤန့ၣ်အိၣ်ဒဲဒဲကလုၢ် ဒိအမ့ၢ်တၢ်ချံလၢပကမၤန့ၣ်န့ၣ်အိၣ်အကလုၢ်လၢအသိ အချံလၢပပုၤန့ၣ်အိၣ်လၢကျးပုၤမ့ၢ်တမ့ၢ် အချံလၢပသုၣ်န့ၣ်အိၣ်တခါန့ၣ်လီၤ

၃. တၢ်သုၣ်တကီၤတၢ်လၢ

- တၢ်ဆၢကတီၢ်- တၢ်ဆၢကတီၢ်ဂ့ၢ်ကတၢ်မ့ၢ်ဒဲဒဲတၢ်စူၤမ့ၢ်လၢမုခ်ထံ မ့ၢ်ထံဂ့ၢ်ကတၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအကျါ ဘၣ်ဆၣ် ပသုၣ်သကီၤတၢ်သုၣ်ကိးဆၢကတီၢ် အိၣ်လၢတၢ်ကွၢ်ကတဲၣ်ကတီၢ်အိၣ် ဒိအမ့ၢ်ထံဟီၣ်ခိၣ်တၢ်ကွၢ်တြီဆၢတၢ်ဆူၣ်တၢ်ဆါဒီးတၢ်ဃၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ
- တၢ်ကတဲၣ်ကတီၢ်တၢ်လီၤ- တကီၤတၢ်လၢမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိလၢသုၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် သုၣ်ထီၣ်တုၤလၢအသုၣ်လၢာ်န့ၣ် သုၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ် (၆)လၢန့ၣ်လီၤ မ့ၢ်လၢပသုၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ယံၣ်အဃိ တၢ်လီၤလၢပကသုၣ်တကီၤတၢ်လၢန့ၣ် ပကဘၣ်ကတဲၣ်ကတီၢ်အိၣ်ဂ့ၢ်ကတၢ်ဒိအမ့ၢ် ပကဘၣ်ဖျးကမ့ၢ်ထီၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီး လိဃုအိၣ်ဒိကမ့ၢ်ဒဲဒဲတၢ်မၤသံကွၢ်တၢ်ဆူၣ်တၢ်ဆါဒီး တၢ်ဃၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤတၢ်လီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်မ့ၢ်တဂ့ၢ်ဘၣ်ဒီးပကဘၣ်တုၤလီၤတၢ်အုၣ်တၢ်ဆိၣ်ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်အဂ့ၢ်တဖၣ်လီၤ
- တၢ်ကတဲၣ်ကတီၢ်တကီၤတၢ်လၢအချံ- တၢ်ချံ

မ့ၢ်တၢ်အရူဒိၣ်ကတၢ်လၢ ပသုၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအကျါန့ၣ်လီၤ အဃိ တကီၤတၢ်လၢအဂ့ၢ်ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ချံအကလုၢ်လၢပလိၣ်ဘၣ်အချံမ့ၢ်ထီၣ်ဂ့ၢ်တၢ်ချံလၢတၢ်ဆူၣ်တၢ်ဆါဒီး တၢ်ဃၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ

- တၢ်သုၣ်တကီၤတၢ်လၢ- စးထီၣ်ကတဲၣ်ကတီၢ်တၢ်လီၤဒီး ကတဲၣ်ကတီၢ်တၢ်ချံဒီး ပကသုၣ်လီၤအိၣ်တပုၤ၂-၃ဖျါၣ် သုၣ်အိၣ်ဘၣ်ဘၣ်ကိၢ်အထူၣ်အဘၣ်စၢၤ၂၀-၃၀စးတၢ်မး အကျါအဘၣ်စၢၤ၅၀-၆၀ စးတၢ်မးန့ၣ်လီၤ

၄. တၢ်ကွၢ်ကတဲၣ်ကတီၢ်တကီၤတၢ်လၢ

- တၢ်ကတဲၣ်ကတီၢ်အလုၢ်ဒီးအဒု- တကီၤတၢ်လၢအလုၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီး ပကဘၣ်မၤကွၢ်အလုၢ်တနီၤဒီးအဒုမ့ၢ်အိၣ်တလၢဒီး ပကဘၣ်မၤကွၢ်အိၣ်တနီၤပမ့ၢ်တမၤကွၢ်အလုၢ်ဒီး အဒုဘၣ်ဒီး တၢ်ဃၢ်ဘၣ်အိၣ်ကညီလီၤ
- တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအထံ- တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအထံ ပကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအထံဖဲအကြးဒီး အတၢ်လိၣ်ဘၣ် ပမ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤအထံအိၣ်ကဲၣ်ဆိး,တကီၤတၢ်လၢလီၤတၢ်ဒီး အထူၣ်ကအုၣ်သံသုၣ်ဒဲဒဲလီၤဒီးပမ့ၢ်တဟ့ၣ်လီၤအထံဘၣ်ဒီး အထူၣ်ကဃုဒီးအသုၣ်တဂ့ၢ်ဘၣ်အဃိ ပကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအထံဖဲအကြးန့ၣ်လီၤ
- တၢ်ဟ့ၣ်လီၤဟီၣ်ခိၣ်ချါ- ဟီၣ်ခိၣ်ချါ မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိအဘၣ်အိၣ်လၢအဂ့ၢ်ကတၢ်ဒီး လိၣ်ဘၣ်သုၣ်တၢ်အဃိ ပမ့ၢ်သုၣ်တကီၤတၢ်လၢဒီး ပကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအဟီၣ်ခိၣ်ချါလၢအကြးဒီး တကီၤတၢ်လၢလိၣ်ဘၣ်တက့ၢ် ဟီၣ်ခိၣ်ချါပသုၣ်အိၣ်အနီၣ်ဂံၢ်မ့ၢ် ၁၅ မ့ၢ်တမ့ၢ် ၁၆န့ၣ်လီၤ

၅. တၢ်တြီဆၢတၢ်ဆူၣ်တၢ်ဆါဒီးအဃိ

- တၢ်ဆူၣ်တၢ်ဆါ- လၢပဘၣ်သကၢ်ဒီးတကီၤတၢ်လၢအိၣ်ဒဲဒဲအလုၢ်ဆဲးကံၣ်သုၣ်, အသးကံၣ်ဃု, အသုၣ်ဃုသုၣ်အသိ ပမ့ၢ်ထီၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဆါဒီး ပကဘၣ်တြီဆၢကွၢ်ဒီးကသံၣ်ကသိန့ၣ်လီၤ
- တၢ်ဃၢ် - တၢ်ဃၢ်လၢအမၤဘၣ်ဒိတကီၤတၢ်လၢမ့ၢ်ဒဲဒဲ သံမိၤပိၤ အိၣ်တကီၤတၢ်လၢအလုၢ်ဃုဖိ,အိၣ်တကီၤတၢ်လၢအသုၣ်ဒီး အဲးမိၤဖိအိၣ်တကီၤတၢ်လၢအလုၢ်တဖၣ် ပမ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဃၢ်တဖၣ်အံၤဒီး ပကဘၣ်သုၣ်ကသံၣ်လၢမၤသံဒီးတြီဆၢတၢ်ဃၢ်တဖၣ်အိၣ်တက့ၢ်
- တၢ်ဘုက့ၤတကီၤတၢ်လၢအသုၣ်- တကီၤတၢ်လၢမ့ၢ်တၢ်သုၣ်တကလုၢ်လၢ ပဖိအိၣ်သုဘၣ်ဆၣ် အထူၣ်အဘိတဒိသိးဒီးသုၣ်ထူၣ်အဂ့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်, အဃိ ဖဲပဘုက့ၤအိၣ်န့ၣ် ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၤပဒိသး ဒိသိးအထူၣ်တဖၣ်တ

ဘၣ်ဒိတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်လၢပကဘၣ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်အိၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢပကဘၣ်ကွၢ်တကီၤတၢ်လၢအသုၣ်

- ဒိဖိမ့ၢ်တမ့ၢ်ထးရံးလၢတဘျီ
- တၢ်လီၤလၢ ပကဟံၣ်လီၤတကီၤတၢ်လၢအသုၣ်
- တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢပကဟံၣ်လီၤတကီၤတၢ်လၢအသုၣ်

၆. တၢ်ဘုတကီၤတၢ်လၢ

- ပကဘၣ်ဘုက့ၤအိၣ်လၢ ဂီၤမိ ၆ - ၉န့ၣ်ရံၣ်အသုၣ်အလွဲၣ်ဂ့ၢ်ဒီး အဘျးအဖျိၣ်အိၣ်အါန့ၣ်ပဘုလၢမ့ၢ်ဃုၢ်လီၤတကပၤန့ၣ်လီၤ

- တၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢ ပကဟံၣ်လီၤသကီၤတၢ်လၢသုၣ် ပကဘၣ်ဟံၣ်လီၤတၢ်ချံသုတဘၣ်တၢ်ကိၢ်တဂ့ၢ်အဂီၢ်

- တကီၤတၢ်လၢအသုၣ်ဒိၣ်ဒီးအသုၣ်ဆဲးပကဘၣ်ဟံၣ်လီၤမၤအိၣ်မ့ၢ်လၢဒိၣ်န့ၣ်ကပျါချ့အပူၤတဂ့ၢ်ဘၣ်ဒီး အဘျးအဖျိၣ်လၢကကဲထီၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါန့ၣ် အသုၣ်ဘိၣ်န့ၣ်လီၤ

၇. တကီၤတၢ်လၢသုၣ်လၢပကဟံၣ်န့ၣ်အချံလၢပကသုၣ်ကဒီးဆူၣ်

- ပဘၣ်ဃုထၢန့ၣ်အထူၣ်လၢအဂီၢ်အဘါဂ့ၢ်
- ပကဘၣ်ဃုထၢအသုၣ်လၢအမဲထီၣ်ဒီး အသုၣ်ဂ့ၢ်လၢပှဲၤ
- ဃုထၢန့ၣ်အသုၣ် ၅-၁၀ ကတုၤဒိၣ်ကတၢ်တုၤဃုထၢန့ၣ်ဒီးပကဘၣ်ကွၢ်တုၤအသုၣ်လၢပလိၣ်ဘၣ်ကအိၣ်ထီၣ် အသုတဖးဒိတဂ့ၢ်ဒီးဟံးန့ၣ်ထၢဒီးဖျိၣ်ဘၢအိၣ် ဒိသိးကန့ၣ်ဘၣ်တကီၤတၢ်လၢအချံလၢတဃါဃုၣ်အသးဒီး အဖိလၢဃါဃါန့ၣ်လီၤ တုၤအဖိဖးဒီးသုၣ်ထီၣ်မၤကွၢ်ထၢတဖၣ် တုၤအပူၤ ဘုက့ၤအိၣ်, အဲးလီၤအချံ, လိဃုအိၣ်ဃုဃုဒီး ဟံၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်သုန့ၣ်လီၤ

၈. တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢအအိၣ်

တၢ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၣ်ဘါ	မျးကယၤ
• တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ - Energy	၂၃ ကဲၣ်လိၣ်ရံၣ်
• တစုၣ်စီၣ် (ထံ) - water	၉၃.၂
• တၢ်ညၣ်ဂံၢ်ဘါ - protein	၁.၅
• သိ - oil	၀.၂
• ကုၣ်ဘိၣ်ဖဲဒြး - Carbon hydrate	၃.၇
• အယဲၤ - Fiber	၀.၈
• ထူၣ် - Calcium	၀.၁၁
• ဖိးစီဖိၣ်ရးထးဂံၢ်ဘါ- Phosphorous	၀.၂၂
• ဘံၤတၢ်မ့ၢ်အုၣ် - Iron	-
• ဘံၤတၢ်မ့ၢ်ဘံၤ ၁ - vitamin A	-
• ဘံၤတၢ်မ့ၢ်ဘံၤ ၂ - vitamin B	-
• ဘံၤတၢ်မ့ၢ်စံၣ် - vitaminC	၁၄

ဖဲတၢ်မၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ
 ပကထံၣ်ဘၣ်စ့ၣ်ကိးလၢ ပိာ်မုၢ်သး
 စၢ်သ့တဖၣ် အတၢ်န့ၣ်လီၤမၤတၢ်ဟူးဒီး ဟ့ၣ်
 လီၤအသးအဆၢကတီၢ် မၤလီၤသ့အသးဒီး
 န့ၣ်လီၤမၤတၢ်အါထီၣ်ဝဲစ့ၣ်ကိးန့ၣ်လီၤဒ်ကညီ
 ပိာ်မုၢ်ကရၢပာ်ဂံၢ်ပာ်ဘၢဒီး ပာ်လၢကပိာ်
 ပနီၣ်တၢ်ခိၣ်န့ၣ်သးပုၤသ့တဖၣ်အသး ခဲအံၤ
 စ့ၣ်ကိး ကတီၢ်ဒိၣ်ပာ်လၢပာ်ကပိာ်ဒီး ပာ်ပနီၣ်
 ဘၣ်ကညီပိာ်မုၢ်သးစၢ်တဖၣ် လၢအတၢ်ဟ့ၣ်
 လီၤသး ဟ့ၣ်လီၤဆၢကတီၢ် ဒီးမၤအါထီၣ်အ
 တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် ဒီးန့ၣ်လီၤမၤသးတၢ်ကိးက
 ခဲန့ၣ်လီၤ တၢ်ဆၢကတီၢ်ဟ့ၣ်သါအါ အိၣ်ဒီး
 တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢတၢ်မၤလီၤမၤဒီးအကလုာ်
 ကလုာ် အိၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိတဖၣ် တၢ်
 ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဘၣ်ဒီးတဖၣ်တဖျါတဖၣ်
 ဒီးတၢ်သ့တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဂုၤလၢ
 အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ် ခီဖျါကညီပိာ်မုၢ်ကရၢအလံၤ
 န့ၣ်လီၤ တၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘၢဒီး တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်
 စ့ၣ်ကိးလၢတၢ်မၤသးတၢ်အပူၤ လၢအမ့ၢ်
 တၢ်ထံၣ်တလီၤလိာ် တၢ်ဆိကမိၣ်လီၤဆိဒီး

တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် တၢ်လဲၤမီဖျါသ့တဖၣ် လီၤဆိ
 လိာ်အသးအိၣ်အါမးလီၤ ဘၣ်ဆၣ် လၢတၢ်
 မၤသးတၢ်အပူၤ ခီဖျါလၢတၢ်န့ၣ်ပာ်လိာ်
 သးအဖီခိၣ် တၢ်မၤသးတၢ်လဲၤတရံးအ
 သးသ့ဒီးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ
 ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ကညီဒီးကလုာ်
 စၢ်ဖျိကရၢ စးထီၣ်ကဒီးတၢ်ကတီၢ်ဒီး ကိာ်
 ပလီၤမဒိၣ်အသီတဖၣ်အံၤ ဒီးခါထီၣ်ကဒီးဆူ
 တၢ်ပတုာ်တၢ်ခဲ ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်န့ၣ်အဂီၢ် ဒီးဆူ
 ထံၣ်ကိာ်သဲးတၢ်ကတီၢ် ဒ်သီးကတုၤထီၣ်
 ထီၣ်ဘးဆူတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အလၢအပူၤ လၢအ
 မ့ၢ်တၢ်ပလီၤကွၢ်သး တၢ်တုၤသီးထံသီး အိၣ်
 ဒီးကညီကိာ်စ့ၣ်ဒီးကလုာ်န့ၣ် ဒီးကိာ်ဒီးဘၣ်တၢ်
 မုၢ်တၢ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်ကုာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ
 ဒ်န့ၣ်အသီး ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢစ့ၣ်
 ကိး ဒ်လဲၤသကိးတၢ်တၢ်ဒီးကရၢမိၣ်ပုၤ ဒုးသ
 ကိးတၢ်တၢ်ဒီးကရၢမိၣ်ပုၤလၢကျဲၤ လၢအသ့
 တဖၣ်အသီး ခဲအံၤစ့ၣ်ကိး စးထီၣ်ခါထီၣ်ကဒီး
 ဆူခိၣ်ခါအသီ လၢတၢ်ပတုာ်တၢ်ခဲ ဒီးတၢ်မုၢ်
 တၢ်န့ၣ်အကျဲလဲၤန့ၣ်လီၤ ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢဒုး

အိၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်န့ၣ်ကမံးတံာ်တဖၣ်လဲၤ
 အိၣ်စ့ၣ်ကိးဒီး တၢ်ကတဲန့ၣ်ပာ်ကညီပိာ်မုၢ်က
 ရၢဖိတဖၣ်အမူးစ့ၣ်ကိး ဒီးတၢ်ကစးထီၣ်မၤအါ
 ကွၢ်ကွၢ် န့ၣ်လီၤလၢခိၣ်ခါသီအံၤအပူၤ တၢ်ဆိၣ်
 တၢ်မၤန့ၣ်ကညီပိာ်မုၢ်တဖၣ် ကညီပိာ်မုၢ်ခိၣ်
 န့ၣ်တဖၣ် တၢ်ကတီၢ်ဒိၣ်ခွဲးစးအံၤသီး တၢ်န့ၣ်
 ဖးတၢ်အဒုၣ်အဆၢ လၢမုၢ်ခွါကဘၣ်လီၤစ့ၣ်
 ဒီးလီၤမၤကွၢ်ဒုၣ်လဲၤန့ၣ်လီၤကညီပိာ်မုၢ် လၢ
 ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢပူၤမ့ၢ်ဂုၤ ကညီပိာ်မုၢ် လၢ
 တၢ်ကရၢကရီၤမ့ၢ်ဂုၤ လၢကိာ်ပူၤကိာ်ချၢ ဒီး
 ကိာ်ဆၢမ့ၢ်ဂုၤ တၢ်မၤသးတၢ်တၢ် တၢ်ဘၣ်ထွဲ
 တၢ်ဖျိလိာ်စ့ၣ်ကိးကဘၣ်ဆူထီၣ် လၢတၢ်ခါ
 ထီၣ်ဆူခိၣ်ခါအသီအံၤန့ၣ်လီၤ ပကဘၣ်ခါ
 ထီၣ်ပခိၣ်ဃုဃုစ့ၣ်ကိး ဒီးပာ်ဃုဃုပာ်ဂီၢ်ဃုဃု
 ဃုဃုဒီးဒိၣ်ဒိၣ် ဒီးဆူဆူန့ၣ်လီၤ

ဖိခုယုာ်

လိာ်ခၢၣ်သးကညီပိာ်မုၢ်ကရၢဝဲၤဒၢးပုၤမၤတၢ်ဒိတဖၣ်တၢ်ခိၣ်ဝဲၤသကိးဘၣ်သး
 တၢ်ကဆၢကတီၢ်ကတီၢ်ကတီၢ်ပုၤသ့တဖၣ်

ဓမ္မလောကထိရောက်ရေး -- ဓမ္မလူမှုစနစ်

မုနိတြီဒီလှလှ

တစ်ဖက်ကလေးက အခါအခါမသင့်တော်ဘဲ ဖုန်းကလေးကိုင်ပြီး ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။

တစ်ဖက်ကလေးက အခါအခါမသင့်တော်ဘဲ ဖုန်းကလေးကိုင်ပြီး ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္�စာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။

ဖုန်းကလေးက အခါအခါမသင့်တော်ဘဲ ဖုန်းကလေးကိုင်ပြီး ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။

တစ်ဖက်ကလေးက အခါအခါမသင့်တော်ဘဲ ဖုန်းကလေးကိုင်ပြီး ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။

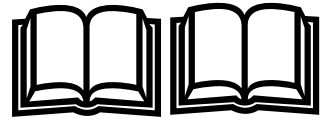
တစ်ဖက်ကလေးက အခါအခါမသင့်တော်ဘဲ ဖုန်းကလေးကိုင်ပြီး ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။

တစ်ဖက်ကလေးက အခါအခါမသင့်တော်ဘဲ ဖုန်းကလေးကိုင်ပြီး ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။ ဓမ္မစာအုပ်ဖတ်နေတာမျိုးကို တွေ့ရတတ်တယ်။

ကညီပိတ်မုခ်ကရမ်းကစံ

KYWLS

တၢ်စူၤလီၤသီၣ်ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်လၢပုၤ
ဟးထီၣ်ဟးလီၤအါအယံ ကျဲတဖၣ် ကပံာ်
ထီၣ်.တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်တဖၣ် ကိထီၣ်ဝဲဒၣ်စ့ၢ်
ကိးလီၤ. တၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်တဖၣ်တညီၤလၢဘၣ်
ဆၣ်သန့ကု ပဝဲကိၢ်ရၢၣ်, ဒဲကဝိၤစၢၣ်စးတ
ဖၣ် ပဟံတုၤဖျိၣ်ဘၣ်လၢမၢ်ရၢၣ်ဒဲကဝိၤ လၢ
လၢယုၤ(၉)သီဂူၤမ့ၢ်လၢဒိၣ်န့ၢ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်
ဒါတဖၣ် သးကျဲန့ၢ်ပုၤလၢပတၢ်လဲၤတၢ်ကွၢ်
လၢကျဲဒိတဘိညၢန့ၢ်လီၤ. ပဝဲစၢၣ်စးသ့တ
ဖၣ် ပဟံထီၣ်လၢမၢ်ရၢၣ်အံၤ ပတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်
တမံၤသီလၢ ပကဟံထီၣ်ကညီပိတ်မုခ်သးစၢ်
ဒိၣ်န့ၢ်တၢ်မၤလိၣ်ကိၢ်န့ၢ်လီၤ.ရၢဘၣ်ယဲဒီး ယ
သကိးဖိလၢဟံထီၣ်ဟံကဝိၤတဘၣ်ဘၣ်တ
ဘၣ်, ဒဲကဝိၤတဖျါဘၣ်တဖျါ, သ့ၣ်ညါအါ
ထီၣ်ဘၣ်သကိးအယံ မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ခသးခလၢ
ယကိၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. လၢယသကိးခဲလၢကိၢ်ကျဲ လၢ
တၢ်တတိၣ်သ့ၣ်ဟံသးအပူၤ ယဒီးန့ၢ်ဘၣ်ယ
သကိးလၢယအိၣ်အိၣ်ဒိၣ်ကတၢ်တကၤလီၤ.

ယသကိးအဝဲန့ၢ် မ့ၢ်ပုၤလၢအလီၤ
အဲၣ် ထးန့ၢ်ယသး အိၣ်ဒီးအကဟုကညီၢ်အ
ကံၢ်အစီလၢပုၤအယံ ဖဲယထံၣ်အိၣ်တဘျီယံ
န့ၢ် ယသးအိၣ်ဆၢရၢဘၣ်ဒီးအိၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်
ပုၤလၢ အလၢအပုၤဒီးအကံၢ်အစီဘၣ်ဆၣ်သ
န့ၢ်ကု တဟံဒိၣ်ဝဲအသးဘၣ်. ကွဲမုၢ်ဝဲယဒီး
ယသကိးဖိတဖၣ် လၢကလဲၤအိၣ်သကိးအိၣ်
န့ၢ်လီၤ. တုၤလဲၤလၢအအိၣ်ဒီး ဟံလီၤဒုးအိၣ်
ပုၤထံၣ်ခိၣ်ဒီး တဲပုၤပုၤလၢ အတၢ်လဲၤမိဖျါန့ၢ်
လီၤ. အဝဲဟံထီၣ်အိၣ်မၢ်ရၢၣ် လၢ(၂၀၀၁)န့ၢ်
ဒီးဟံထီၣ်သီသီန့ၢ် ကအိၣ်ဝဲဆိးဝဲအကိၢ်အ
ဟံၣ်တအိၣ်ဘၣ်.ကဝိၤဒုး(ကဒီးခ)ဖိတဖၣ် သ့ၣ်
အိၣ်သးအိၣ်အိၣ်ဒီး ဖဲ၂၀၀၁န့ၢ်န့ၢ်, တုၤထီၣ်န့ၢ်ဝဲ
အိၣ်လၢဟံၣ်ခံကထၢတဖျါန့ၢ်လီၤ. န့ၢ်တဖၣ်
လဲၤတရံးအသးယံာ်ထီၣ်ဒီး ဟံၣ်အဝဲန့ၢ် ဟး
ဂုၢ်ဟးဂီၢ်ထီၣ်ဝဲအယံ ဖဲ၂၀၀၈န့ၢ်,လၢမၤ(၆)
သီန့ၢ် သးပုၤဆၣ်ဖိဂူၤ တိၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဒီး တုၤဂုၤန့ၢ်
ကွၢ်ဝဲအဟံၣ်ကဒီးလီၤ.ကဝိၤဒုးဖိတဖၣ်အတၢ်
အဲၣ်အတၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်အါအယံ တုၤထီၣ်
န့ၢ်ဝဲအဟံၣ်အံၤကထၢန့ၢ်လီၤ. အမိခိၣ်တက

ထၢ န့ၢ်န့ၢ်ဝဲအကဟုလၢပုၤဒါဒီး ဒါလီၤန့ၢ်စ့ၢ်ကိး
ဝဲလၢပုၤဒါန့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်အဖိလၢတကထၢန့ၢ်
န့ၢ်န့ၢ်ဝဲလၢတလးအိၣ်လၢန့ၢ်လီၤ. ဟံၣ်အဖိလၢ
တကထၢန့ၢ်အနီၢ်ကစၢ်အိၣ်ဝဲဒီး မ့ၢ်မ့ၢ်အဖိလၢ
တကထၢန့ၢ် ဟံၣ်ဝဲအခွဲးလၢပုၤကမၤလိၣ်တၢ်
အဂီၢ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢအဲၣ်တၢ်ကဆဲကဆိ
တကအယံ အိၣ်ဝဲကဆဲကဆိ အတၢ်ဖိတၢ်
လဲၤတဖၣ် ဟံၣ်ဝဲတခါလၢအလီၤ တခါလၢအ
လီၤန့ၢ်လီၤ. လၢဟံၣ်န့ၢ်အကဟုဝဲဒီးစ့ၢ်ကိး
ကျဲးလီၤ.ဘၣ်ဝဲတၢ်ကတၢ်လၢဒိၣ်ပုၤဒိၣ်ဟံၣ်ခိၣ်
ဂီၤဒီး ဒဲးကံၢ်ဒဲးဒုးအဟံၣ်လၢ တၢ်စုသ့ခိၣ်ဘၣ်
လၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်လၢစးခိၣ်အလီၤအိၣ်တ
ဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

နံၤသီတဖၣ် လဲၤတရံးအသးတနံၤ
ဘၣ်တနံၤ လိတဖၣ် ဆိတလဲအသးတလိ
ဘၣ်တလိ ယဒီးယသကိးဝဲန့ၢ် တၢ်ရဲလိၣ်စ့ၢ်
ကိး ဂၢ်ကျဲၤထီၣ်ဝဲန့ၢ်လီၤ.တဘျီတခိၣ် ဖဲမ့ၢ်
ကလီၤန့ၢ် ယဆၣ်နီၤယဲလၢသ့ၣ်ထီၣ်ကဒုလံာ်
ယသးပုၤ ပုၤဒီးတၢ်သယုၤယဟံၣ်ယယံ, ယဒု
ယသဝိ,ယသကိးလၢယရူအိၣ်လၢယနီၢ်ဆဲး
ခါတဖၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၢ် အဝဲဟံဟးလၢယ
အိၣ်ဒီး တဲသကိးတၢ်ဒီးယၤလၢယဟံၣ်ဒဲအပူၤ
ဟံမံအိၣ်သကိးယၤ ဖဲယမံတန့ၢ်အခါ အဝဲတဲ
သကိးတၢ်ဒီးယၤစ့ၢ်ကိးန့ၢ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤယံ
လၢလၢနီၢ်ခိ တကးဘၣ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးပုၤတကၤလၢ
အလၢပုၤဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့,တၢ်လဲၤမိဖျါ
တဖၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၢ် အဝဲဟံဟးလၢယ
အိၣ်ဒီး တဲသကိးတၢ်ဒီးယၤ မၤမုၢ်ကွၢ်ယသး
လီၤ. ဒိယလဲၤဟးအိၣ်သကိးအိၣ်အသး အဝဲ
စ့ၢ်ကိး ဟံအိၣ်သကိးယၤလၢယဟံၣ်ဒဲအပူၤ
ဟံမံအိၣ်သကိးယၤ ဖဲယမံတန့ၢ်အခါ အဝဲတဲ
သကိးတၢ်ဒီးယၤစ့ၢ်ကိးန့ၢ်လီၤ. ယမ့ၢ် ပုၤတ
ကလၢအကလုာ်ကတီၢ်အါဘၣ်ဆၣ် ဖဲယတဲ
သကိးတၢ်ဒီးအိၣ်အခါ ထီဘိ ယဘၣ်ကဲဒၣ်ပုၤ
ဒိကန့ၢ်တၢ်ဖိလီၤ. အဝဲတဲပုၤယၤတၢ်အိၣ်ဆၣ်
အိၣ်ရၢအဂီၢ်,တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဂီၢ်,ပုၤဂီၢ်ဝဲ
အဂီၢ်, န့ၢ်ဆၣ်တၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်, ထံၣ်ကိၢ်သး
အဂီၢ်, ဒီးတၢ်လၢယမၤလိဘၣ်လၢတၢ်မၤလိ

လံာ်ပုၤတဖၣ် အဝဲတဲပုၤယၤတၢ်သ့ၣ်အိၣ်
သးအိၣ်အပူၤဒီး လၢတၢ်သးပုၤအပူၤလီၤ. အ
တၢ်ကတီၢ်တဖၣ် ဟံၣ်ယၤတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိ
ကမး, တၢ်သ့ၣ်ခသးခဒီး တၢ်သ့ၣ်ဘၣ်ဒိသး
ဘၣ်ဒိ, တၢ်သးအးသ့ၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. ဖဲယလိၣ်
ဘၣ်အိၣ်တဘျီလၢလၢ မၤချးအသး ဟံၣ်တၢ်
ဆၢကတီၢ်လၢယကိၢ်ထီဘိလီၤ. ဖဲပုၤအါကသး
အိၣ်,ခါထီၣ်အိၣ်ဆၣ်ထံဂုၢ်ကိၢ်ကအခါဒၣ်
လဲာ် ဘၣ်ဆၣ် အဝဲမ့ၢ်ပုၤတကၤလၢ အဟံလီၤ
အသးကျဲၤမူဆူၤလၢ ကအိၣ်ဝဲဖဲမၢ်ရၢၣ်ဒဲက
ဝိၤပုၤလီၤ. ကိၢ်ပယီၤပုၤ ထံကိၢ်တၢ်မ့ၢ်ခိၣ်ထီၣ်
ဒီးအဝဲသးအိၣ်ဝဲလၢ ကကွၢ်အိၣ်ဝဲလၢထံလီၢ်
ကိၢ်ပုၤန့ၢ်လီၤ. ဒိပုၤဝဲမိၢ်ပုၤခိၣ်န့ၢ်သရၣ်သမါ
ပုၤဖးဘၣ်တၢ်ဖိကိးဂၢဒီးသ့ၣ်စး..... သုမ့ၢ်လဲၤ
တုၤဘၣ်လၢမၢ်ရၢၣ်အပူၤ လၢတၢ်ဂုၢ်တမံၤဂူၤ
တမိၣ်ဂူၤ ဆၢမုၢ်လၢလၢသုကလဲၤဟးအိၣ်သ
ကိးဘၣ်ယသကိးဖိအံၤလီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢသု
ရူဒီးပုၤကိးဂၢဒီးဒီး အဝဲမ့ၢ်လၢစ့ၢ်ကိးဝဲလၢ က
ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တဲသကိးအသိအသိတဖၣ်န့ၢ်လီၤ.
သုမ့ၢ်လဲၤတုၤလၢမၢ်ရၢၣ်ဒဲကဝိၤပုၤဒီး ဒိသး
သုလဲၤသုအိၣ်ကညီအဂီၢ် ယကဟံၣ်သ့အတၢ်
အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤအကျဲလီၤ.အဝဲအမံၤမ့ၢ်ဝဲ
ဒၣ်လၢ KYWLS လံာ်ရိၣ်ဒါး အိၣ်လၢမၢ်ရၢၣ်
ကဝိၤဒုး (၇-က)တၢ်လုာ်ခိၣ်လၢ KYWLS ကွဲ
ကရၢ်ပုၤန့ၢ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်လၢလၢသုကဟံဟး
အိၣ်သကိးအိၣ်ကိးဂၢဒီးဒီး ထီဘိန့ၢ် အဝဲခိး
ဟံသုကိးဂၢဒီးလၢတၢ်နံၤကမ့ၢ်အပူၤလီၤ.

လၢ-

KYWLS

ကိၢ်ခိၣ်စိးဘးအူကွဲကရၢ်
(၂၀၁၀-၂၀၁၁)တၢ်မၤလိန့ၢ်

တၢ်လဲၤလီၤဆူၤပုၤတၢ်ကွဲး

ဖဲသ့ၣ်ညါဘၣ်ယဲလၢ ယကဘၣ် လဲၤဆူၤဒုသထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်တၢ်လီၢ်တတိၤန့ၣ် ကိးဟါဒီး ထံၣ်မ့ၢ်ယဲသဝီၣ်န့ၣ်အတၢ်အိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးကမ့ၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ လၢယမဲၣ်အတၢ်ထံၣ်မ့ၢ်အပူၤ သဝီၣ်န့ၣ် ကအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးကဝါကျိၤ အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ထူၣ်ဝုၣ်ထူၣ်ဒီး ကဘဲလီၤအသးတစးဘၣ်တစးဖဲ ပုၤကဘၣ်အိၣ်အိၣ်ထံလၢထံပူၤ မ့ၢ်တမ့ၢ် ထံကျိၤပူၤဒီးထံမိကျိၤန့ၣ် ကအိၣ်လၢသဝီၣ်အဃၤဒီး အထံကဆူၣ်ဒ်န့ၣ်လီၤ

ပစးထီၣ်ဟးလၢပလီၢ်ခၢၣ်သးကညီၣ်ပိာ်မုၢ်ကရၢဝဲဒၣး ဖဲ(၃၁.၄.၂၀၁၂)ဒီး ခိဃီၤတနံၤဃီၤဆူၤကညီၣ်ကီၢ်တကပၤန့ၣ်လီၤ ပဒီးထီၣ်သိလ့ၣ်ဖဲတဆိ ဖဲမုၢ်ထူၣ်ခါတၢ်ကီၢ်ပှ်အဆၢကတီၢ်ဒီး မ့ၢ်မး တၢ်လဲၤလၢအကီၢ်သအူးမးန့ၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ် တၢ်လီၤဆိမအသးတမံၤဘၣ်တမံၤလၢယတၢ်ထံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ မ့ၢ်လၢမ့ၢ်ထူၣ်(၁၂)န့ၣ်ရံၣ်တိတိအဃိ ပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်ဖဲအိးထီၣ်အလီၤလုၤကီၢ်လၢပတနၢ်ပၢ်ဒီး ပတအိၣ်ဒီးကန့ၣ်ဘၣ်လီၤ အိးထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ကလုာ် လၢအသိၣ်ဒိၣ်ကတၢ်လၢာ်အခးအဃိယဲလၢယဆူၣ်နီၤဖဲပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်ကပတကတၢ်ဘၣ်ယၤတဘီၣ်နီၣ်တစးဘၣ် ဘၣ်ဆၣ် သိၣ်တဘျီသဲတဘျီဘၣ်.မး.တၢ်တမ့ၢ်န့ၣ်လီၤန့ၣ် န့ၣ်ပတၢ်အကျိၤဘၣ်န့ၣ်မိၤ တုၤမ့ၢ်အလီၤလုၤကီၢ်လၢသိခါဖးဒိၣ်ဟီတရၢကတၢ်န့ၣ် အဝဲအိးထီၣ်ကဒီးလီၤလုၤကီၢ်အသိတဘျီ လၢအမ့ၢ်တၢ်သးဝံၣ်သးပုၤလၢပူၤ လၢတၢ်ကလုာ်ဖးဒိၣ်ကဒီးန့ၣ်လီၤ မ့ၢ်မးတၢ်လၢကမသ့ၣ်ဖးပနၢ်ကလုာ် ဘၣ်ဆၣ် ပအိၣ်ပကီၢ်ပူၤတဘျီနီၣ်တကဘၣ်. ဝဲဒၣးဖဲလၢ အဒီးသိလ့ၣ်လၢတၢ်လီၢ်ခံသ့ၣ်တဖၣ် အနၢ်ကံၣ်နၢ်ကကိညါတစးဘၣ်ဆၣ် တၢ်ကီၢ်အသဟီၣ်ဒီး တၢ်ကတံၢ်ကတူၢ်အံၤ ကတူၢ်ဘၣ်ဝဲနးထဲလဲၣ်ယဒူးဘၣ်ယသးကညီၤအဝဲသ့ၣ် ဘၣ်ဆၣ်မၤတသ့ဘၣ်. ပလဲၤတုၤလီၤဆူၤဂုၤသိပူၤ သိလ့ၣ်အိၣ်ပတုၣ်လၢပုၤကလဲၤဟးအဖုံအဃၤလီၤ ပပုၤတနီၤအိၣ်တၢ်အိၣ်လၢအလဲၤဖဲဝဲလီၤ ယအိၣ်တၢ်တန့ၣ်ဘၣ်. ပုၤဆါထံချီဆါကိၣ်ဖဲနီၣ်ဖဲလီၤ စမူၤတလဲၣ်ယံၢ်ဆံဘးလီၤ ယဖးဘၣ်ယသးလီၤဆူၣ်ညါတဆိဘၣ်တဆိ တုၤပကခီကတီၢ်န့ၣ် ယထံၣ်ဘၣ်လဲၣ်မံၢ်ဖျါလၢ ယတထံၣ်

ဘၣ်ညီၣ်နီၣ်တဘျီလၢအလီၤကဒီး (ငါးပေါင်းကြော့)ခိရံၣ်ကျိၣ်ပုၤတဲပုၤယၤ လၢအမ့ၢ်လဲၣ်ဆိဝဲလီၤ ပုၤဖးတၢ်ဖဲမ့ၢ်စီးလၢယအိၣ်ပ ယတကျိးယမ့ၢ်စိလၢပူၤဒီး ယကဘၣ်တုၤလီၤ လဲၣ်ဆိဝဲလီၤ ယန့ၢ်ဟူဘၣ်အမံၤဒၣ်ကယၢာ် ယတထံၣ်နီၣ်တဘျီ. တဖးဘၣ်နီၣ်တဘျီစုၢ်ကိးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်လၢမ့ၢ်ကွဲၣ်ညါတၢ်ပၤန့ၣ် အိၣ်အဆၣ်ဒီး တၢ်သ့လဲၣ်အဝဲအံၤဒီး အဝဲသ့ၣ်ကိးဝဲလၢ(လဲၣ်ပၤကီၢ်)န့ၣ်လီၤ လဲၣ်အံၤ ကပၤအိၣ်က့ၤထံ ပၤအိၣ်က့ၤကီၢ်လီၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်စးဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ ဖဲပဟးထီၣ်လၢဂုၤသိပူၤ ကအိၣ်တခိန့ၣ်ရံၣ်ဃုာ်ဃုာ်န့ၣ် သိလ့ၣ်တခိၣ်အံၤအခိၣ်ရံၣ်လဲၤဘဲကလဲၤဟးထီၣ်ဝဲအဃိ ပသိလ့ၣ်အိၣ်ပတုၣ်ဒီး ပဘၣ်စံၣ်လီၤတုၤပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်က့ၤဟံတၢ်ဖဲတၢ်လဲၤလၢဂုၤသိပူၤအခါ ပဘၣ်အိၣ်ခိးတၢ်.တၢ်ကီၢ်ပသး မၤတသ့မၤတဘျီကိးဘၣ်. ပဘၣ်ခိးကဒီးတၢ်ဖဲန့ၣ်ဖးယံၢ်ညါလီၤ တုၤပလဲၤကတုၤဘူးထီၣ် သဝီၣ်လၢပလဲၤဘၣ်တဖၣ် ပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်ကိးပုၤသဝီၣ်တဖၣ်အမံၤဒီး ယသ့ၣ်ညါလၢပကရၢခိၣ် သရၣ်မုၢ်လုၣ်ဖိအသဝီၣ်အိၣ်ဘူးဖဲန့ၣ်ဒီး ယသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဘၣ်အိၣ်အနီၢ်ကီၢ်လီၤ ပထံၣ်ဘၣ်လၢ ပုၤကညီၣ်တဖၣ် ဘၣ်မၤကျိၤလၢအကစၢ်ဒီး ဒိသ့ၣ်ဖးလၢဂုၤလၢအစုလီၤ ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အါတက့ၢ် မ့ၢ်ဒိၣ်ပုၤအိၣ်လၢဒုသဝီၣ်ခိၣ်ဃၤတဖၣ် လၢသးလီၤမၤတၢ်ဘျီဒီး ကျိးစးမၤဝဲလၢာ်သ့ၣ်လၢာ်သးလီၤ တၢ်ကီၢ်ခါ ပအိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤ အိၣ်လီၤကစိမးတၢ်ကီၢ်ပသး ပကပၤဒိၣ်ယုၤလီၤတဖျါတဖျါပုၤဒိၣ်န့ၣ် ပမၤမးတကနီၣ်တစးအခါလၢအဝဲသ့ၣ်အစုလီၤ ဘၣ်စိာ်ဒီးထးတပူၤ လၢကဘၣ်ဒိသ့ၣ်ဖးလၢဂုၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်နးထဲလဲၣ် ဘီၣ်ထဲလဲၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢသးလီၤတၢ်ဘျီန့ၣ် ပုၤမၤတကနီၣ်တကဘၣ်. ပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်ဖိတကအံၤမ့ၢ်ပုၤကညီၣ်ဖဲဖဲဟီၣ်ကဝီၤဖဲန့ၣ်လီၤအတၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဃး ပုၤတၢ်အတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအိၣ်ဖဲအကြး တၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးလၢ ပုၤဒီးအသိလ့ၣ်ဖဲအဂီၢ် တၢ်ကကံၣ်နၢ်ဘၣ်ပုၤမ့ၢ်ဂ့ၤ စံကရဲးမံၢ်ထူၣ်ဂါန့ၣ် ဘၣ်ပုၤမ့ၢ်ဂ့ၤ တဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်လဲၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်ပုၤနီၣ်သိလ့ၣ်ဖဲအဆိကတၢ်တကလၢ ပတၢ်လဲၤအပူၤလီၤ ဖဲပသိလ့ၣ်န့ၣ်လီၤလၢသဝီၣ်မ့ၢ်ကွဲၣ်ညါန့ၣ် အဝဲပုၤစိပုၤလၢအဟံၣ်

ဒီးကွဲၣ်မုၢ်စုၢ်ကိးပုၤလၢခံလၢလၢပမ့ၢ်န့ၣ် ဟဲမံၤလၢအဟံၣ်သ့ၣ်လီၤ ပစးဘျီအိၣ်လၢအတၢ်ကွဲၣ်မုၢ်အဃိလီၤ ဖဲပတုၤလီၤဒီး ပကခိဃီၤကဒီးဆူၤ ဃီၣ်လီၢ်ကျိၣ်တၢ်ခိန့ၣ် တၢ်ဃုကဒီးပုၤတြၢအလဲ လၢအမ့ၢ်နီၢ်တက(၅၀၀)ဘးဒီး ပုၤလၢပကျိၤ အဲၣ်ဒီးတဲအါတၢ်လၢတၢ်အပူၤဒိၣ်ဘၣ်ဆၣ် ပုၤဆူၤပုၤတဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်တဲလၢတၢ်မၤဘျီလီၤ တၢ်မၤဘျီတခါအံၤ တအိၣ်ဒီးလဲၣ်ဖဲတံၢ်စုၢ်ကိးဘၣ်. ပကခိဆူၤထံၣ်စိစုၢ်ကိး ပုၤနီၣ်ချံဖဲ အဲၣ်ဒီးဃုကဒီးချံလဲလၢအပူၤဒိၣ် မ့ၢ်လၢပမ့ၢ်မံၢ်သိနီၣ်သိလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လီၤ ပလဲၤထီၣ်တုၤကၢ်ခိၣ်ဒီး ပုၤနီၣ်မၤထီၣ်စကၢ်ဖိတဖၣ် သံကွၢ်ပုၤလၢပကလဲၤဖဲလဲၣ်. အဝဲမၤပဒီးလဲၤအမိထီၣ်စကၢ် တခိၣ် တကလးယံၢ်မၤ ဆူၤတၢ်လီၢ်လၢပကလဲၤန့ၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၣ် ပတအၢၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်. အကျိၤတကတဲပုၤ သုကပုၤအိၣ်တၢ်ပုၤဆါမၤတအိၣ်လၢဘၣ်. သုကမံၤပုၤဒီးသုတအါန့ၣ်ပုၤဟံၣ်ကစၢ်ဘၣ်ခါ. ပတတဲဆါအိၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. ကဆိကမိၣ်ဝဲ ပုၤဟံၣ်မုၢ်တန့ၣ်အံၤ မ့ၢ်အတဲတၢ်တသ့ဘၣ်ခါသၢၣ်. ပမံၢ်ချံတခါ ဘၣ်အိၣ်ဒုၣ်လၢဒုသထူၣ်ကညီၣ်ပိာ်မုၢ်ကရၢခိၣ်အလီၤထီၣ်ဘီလီၤသိလ့ၣ်ကစၢ်လၢပုၤတဲဟံၣ်အံၤ လၢကဆူၤပုၤတဲဟါဃီတက ဆိကမိၣ်ဝဲလၢပဟံၣ်တတုၤအဃိ လဲၤကွၢ်ပုၤထီၣ်ပုၤလၢတၢ်လီၢ်အကတၢ်လီၤ ပဆူၣ်နီၤအိၣ်ဘျီဖဲပုၤဟံၣ်မံၢ်ညါအိၣ်အိၣ်န့ၣ်အခါ သရၣ်မုၢ်ကညီၣ်ဖဲသံကွၢ်ယၤ တၢ်လီၢ်အံၤ အိၣ်ခါ.ယတအိၣ်ကသံ့ဒိဖဲ ကမးမိ..ကမးမိန့ၣ် စးထီၣ်လၢယဟံၣ်ဘၣ်လၢယဖဲသ့ၣ်တုၤခဲအံၤ အလီၢ်လီၢ် တလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် အိၣ်ဒုၣ်ကျိၤလၢ ပုၤဒါလၢဟီၣ်ခိၣ်ကမူၢ်လီၤယတၢ်ကဲသရၣ်အံၤဘၣ်ကမ့ၢ်လီၤတမ့ၢ်ကမးမိဘၣ်. လၢခဲမး ပသ့ၣ်ညါက့ၤလၢအိၣ်သဝီၣ်လီၤ ဘၣ်ဆၣ် ကမးမိဂုၤစုၢ်ကိးကျိၤတလီၤဆိဘၣ်န့ၣ်. ဖဲပလဲၤတုၤအိၣ်ချံသန့ယထံၣ်သိလ့ၣ်တခိၣ်အမံၢ်ညါ အိၣ်ကွဲးလီၤအသး(ကညီၣ်ခါ) လၢကညီၣ်အကျိၣ်တဘီ ယဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးသိလ့ၣ်တခိၣ်န့ၣ် ဒိၣ်မး မ့ၢ်လၢအမ့ၢ်ကညီၣ်အသိလ့ၣ်အဃိလီၤ ပုၤလၢအဖးကညီၣ်ကျိၣ်တဘၣ်တဖၣ် ဖးဝဲကသိၣ်လၢ(ကးညံၤစွၢ်)လီၤ ဖဲမ့ၢ်ဟါလဲၤတၢ်ကီၢ်သိအူးတုၤဒုၣ်

လဲာ် ပဲအဲဒ်ဒီးမံဘွာ်ဆု မာတသုမာတဘုဒ်ဒီး မံသကိးဒ်ဒ်န့ၣ်လီၤ တၢ်ကိာ်ဒ်တလၢကွံာ် အစးအယံၤ ဟံာ်ကစၢ် တဟ့ၣ်လီၤပုၤယုာ်လုး လၢပကလုးအိၣ်အီၣ်ဘုာ်. ပုၤကိးဂးဒီးလဲာ်စိာ် အယုာ်ဘၣ်ဖိကိးဂးဒီးလီၤ ယဲယပျံၤပစိာ်အယံၤ ယစိာ်ဒ်ယပုၤပိၤဖါဖိတဖျၢၣ်လီၤ တၢ်ကိာ်န့ၣ် ယမံကန့ၣ်ဒီး ပစိာ်ကိးအယံၤလီၤ ယမံဘုး ဒီးယံၤထံးခိၣ် ယတမံလၢပုၤကျၢၣ်ဘုာ်. မ့ၢ်န့ၣ် ယံာ်ထီၣ်တစဲး ကလံာ်အုၣ်သဖျိထီၣ်ကယိက ယိ ဒီးယံာ်ဒီးဆူၣ်ထီၣ် တၢ်ဆဲးသဖျိန့ၣ်လၢဟံာ် ပုၤအယံၤ ယကမံတပုၤယံၤဒီးပုၤအကလီၤ မ့ၢ် ဘုးကဆူၣ်ထီၣ် တၢ်ကိာ်ဒ်ထီၣ်ဒ်ထီၣ်ဒီး ယတ ထီၣ်ယုာ်ဖိနီတကုၤလၢကလုးအိၣ်လၢဟံာ်. ယ ဟံာ်ထီၣ်ယပုၤပိၤဖါဖိဒီးလုးဘၢယသးလီၤ မ့ၢ်ဝါ ထီၣ် ယလံာ်မ့ၢ် သရၣ်မ့ၢ်ကညီဖိ ကွၢ်ဃီယၤ ဒီးသံကွၢ်ဝဲ. “ဖဲ...တၢ်တၢ်ကိာ်န့ၣ်သးယံၤ.” ယတဲ ဆၢအိၣ်. “တၢ်သံကွၢ်...သံကွၢ်ဒ်န့ၣ် တၢ်ကိာ်ဝဲ သၢၣ်.” အဝဲနံၤပသးဒီးတဲဝဲ. “ဆိမိာ်တၢ်တ ကိာ်န့ၣ်သး နလုးလၢပုၤပိၤဖါဖိ” ယတဲဆၢအိၣ်. “ဖိကွၢ်ယစုဒ်တၢ်မံၤ ချံာ်တံကန့ၣ်.” ပုၤဟံာ် ထီၣ်ကိးဂးဒီး နံၤဘၣ်သကိးဝဲယလၢယဘုာ် လုးယုာ်ပုၤပိၤဖါဖိအယံၤလီၤ

သိလုာ်ကညီခါအတၢ်ဃုာ်စိာ်ပုၤ
(၁၄.၂၀၁၂)

သိလုာ်ကညီခါတခိၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲ ဟံာ် လၢပလဲာ်မံတဖျၢၣ်အကစၢ်န့ၣ်လီၤ ဟံာ်ကစၢ် ပိာ်ခါ ထီၣ်ဘုာ်ကသံာ်တၢ်မၤလီၤလၢယံာ်ကွံာ် ဒီး ကွၢ်ထီၣ်ကဒီးတၢ်မၤလီၤလၢပုၤဖါတသ့ၣ် ညါဘုာ်. အဟံာ်မံာ်ညါ အိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးလံာ်ဘီး ဘုာ်သ့ၣ်ညါ လၢအမ့ၢ်ကသံာ်သရၣ်(ဆေး မျုး)အမံန့ၣ်လီၤ ပုၤဖဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖျၢၣ် ကိးအိၣ် ဆုမုၢ်ဒီး ပဝဲစ့ၢ်ကိး ပကိးအိၣ်လၢဆုမုၢ်လီၤ က သံာ်သရၣ်အမါ ခွဲးလီၤဒုးအိၣ်ပုၤမုၢ်အခါ အတၢ် လဲာ်နီၣ်ထီၣ်ဒီး ဟံာ်ကဟံာ်ပတုာ်အသိလုာ်လၢ ဟံာ်မံာ်ညါဒီး ဒုးသ့ၣ်ညါပုၤလၢ ပကဘုာ်အိၣ် မ့ၢ်ချတစဲး မ့ၢ်လၢသါသိလုာ်န့ၣ် မ့ၢ်ပတဲဒီး နီၣ်ထီၣ်တန့ၣ် ပုၤကဘုာ်ဆိၣ်အိၣ်အယံၤလီၤ မ့ၢ် လၢမ့ၢ်န့ၣ်တၢ်စုၤဖးဒ်အယံၤ အဝဲတဲလၢကါ ကျဲကလီၤကျၢၣ်ဘုာ်ဖုးလီၤ သရၣ်မ့ၢ်ကညီ တဲလၢတလီၤကျၢၣ်ဘုာ်. အဝဲတဲလၢကျဲက လီၤကျၢၣ် အန့ၣ်တကတခါတဲဒ်ဒ်လၢတလီၤ ဘျၢၣ်ဘုာ်အယံၤ(ဆုမုၢ်)တဲအိၣ် ပကလၢလိခာ် ပသ့ၣ်ညါတၢ်သၢၣ်. ထဲန့ၣ်ပဘုာ်န့ၣ်ထီၣ်ဒီး ယ တဲသရၣ်မ့ၢ်ကညီဖိလၢ ပုၤအိၣ်ထူအိၣ်လၢ ပုၤ သ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်သးသၢၣ်. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ် ပကိး ကသံာ်သရၣ်အိၣ်လၢ(လိခာ်)လီၤ သိလုာ် အံၤ အိၣ်ခံကဆူး ဘုာ်ဆၢ သရၣ်မ့ၢ်ကညီက ထီၣ်ဆူၣ်နီၣ်လၢသိလုာ်ပုၤအဂီၢ် အဝဲဘုာ်လဲၤ ထီၣ်စ့ၢ်န့ၣ်လီၤဒ်ခိၣ် မ့ၢ်လၢနကဟံာ်လီၤနီၣ်လီၤ အဂီၢ်တၢ်ဘျီကုၤအိၣ်တပတီၢ်ယံၤအယံၤန့ၣ်လီၤ ပလဲာ်တၢ်အိၣ်ကျဲဖုးဖိဒီးဘုာ် လၢကျဲကပၤ ပထံာ်ဘုာ်ပယီၤသုးဖိသၢက ဆၢထၢၣ်ခိးကါ လီၤ ဖဲယထံာ်စိလၢအမ့ၢ်ပယီၤသုးန့ၣ် ယသး မၤထီၣ်အသးတမံတမံလဲၣ်န့ၣ်လီၤ အဝဲသ့ၣ်

ဟးဆူၣ်တၢ်ဟံာ်ကလီၤ ဖဲပလဲာ်ဘုးကတုၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ပုးထီၣ်အစုလၢကါကပတုာ်န့ၣ်အိၣ် အဂီၢ်လီၤ ဘုာ်ဆၢ ကညီခါသိလုာ်ဖိအံၤ ပ တုာ်တသ့ဘုာ်. အဝဲမ့ၢ်ပတုာ်န့ၣ် တၢ်ကဘုာ် ဆိၣ်အိၣ်လီၤ ဒီးယံၤအိၣ်တန့ၣ်စ့ၢ်ကိးဘုာ်. အယံၤ ဆုမုၢ်တစိအဝဲသ့ၣ်လၢ ပတုာ်ကါတသ့ ဘုာ် သ့ဒ်ထဲတမံလၢ ရှိးလီၤဒီး အဝဲသ့ၣ် ဘုာ်လုၤဒီးစံာ်ထီၣ်လၢကါပုၤ တုၤမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ် အိၣ်ဒီးစံာ်လီၤန့ၣ် သိလုာ်ပတုာ်န့ၣ်အိၣ်တသ့ ဘုာ်. အဝဲသ့ၣ်ဘုာ်စံာ်လီၤဒ်န့ၣ်လီၤ အခိၣ်သၢ ပုၤတကမံာ်လီၤဒီး ဟံးစးဘျီဆုမုၢ်လီၤ လဲၤဆူ မံာ်ညါ ဒ်ဆုမုၢ်တဲအသိး မ့ၢ်စိာ် ကျဲအိၣ်ထဲက ပံာ်လီၤ ဘုာ်ဆၢ လဲၤသ့ကစိဒ်လီၤ တၢ်လဲၤ ကျဲတတီၤ လီၤကံာ်ဒ်ပသိလုာ်လဲၤန့ၣ်ဆူ(၇)ပုၤ လီၤကျဲအိၣ်လၢတၢ်ကဆူးပုၤဒီး တြီၤဒ်ထဲ သိလုာ်တဆိလီၤ ကျဲဖိခိၣ်တခါ ဘုာ်တၢ်ဒုး ထီၣ်အခိၣ်လၢ တၢ်ကရူၢ်ခိၣ်မိၤဘးလၢာ်ဒီး တၢ် လၢအမဲထီၣ်လၢကါကျဲခိၣ်မိၤဘးန့ၣ် အစိး နါစဲဘုးလိာ်အသးအယံၤ ကဲထီၣ်မး ဒ်တၢ်ခိၣ် ဒုးလီၤ လၢတၢ်န့ၣ်အယံၤ ဆုမုၢ်တဲလၢကပံာ် ကအိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အဝဲန့ၣ်လီၤ ကျဲအိၣ်ထဲက ပံာ်လီၤ ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် ကျိာ်လုာ်မ့ၢ်ဟံာ်ဘုာ် ဖုး အိၣ်ဒ်ဘုာ်ဘျီလိာ်အသးလီၤ မ့ၢ်လၢပ သိလုာ်အံၤပတုာ်ဝဲတသ့အယံၤလီၤ တချုး တုၤဖဲ(၇)အံၤဘုာ်န့ၣ် ဘုာ်သကါဒီးမိထီၣ်စဲ ကာ်တဆိလၢနီၣ်ဝဲချ ဖဲကျဲလီၤကတံာ်ပုၤ ဘုး တၢ်မးကဘျီလိာ်အသးလီၤ ကျဲဒ်တတီၢ်န ဘုာ်ဘါထုကဖုာ်ဒ်တကတီၢ်ညါလၢနသးကါ ပုၤလီၤ မ့ၢ်န့ၣ် ကလံာ်ဟံာ်တုၤအယံၤ ဖဲပလဲၤ လဲၤဒီး ပထံာ်သ့ၣ်ဖိကိာ်လီၤတခိၣ်လီၤ သိလုာ် ထံာ်သ့ၣ်ကါဘုာ်ဆၢ ပတုာ်ဝဲတန့ၣ်ဘုာ် ကျဲ အိၣ်ဒ်ထဲတတီၢ်စိာ် လၢနကလဲၤကျၢၣ်အသ့ၣ် တထူၣ်န့ၣ်ဒီးဘုာ်ဒ်သကိးလီၤ ကါလဲၤတုၤ လၢသ့ၣ်န့ၣ်အမံာ်ညါတီတီလီၤ ပုၤမံာ်လီၤကိး ဂးဒီး ဆုမုၢ်တစိ ဘုာ်ယံၤဒ်အကါအတြးကျိး ကျိးကျိး မၤပုၤဟ့ၣ်အိၣ်လၢတဖျၢၣ် ပံာ်လီၤ လၢလၢကါတြးအစိခိၣ် ဃုာ်ဒီးအခိၣ်ဖဲးလၢ လၢဖိခိၣ်လီၤ ပုၤမံာ်လီၤလၢကထုးကွံာ်သ့ၣ် လီၤ ဆုမုၢ်တစိဃုာ်ဘုာ်. အိၣ်ဒ်အကွါဖိတ ဘုာ်လီၤ သရၣ်မ့ၢ်ကညီ မၤပုၤဆိၣ်ဖျိးသ့ၣ်န့ၣ် လၢတၢ်မံာ်ညါ ယတဲပုၤဆိၣ်ကန့ၣ်ခါ. သ့ၣ်အိၣ် ဒီးအလုာ်အဒုဒ်တထူၣ် အကတမံၤ သ့ၣ်ထူၣ် မဲထီၣ်စ့ၢ်ကိးဖဲန့ၣ်လီၤ အဝဲသ့ၣ်ကန့ၣ် သရၣ် မ့ၢ်အကလုာ်ဒီး ဆိၣ်ဝဲတန့ၣ်ဘုာ်.ယဆိကမိာ်. အိၣ်...သ့ၣ်န့ၣ် နါဟံာ်တၢ်အိၣ်ဒ်ကယာ် တၢ်ဒ် န့ၣ်သိး ဆိၣ်န့ၣ်တန့ၣ် တယးဝဲတဘုာ်မးလဲၣ်. ယမၤပုၤထုးလၢအလီၢ်ခိၣ်တကပၤ လၢခဲ(လိ ခာ်)စံာ်လီၤကျဲသ့ၣ်ခိၣ်ဆၢၣ် လၢအစဲဘုးဒီးဒီး အမိာ်ပုၤလၢအကွါ ဖဲယတဲဒ် ယဘုာ်ဆိၣ်ဃုာ် အသိလုာ်အတြးလၢယစု ယမ့ၢ်ယံၤလၢယခိၣ် မ့ၢ်အကဆူၣ်တလၢဒီး ကါကယုၤဘုာ်ဖုးခါ. လိခာ်ကျဲတဲာ်သ့ၣ်ခိၣ်ထံးန့ၣ်ဒီး ဒုသထူၣ်ပိာ် မ့ၢ်ကရၢခိၣ် ယုၤထုးသ့ၣ်တခါယဒီး သ့ၣ်အဝဲန့ၣ် အစိးတကပၤ လိခာ်တဟံးထီၣ်လၢသိလုာ်ပုၤ ဒီးဘုာ်ဒီး ကရၢခိၣ်တဲလၢအစုဘုးလဲ. ယစ့ၢ် ကိး ယယံၤဒုဆါလၢယဘုာ်အိၣ်ကါချဲးသးန့ၣ်

လၢယဘုာ်ဆိၣ်ကါတြးလၢယစုအယံၤလီၤ လိခာ်(ဆုမုၢ်)ဟံာ်ကန့ၣ်ထီၣ်ကါဒီး ကရၢခိၣ်ပျဲ လီၤသ့ၣ်တထူၣ်ဒီး ဟံာ်ကန့ၣ်ဒီးထီၣ်ကါလီၤ တၢ်ကိာ်တဲာ်ပုၤကွံာ်ကဒီး တကတီၢ်ဝဲတက တီၢ်လီၤ ဖဲပလဲာ်တုၤတၢ်လီၤလၢပုၤန့ၣ်လၢာ်န့ၣ် ဆုမုၢ်ပုၤစိဃီပုၤတၢ်လီၤဒီးတဲဝဲ ကစၢ်အဝဲန့ၣ် အခိၣ်ထံးတၢ်န့ၣ်လၢာ်လီၤသ့ကလဲၤခါ.ယက လဲၤဆုသ့ၣ်လီၤ အဝဲန့ၣ် မ့ၢ်သုးကု(၅)ဒီး သုး ကု(၁)အကီၢ်ဆၢလီၤ ဒုသထူၣ်ပိာ်မ့ၢ်ကရၢ ခိၣ်တဲာ်ပုၤ “လဲၤတုၤ” ဆုမုၢ်တဲ. “တဘုာ်တၢ် နီၣ်တမံာ်ဘုာ်..လဲၤ” မ့ၢ်ပဘုာ်ကန့ၣ်ဖဲလဲၣ်တ ကအကလုာ်လဲၣ်. ပတဲ,ပဘုာ်ကန့ၣ်လိခာ်အ ကလုာ်ခါ. ပုၤလၢအလဲၤအိၣ်ပခိၣ် ပုၤဆုပုၤအ ကလုာ်ခါ. ဘုာ်ဆၢ ပဆၢတဲာ်လၢ ပကကန့ၣ် ပိာ်မ့ၢ်ကရၢခိၣ်အကလုာ် မ့ၢ်လၢအဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢ အဆုပုၤ ဟံးန့ၣ်မ့ၢ်ဒါလၢပတၢ်လဲၤတဘျီအံၤ အဖိခိၣ်အယံၤလီၤ လၢခဲကတၢ် ပထံာ်စိဃီ. သမိဖဲန့ၣ်လၢအယံၤလီၤဒ်ယတၢ်ဆိကမိာ်ဒီး ထံာ်မ့ၢ်အသိးတမ့ၢ်ဘုာ်. သမိန့ၣ် အိၣ်သ့ၣ်လီၤ အသးတုၤရဲၣ်ဖးထီၣ်ဒီး ပထံာ်ဘုာ်သ့ၣ်ထူၣ်ဃီ. ထူၣ်ဖျါလၢဟ့ၣ်လၢအယံၤဒီး မ့ၢ်သမိဖဲဒ်တ ဖျၢၣ်လီၤ ပတုၤဃီဖဲသမိန့ၣ် ဖဲဂီၤ ဇး၃၀န့ၣ် ရဲၣ်တီတီန့ၣ်လီၤ ပအိၣ်ဘုးတစိဖိဒီး ဟးဆူၣ် ကွၢ်သမိတၢ်အိၣ်သးလီၤ ဖဲဟးကွၢ်ကိတၢ်အ ဆၢကတီၢ် ဆုမုၢ်ဟးဆူၣ်ပုၤလၢခဲ ဖဲပဟံာ်ကန့ၣ် ပလီၤဖးလိာ်ပသးလီၤ ပကအိၣ်မ့ၢ် ပတထံာ် အိၣ်လၢဟ့ၣ်. ဖဲပုၤဟးကိးအသိတဘျီန့ၣ် ယဟးတကဲလၢဟ့ၣ်အယံၤ ယအိၣ်တုၤလၢ ဟံာ်ထဲတကမံၤလီၤ ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် ဆုမုၢ် ဟံာ်ကန့ၣ်ထီၣ် သါကအိၣ်မ့ၢ် ပုၤသမိဖဲလၢအ ပိာ်အခဲခွဲးလီၤဒုးအိၣ်အိၣ်လၢမ့ၢ် ဘုာ်ဆၢ ဆိ ညုာ်ကသ့ၣ်တအိၣ်လၢဟ့ၣ်. အဝဲတဲအါတၢ်ဒီး ပုၤပိာ်မ့ၢ်သးစၢ် လၢအဟံာ်အိၣ်ခိးတၢ်ဖဲကရၢ ခိၣ်တကအဟံာ် ယယကဲထၢၣ်ဃုာ်န့ၣ်အိၣ်ကသ့ ဘုာ်ဆၢ ကသ့ၣ်တအိၣ်လၢဒီး ယမၤတသ့နီ တမံာ်ဘုာ်. အဝဲစ့ၢ်ကိး ဘုာ်ဂီၢ်ထီၣ်တစဲးအ ဃီ သးထီၣ်တၢ်ကလီၤဒီး ဟးဆူၣ်လဲၣ် ယတ သ့ၣ်ညါလၢဟ့ၣ်. အဝဲဆုပုၤကျဲဒ်ဘုာ်ညါ မ့ၢ် ပုၤအဂုၤလီၤ တုၤမ့ၢ်အမိာ်တရံးထီၣ်ဒီး ကတီၢ် ကမ့ၢ်တၢ်သ့စ့ၢ်ကိးလီၤ အဝဲအံၤ မ့ၢ်ပုၤနီၣ်သိ လုာ်ဖိခိၣ်ကတပၤပတၢ်လဲၤအပုၤန့ၣ်လီၤ ဘုာ်ဆၢ တုၤယတဲကတုၤ အဝဲဟံာ်ကယာ်ထီၣ် ဒီးပသံကွၢ်အိၣ်. “မ့ၢ်န့ၣ်သးထီၣ်ပုၤမၤ.” တဲဝဲ. သါတသးထီၣ်ပုၤဘုာ်. အဝဲရဲၣ်ကျဲန့ၣ်ပတၢ် ဟံာ်ကန့ၣ်ထီၣ်လၢအိၣ်. မ့ၢ်ကွံာ်န့ၣ်, ဆုမုၢ်အိၣ် အဝဲမၤန့ၣ်ပုၤတၢ်ဆဲးကျိးအယံၤ မ့ၢ်တၢ်ဘျီးတၢ် ဖျိဖးဒ်တမံာ်လၢ အတၢ်သုးကျဲန့ၣ်စၢၤတၢ် လၢပဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်စးထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ(၁၄.၁၂)မ့ၢ် ဟါလီၤ

ပဟးကွၢ်သမိ လဲၤကွၢ်ဟံာ်ဒဲလၢအ ဘုာ်တၢ်ဆိၣ်ထဲမၤစၢၤအိၣ်လၢကညီပိာ်မ့ၢ်က ရၢလၢလီၤခါသးဒီး ပသ့ၣ်ညါလၢသမိအံၤ

လၢခံတနၢ် ဖဲယလဲအိၣ်လၢဟံၣ်
အကတဖျၢၣ်ထဲတကစၢ်အခါ ဟံၣ်ကစၢ်မုၣ်
အဖိမုၣ်ကတိတၢ်ဒီးယၢ် အဂီၢ်ပိာ်ခါတက ဟဲ
က့ၢ်ဟံၣ်ထီၣ် မူသးစ့ၢ်ကိး က့ၢ်ထီၣ်တၢ်ဒီးထံၣ်
ယၢ် တဲအပုၢ်, ပိာ်မုၣ်ကရၢစၢ်.ဘၣ်မၤသးအိၣ်
ယဖံးကဆုၣ်ထီၣ်ဘၣ်မးအသးလီၤ.အဝဲဟဲ
က့ၢ်ထီၣ်လၢဟံၣ်ပုၤ က့ၢ်အိၣ်မူလၢအပုၣ်ခွဲးလီၤ
ဒုးအိၣ်အိၣ်လၢ က့ၢ်မဲလီၤဝဲလီၤ ယဟဲက့ၢ်ဒီးတဲ
ဘၣ်ယသကိးတဖၣ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဲဘၣ်ယၢ်
တဲဝဲလၢပုၤဟဲ, ပုၤတနၢ်ဟ့ၣ်တၢ်နီတမံၤ ထဲန့ၢ်

တက နနီဟူပွာကကူးနက်ီ. ပွာကမသံနလီ. ဘဉ်ဆဉ် ယပွာကလုာ်နဉ် မှါသါကကူး ပကီာ် မှါသါကမသံပွာဘဉ်ဆဉ် အိဉ်ဒဉ်သံး တဲတဲလီ. မ့တမ္ဗါလသံးနဉ်အိဉ်ယဒိဉ်မး လီ. ကလုာ်ဂမ္ဗါစံးအိဉ်ယ. တလီလီာ်ယ ပွာကလုာ်သးဟယဘဉ်. ယနဉ်ယဒိနဉ်လီ. ဖဲလီအုဉ်လီာ်သီအနံ. ဂါမီ ပအိဉ်ဒီးတဲအိဉ် ထီဉ်တဲကီာ်ကီအဒါလီ. တုတဲာ်ခံးလီဒီး ပအိဉ်ဒီးတဲသုဉ်ဖုံသးညီ တဲဂြု(ဒိ),တဲဂဲက လံာ်လၢ ဘဉ်တဲသးဝံဉ်အဖျါ လၢကညီစှါ ကျီဒီး ပကီာ်မုာ်ဘဉ်ပသးဒိဉ်မးလီ. တဲအာဉ် ထီဉ်လၢမူကပိာ်လီဖျါခံးသု ကလံဖိဟအူ တဲဆူဉ်ဆူဉ် တဲပနီဉ်ဖျါလၢမုခိဉ်ကစူလီ လီ. ယကီထီဉ်တဲဆူမူကပိာ်လီတဘျီကျီ. ဆူဖျါစီဆိဉ်တဘျီကျီ ပပွာကလုာ်အနီဉ်တ ယာ် ဒံဉ်ဒဉ်ဝါလၢကလံကျါ သီဉ်မးဖူးဖူး က ညီပိာ်မုာ်ကရၢအနီဉ်တယာ်စှါကီး တတုာ်စါ လီအသးဘဉ်. ယာ်ယီအကီာ်ဆူအံဆူနဉ် ယတုာ်ဘဉ်လၢ မှါတဲပနီဉ်လၢမှါတနံ ဒီက ညီပိာ်မုာ်နီဉ်တယာ် လၢအယုဖျါဖျါအသးလၢ ခူသထုဉ်ကီာ်ရူဉ်အပူ တအိဉ်ဒီးတဲဘဉ်ယိဉ် သးအုးဘဉ်အသး မှါတနံ အဝဲကအိဉ်ထီဉ် ထီလၢ ကညီကီာ်စဲဉ်အဖိခိဉ်ကီးနံဒီးဒီး က ထီဉ်ဝဲယံယီအသးတစီသးနဉ်လီ. သတူ ကလာ် မုခိဉ်တစူဒိဉ်ထီဉ်အယံ ယဟဲကုာ်ဖျါ ဒီး တအိဉ်ခိးယသကီးတဖဉ်လၢဘဉ်. ယဆိ ကမိဉ်လၢယကကုာ်လၢကျဲစါ လီလီ.ဘဉ် ဆဉ် တဲခံးအယံ ယကျဲကမဉ်လီ. ဖဲနဉ် ယ နီဟူတဲကလုာ်သီဉ်ထီဉ်လၢယလီဝံ နသါ ကုာ်လၢညါပုးအဒါ. ယအာဉ်လီအီလီ အဝဲနဉ်ပုးကုာ်ယကျဲအယံ ယကုာ်ကျဲဘဉ် လီ. ပုနဉ်ပုးယကျဲနဉ်မုာ်ဝဲ သးစါဖဲလၢက မသံပိာ်မုာ်ကရၢလီ. ယတဲလံ ပပွာကလုာ် မှါသးဟယဘဉ်ဆဉ် မပုအသးတလီဘဉ် တမုာ်စဉ်. ယကုာ်ထီဉ်ဃီဒီး ညါပုးဖဲခူသဒါသံ ကျီယ. “ပုလါလံခါ.” ယတဲဆါအီ. လါလံ. “သံကျီကဒီးဝဲ. “ပုဟဲကုာ်ကွဲဉ်လၢလံခါ.” ယတဲဆါအီ. “လၢလံ.”

၆.၄.၂၀၁၂ မှီလါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ
ဝံလံအံၤ ပဘၣ်ဟံတၢ်သဝီဖီလါအမၤ ဒွဲဖဲ
သဝီဖီလါ အဖျါလီၤအံၣ်လီၤကွဲၢ် ဃုာ်ဒီးကီၢ်
ဆၣ် ကချီၣ်ပိာ်မုာ်ကရၢတဖၣ်လီၤ. ကညဲခါသ
လုၣ်တခါအံၤ ဘၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်အံၤ တ
ဟံက့ၢ်ဆါဆါပုၤလၢဘၣ်. ပဘၣ်ဒီးကဒီးသိ
လုၣ်လၢအမံၣ်ညါ တအံၣ်ဒီးမံၣ်ထံကလၢ
ဘၣ်. တၢ်စူးဒီးဒိၣ်အံၤ ကပံာ်ထီၣ်လီၤ. သိ
လုၣ်ကဟးထီၣ်လၢသဝီပုၤ တချုးပုၤထီၣ်ဒီး
ဒိၣ်သဝီချ့ၤလီၤန့ၣ်လီၤကပံာ်ကျိၤ ဘၣ်ဂ့ၢ်ဆါ
ခံ တံာ်တၢ်ဖးယံာ် ဘူးတုၢ်မးယကဖျိးလီၤ
တံာ်လၢကပံာ်ကျိၤလီၤ. ယမ့ၢ်ဖျိးလီၤတံာ်ဒီး
သိလုၣ်ကတံာ်သံယၤလီၤ. ဖဲအခါလီၤထံကျိ
ဒီးဘၣ်မိထီၣ်ဝဲလၢအဂီၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်အခါ သိလုၣ်
ထီၣ်တဟံဘၣ်. ဂုၤလီၤကဒါက့ၢ်အခံလီၤ. ပုၤ
နီၣ်သိလုၣ်ဖိတဲယၤလၢ သါအါန့ၣ်ဘၣ်ယၤ
လီၤတဲဝဲ, “ကီၢ်ပယီၤသိလုၣ်ဒုဒိအံၤလီၤ.”
အဝဲစံးဝဲ, “တၢ်လုာ်အိၣ်သးသမူလၢကီၢ်ပယီၤ

တမ္ဗိတံအဘိဘိက္ခုနီယံ၊ နကပ္ပာနိသိလ္လဗိနနံ၊
လိာကံဒိနအိန္ဒြိယာယိာအတြိမာဉ်ဉာလိာ၊ ပု
လဲတံဖိအသးသမ္မုအိဉ်လပပဗုပ္ပလိာ။ “အ
ဝေမာပုာစံဉ်လိာ။ တဲဝဲ၊ ကျဲဒံး။ တံဘုာ်ယိာ်
အိဉ် မုာ်လပုာအိဒီးတံဘိဘိက္ခုနီယံအိဉ်အသိ
လိာ။ အဝဲတံ၊ သါမုတမာပုာစံဉ်လိာဘုာ်နုာ် သု
ကစိဒိ ဘုာ်ဆုာ် တံဘုာ်ယိာ်အိဉ်အသိ ပမု
စံဉ်လိာနုာ် ဂုတကုာ်လိာ၊ ပုာနိသိလ္လဗိအသး
အိဉ်ထံ(၂၃)နံဉ်၊ မုာ်ပုာယိာ်ဖိ ကတိယုာက
ညိကျိာ်ဘုာ်ဝဲလိာ။ အဝဲတံလပုာသါမုာ်ပုာကညိ
ကိာ်စိဖိ (ကရုဉ်ပြညိနုာ်သး)အသိ သါတံ
ပုာကညိကျိာ်ဘုာ်လိာ။ အဝဲတံယလပုာ “သု
အိဉ်လပုာနုာ် သိလ္လဗိဒိသိးအံ၊ တမ္ဗိကအိဉ်
ဘုာ်။” ယတံအိာ၊ မတတဲနုာ်လပုာ ပအိဉ်လပုာ
နုာ်လုာ်။ “အဝဲတံယလပုာ၊ “သိလ္လဗိကစိအ
မာလိာ။” လာခံကတံအဝဲစံးဝဲ၊ သိလ္လဗိဒိ
သိးအံ၊ ဆုမာဉ်ဉာခံနုာ် နမုအိဉ်ဒီးဒီးဘုာ်မး
တမ္ဗိပကထံဘိဘိက္ခုနီယံ။” ယတံအိာ၊
“မုာ်ဝဲတိဝဲသပုာကတံလိာ။ အဝဲနိဉ်နုာ်အက
စိအသိလုာ် ဒီးနုာ်ဘုာ်တလါခံကလိာဘး
လိာ။ ယကုာ်ယိာလပုာ၊ ပုာယိာ်သိလ္လဗိအံခံက
အသးစိကံာ်ဆိးလပုာ ကဘုာ်လုာ်အိဉ်အသး
သမ္မု ဖဲလပုာအဆာကတိာ်ကဘုာ်မုာ်ဒီးဒိဉ်ပုာ
အိဉ်ကိအကတိာ်နုာ်လိာ။ အဝဲအသးအိဉ်တ
ဆံဉ်းနံဉ်ဒီး မုာ်ပုာကညိဖိ ဒီးနုာ်ဘုာ်တလါ
ယိာ်ကလးဘးဒီး အသးမုာ်သးမဲလပုာအတံ
မာအပုာနုာ်လိာ။

ဖပတုလတလီၤ လၢပတၢ်ကဘၣ်
ထၢဆိကါလဲန့ၣ် ပှၢန့ၣ်သိလုၣ်ဖီ အဝဲတဲနါဟ်
ပှၢဒီးသိလုၣ်ဖီတဖၣ်လၢ ပမ့တုတလီၤဖအံၤ
ပှၢထၢဆိန့ၣ်သိလုၣ်အလဲလံၤ ဒီးအဝဲစံးဝဲ
မ့ၢ်ပဝဲတဖုန့ၣ် မ့ၢ်ဟ့ၣ်သ့ မ့ၢ်တဟ့ၣ်သ့ “အခါ
ပညိမ့ၢ်တဟ့ၣ်လီၤတဘျီဃိဒီးပှၢအကသ့ လဲၤ
မ့ၢ်တုမးဟ့ၣ်” ပသံကွါအံၤ “မ့ၢ်တဟ့ၣ်န့ၣ်
တသ့န့ၣ်” အဝဲတဲ, “သ့ကိးလီၤ” ဒီးနံၤထီၣ်
ဃုာ်ဝဲလံၤ အဝဲမ့ၢ်ဒ်ပှၢပယိဖီလံၤ အဝဲအံၤ
မ့ၢ်ပှၢန့ၣ်သိလုၣ်ဖီသၢကတက လၢပတၢ်လဲၤ
တဘျီအံၤအပူၤလီၤ အဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၤပဒီး
သး,အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်လုၢ်ဟ်ပှၢ ပှၢလဲၤတၢ်ဖီအ
သးသမူ,တအိမိာ်,တကတတံၤတၢ်ဒီးပှၢရၢၢ်စါ
စါစါကိးဘၣ်.

ဆုတင်အိပ်ဆိးလိပ်ဟဲက့ယဝဲ
(၇.၄.၂၀၁၂)

ပဟိက္ခဟူကဒိဒ္ဓါနုဆု(လိ ချာ)
အဟံဂါလိ၊ ပတထံဂါဘာဂါ၊ ပဆိကမိဂါ မှာ
အသးထိဂါပူလ၊ ပတဟိက္ခါအိဆိညာကသူ
ဘာဂါအဘိဒါ၊ ဘာဂါနုအဘိလံဂါ ပအိဂါဒိဒ္ဓါ
လ၊သဝိ လ၊အလ၊ဆာပူတဖျာဂါနံ ပတ
ထံဂါအဟိက္ခ၊ဟိထိဂါဘာဂါ၊ ပတဟိလ၊ပက
မ၊အက၊ဆာကဒါက၊ပူလ၊အသိလံဂါလိ၊ ပ
အိဂါဒိဒ္ဓါဟံဂါဟံဂါဘိဒါပူလ၊လံဂါဒါက
ဒါလိ၊ အိဂါဘာဂါနံဂါဒိဒ္ဓါ ယထံဂါအဟိက္ခ၊
ဟိထိဂါဒိဒ္ဓါယသံဂါအိ၊မှ၊နသးထိဂါပူလ၊
အဝဲတံ၊ သါတသးထိဂါဘာဂါ၊ တါတနုနံ
သါမိဂါဟံဂါဒိဒ္ဓါ တါပိဂါမိဂါတဂါ တံတါလိဂါ

စံးအပေါ်လီ၊ ယတဲအိ၊ အတတဲနတင်နီတ
 မံးဘာနံ၊ နတဲဆိအိအိ၊ အတဲတဲဆါကုနာလ၊
 နဟဲကုအိမု၊ တဘာနံ၊ ဘာကတိဘာအ
 ပိကသုလင်လီ၊ နီနီတခိ ပအိမုမံးအ
 လီခံ ပုအိလ၊ ပလီခံမုဒံးအပိလီ၊ ဘာ
 ဆာ လ၊ ပကကုအိမုမုနီကုညီသိလုအ
 တါလဲနု အတဲကျဲတဲဆိနီပုတါခဲလင်
 ဃုဒံးသိလုလ၊ ပကဒံးတခိ ပကဘာဆိ
 တလဲသိလုအသိတခိ တါခဲလင် အတဲသု
 ကုနုစာပုအပိ ပဘာစံးဘျူးအိလီ၊ အ
 ဝဲဒံးကရုခိ ဟဲဆုပုလ၊ အနီကစိတုလ၊
 ဃိလိလိကျဲ ထံကျဲတဲဘဲအိလီ၊ ပဒံးထိသိ
 လုတဆိလ၊ တါကျဲဟံလ၊ ပဂီဝံ သိလု
 အံ၊ တိဘုကဒံးပုဆု ဝှ်ဖုအံ လ၊ အမု
 ကညီကိစိအပုခိနီလီ၊ သိလုလ၊ က
 လဲဆုမုးတံတခိ ခိးလီဟံပခိလီ၊ မု
 ဝဲ ကါကဘာထိအနံလီ၊ သိလုအကသု
 တဖုထိလင်လီ၊ သိလုတခိအံ၊ မုလ၊
 အိခိးပုအပိ ကမုသိလုလ၊ ခံကတါ
 လ၊ အဟးထိနုလီ၊ တချုးပထိလ၊ သိ
 လုပုဒံးဘာနု ပိမုသးစိဖိတကလ၊ အ
 မဲလီကတုကညီမုဖိတက ဟံးနုဟံစာအ
 လီလ၊ ပုနီသိလုအကပလီ၊ တါကိတ
 လ၊ ဒိမဲလီပထိဆုနီဒံး ပုနီသိလုတ
 က တဟဲကုဆုနီနီတဘျီလ၊ ဘာနံ၊ တစိ
 ဖိ အတဲဟဲနီထိအသိလုအစံး အိးထိတါ
 သးဝံကတါအကလုလီ၊ တါကိပသးမ၊
 တသုဘာနံ၊ အတဲဟဲဆုနီဒံး တနီထိကဒံး
 အသိလုဘာနံ၊ မုအအိဒံးမတံတါအသး
 လ၊ တါဂုမုနုလဲပုနီတဟံတသုဘာနံ၊ တု
 အတဲနီထိအသိလုဒံး မိထိအိအဘံယါ
 တကမာတကမ၊ လ၊ အဟံဟံဝဲတဲဟံ
 ဘံယါအလီနုလီ၊ အတဲနီသိလုချမး
 အိဘံယါတကုကု၊ အိစံကရဲတကုကု၊
 ဖဲနု ပထိဘာတါကိအိအမုလီ၊ လ၊ အ
 ပုကု ယမုဒံးသိလု ယကုတုဟံ ယခိ
 ဆါ ကိထိထိဘိလီ၊ တဘျီအံ၊ တါဆိဂု
 အိအိအါလ၊ ယဂီလီ၊ ယစိအိကသိပ
 ယီတအ၊ ကုးလီမဲ ကုလ၊ သိကိဆိတါဆါ၊
 ပုဟ၊ ဖါဆါ၊ တါထိ ကိထိထိလီထိလီ
 အပိ ဖဲပုနုဘာမိထုဝါ၊ ဘံယါအစံးသိ
 လုအစံး ပုခိမု ပုခိဆါနု မုမုယ၊ ကျဲဒံ
 တဘိလ၊ တါဒုစာမးယံအံ၊ တါတဘာယ၊
 နီတမံးဘာနံ၊ အပုကု ယမုဒံးသိလုထဲတ
 နုရံနီနု ယကုတုဟံ ယကုလီယသး
 လ၊ လီမိခိတဘျီလီလီပလဲ၊ လဲဒံး ပသိ
 လုလုချုးကါလ၊ တါမဲညါ လ၊ အအိပ
 တုအသးလ၊ အဆံတဖုအဆံလီ၊ ပသိ
 လုလဲသပဲလ၊ သိလုအိပတုတဖု
 အကပလီ၊ လ၊ တါမဲညါ ဘာမုနုသိလု
 တဖုတလဲဒံးပတုလု၊ ပတသုညါဘာနံ၊
 သိလုကစိစံလီဒံး လဲမဲလုပတသုညါ
 စုကိးဘာနံ၊ အိတစိဖိ ပထိဘာလ၊ ပုသိ
 သုးကုသးက၊ စိဒံးစံးကတိတါ ဟဲဘုးထိ
 ဘုးထိဒံးပုလီ၊ အတဲသါကမ၊ ပသိလုဂု
 ကုအလီခဲလီ၊ သံကွဲဝဲသိလုကစိလဲမ

လဲ၊ တါစံးဆါတအိဘာနံ၊ ပိမုသးစိတ
 က ပုဟဲတုအကပ၊ ပုသံကုအံ၊ တတဲဆါ
 ဝဲဘာနံ၊ ယဆိကမိ အတဲသုနုဘာတါကစိ
 လ၊ ပုဟဲလီတဖုကုအထိအပိ ဃုကု
 တါလ၊ သိလုတဖုလီ၊ ပုနီသိလု ကမု
 သုညါဝဲလ၊ ပုကုဃုတါအပိ စံပုအသး
 ဒံး ပိတုပုလ၊ သိလုပုလီ၊ သုးခိနု သံ
 ကုကဒံးအကလုလ၊ အဆုထိတစံး(ကး
 ဆရာဘယ်သုးလဲ)သံကုဝဲတဘျူးဘျီညါ
 တါစံးဆါတအိဘာနံ၊ ဖဲနု ယမုသးဒံပု
 တနီဟံပယီကျိဘာနံ၊ သရုမုပုလုကု
 တဲဆါအိလ၊ ပယီကျိ မကါ ကါကစိ
 အိဖဲအံလီ၊ လဲမဲလု တတဲပုဘာနံ၊ ယဆိ
 ကမိလ၊ တါတဘျီအံ၊ တါကမိပုလီ၊
 အိတစိဖိ ကါကစိဟဲကုမုထိ ပုမုအ
 ဂုကုအသိလုအခံလီ၊ အတဲဂုကုအခံဒံး
 သုးဖဲပုဘာနံမုဘာဒါတက ပိဟဲဃုပခံ ပု
 အစုဒံး လ၊ ခံ မပဟံကတိကါ ဘာဆု ပု
 နီသိလု တကနုအကလုဘာနံ၊ ဂုအလီခဲ
 တုကုဖုဒံးတဲထိဝဲ၊ ကနုဝဲလု၊ အတဲလဲ
 နီတရဲသိလုလ၊ တါသုခိအကျဲ လ၊ ကျဲ
 စါလီလီ၊ ဘာဆု ပုလ၊ အဘုသံဒံးသိ
 အိအိတဘျူးကလီ၊ အတဲနု မုဒုပုနီသိ
 လုဖဲလ၊ အဟးဆုးကျဲဒံးအိလီ၊ နီနီ
 တခိ သိလုဖုဒိဟဲကုလီတဘျူးခိ ကျဲ
 အိအပိ တါဘာပုအတဲသုကဟဲကုလီ၊
 အကျဲလီ၊ သိလုဟဲကုလီအမုနုတမု
 ဘာနံ၊ (တါလ၊ မုဒံးကျဲနု သိလုထိတနု
 လီတနုလီ)ဘာဆု အတဲသုတိတါမုနု
 လဲနု မတုမးတသုညါဘာနံ၊ ဖဲပသိလု
 အိခိးတါအခါ ပုနီသိလုလဲသံကုသိ
 လုကစိလ၊ အဟဲတုဆိလ၊ အမဲညါတ
 ကဒံးတဲဝဲ၊ “နကပြုဒံးယ၊ နကဒုးလဲယ၊
 လ၊ ညါမ၊” ပုနီသိလုတဲဆါအံ၊ သါတါ
 ဂုအရုဒိလီ၊ အတဲဟဲကုဆုနီလ၊ ကါပု
 ဒံးစံးဝဲ၊ “တါလ၊ သုခိကိလ၊ သုနု တဲအ
 ပုဂုလ၊ (လုတရဲကျဲတု ကရဲလျှော်)
 လီ၊” အိပညီ မုလီဟဲနုဘျီခိ မုဘာတဲ
 ဘျီလိသးနုလီလီ၊ အတဲစံးကဒံးဝဲ၊ “ပု
 ဝှ်တကုဖဲဟဲခဲပုလီ လိလဲအသးလ၊ ပ
 ဖဲခိသုဝဲလဲ၊ ဟဲထိအသးဒံးပုလ၊ ကညီ
 ကိစိကနုဝဲလဲ၊” သိလုဖုဒိလဲပုဟဲ
 ဘျီလီ သိလုလ၊ အိလ၊ ပမဲညါခိခိဟး
 ထိဒံး အတဲပိထိသိလုလ၊ တါမဲညါခံ
 ခိအခံဝဲ၊ တစိဖိ အတဲဘျီနုသိလုခိခိအ
 မဲညါလီ၊ လဲတုမဲတါခိထိဒံး အတဲပိပ
 တုသိလုတိတါခိထိဒံး စံလီလဲလ၊
 တါလီခံ လဲကတိအါတါဒံးသိလုလ၊ အ
 လီခံသ၊ ခိတခိ တခိဃိလ၊ ပုတုတကုဖဲ
 နီတခိလီ၊ မုလ၊ တဲးတရုဘာနံ အသိ
 လုကပတစံးအပိ လဲသံကုဝဲ၊ နကတဲဒံ
 လဲ၊ ပုနီသိလုလ၊ နုတကဟဲအံ၊ တ
 လိဘာနံ၊ ထဲနု အတဲဟဲကုဒံးနီထိကုအ
 သိလုလီ၊ ပတဲခိ ပတဲအါတါတသုနီတ
 မံးဘာနံ၊ စးထိလ၊ နုလဲလဲ၊ အတဲဘျီသိလု
 တခိဘာတခိ ဘျီဝဲလ၊ စုစုတဘျီဘျီ လ၊

စုထွဲတဘျီဘျီလီ၊ တါလီလ၊ တကျဲးဘျီဝဲ
 အလီစုကိးအတဲဘျီဝဲလီ၊ တဘျီဘျီ စံး
 ကါလ၊ အဟဲကုလီတဖု ဘုးတုမးက
 ဘျီလိအသးလီ၊ အတဲဟဲလီအသးလ၊
 အနုကျဲ၊ အနုပုကညီလ၊ ဟိကတိအံ၊
 အပုလီတဟဲပုကလ၊ တါနီတမံးဘာနံ၊ သိ
 လုလ၊ အဘျီဝဲအမဲသုတဖု ဘာသု
 သု ကဆိပုမုပတသုညါဘာနံ၊ လ၊ သိ
 လုပု ပိမုဖဲသုလ၊ အဆုနီလ၊ အကပ၊
 တက ကတိတါဒံးအံ၊ တဲဝဲ၊ (ကရဲမုနု
 ကောငါ)တါဘာယတမုနီတစံးဖဲမးလဲ၊
 ပုပိမုလ၊ ဟးဖျိပိမုပုအတဲအခံလ၊
 တအိဒံးတါဒံးသုဒံး ပုဟးကုမုဒံးအံ၊
 လ၊ တဘျီအဂီ တဘျီအဂီတကအံ၊ ကတိ
 သိထိအကိလ၊ ကညီမုခံဒုဒံးအံ၊ ဆါ
 ဘာယမဲညါ တသုညါလီအသးဘာနံ၊ အ
 ကစိတခိ မုမတုဒုအမုလဲ၊ ယတအိဒံး
 (စုစု)လ၊ ပိမုစိစုဒံးအံတကအဂီအ
 ကျဲလ၊ ဘာနံ၊ ပုနီသိလုလ၊ အဟဲဒိလီ
 အသးလ၊ အအိဒံးသိလုလ၊ အဂု နီသိ
 လုဖု ပုကညီကိစိဖဲမဲကတကအံ၊ လီ၊
 ဆိလိအသးဒံးပုယလီမဲလ၊ အသးအိခံ
 ဆံသ၊ နုလ၊ အကိးလီစုကိးအသးလ၊ ပု
 ကညီကိစိဖိတက လ၊ ထံဒံးသိလီ၊ ပုနီ
 သိလုသ၊ ကတကအံ၊ အတဲစံးလီအသးလ၊
 အဟဲမုပယီဒံး အမိမုပုကညီမုလီ၊ ဖဲပ
 ဟဲကုတုမုးဝဲဒံးပုဒံးတါအလီနု ပယီ
 သုးခိတကတဲအံ၊ ယပုလဲနုအဘျီအါလံ၊
 အတဲတဲ၊ “ပုဒံးသိလုတဖု သရုခဲလင်
 လီ၊” တဲကဒံးတဲကဒံးဒံး အတါပုကဒံးအံ၊
 လီ၊ ဖဲပုလဲလီအံနု အတဲတဲ၊ “ကလဲနုဝဲ
 လဲ၊ ယမုတဲနု လ၊ အမါကဟံထွဲယခံဒံး”
 တါကတါဒုဒိသုပုလီ၊ ခိဖျိ အတဲအတုဂု
 လိဘျီပုအမဲ လ၊ တဘာဒံးတါနီသိလု
 အကျဲသနု တါသိတါသိဘာအပိ ပတု
 လီမုးဝဲဒံး ဖဲဟါခိ(၄)နုရံဒံး ခိပါဆုဂုမဲ
 ဆိဒံး တုကုယဝဲလ၊ ပတဲဒံး၊ ဂုဟဲဘာနံ
 လီ၊ မုတမု ပဟဲကုကတုမုးဝဲဒံးလ၊ မုဟါ
 လီသုသုလီ၊ ယကျဲးစး ကုနီကုမုပု
 နီသိလုဖဲတကအံအမဲ တုယတါနုအံ၊
 လ၊ ယမဲရဲအတါထိအပုကုမု မုဒံး ယ
 မုလဲဘာတါလီအံအသိကဒံးတဘျီ ယ
 မုထိအံ ယကုနီအါကဘာအဂီလီ၊ မု
 သု ဒံးသိယသုတဒံးဘာလ၊ အသိလုအ
 သိကဒံးတဘျီလ၊ တဂုအဂီလီ၊
 ပတသးပုနီတါတုလိမုပုလ၊
 ဆိညာကသု နုသိအု၊ ဃီဘိထိ(ငါး
 ပေါင်းကြော)သုတဖုနီတဘျီဘာနံ၊ လီဆိ
 ဒုတါ သရုမု(ပုဗ္ဗမာ)ညါစုအတါသုညါ
 (အလိကသိတတိမု)ဖဲယလိဘာတါအဆါ
 ကတိ မဆိနုယ၊ မုလ၊ ယဟးယတစိစု
 နီတဘးအပိလီ၊ ဆါလဲတုကဒံးဆုပု
 ကလုအအိအဘျီတဖုအဘျီဒံးလီ၊

လိမ္မော်ခရိုင်သားဆူညံချမူဒါနိဉ်ဟဉ်လိမ္မော်ခရိုင်ဆံးတၢ်သိင်္ဃံခံတူၢ်ထဉ်
ကညီဗိဉ်မုၢ်ကရၢဝဲၤဒၢး

ဖိသန့်ဆုံးကတိဝီ၊ဆိကွိတဂ်၊ဝိဂ်၊ကု၊မူ၊ခါ၊ခိ၊သ၊ရ၊ဉ်၊မူ၊ဉ်၊ဆ၊ဂ၊ထံ၊ဉ်၊မူ
လဲ၊ဗ၊ဗိ၊ထံ၊က၊ခါ၊ကု၊ဗ၊ ဖိသန့်ဆုံးကွိ၊ဖိ၊ဖိ၊ရ၊ဗ၊ဖိ၊ခါ၊ကတိ၊

ဓမ္မသုတ္တန်
မဂ္ဂဒါယိကဝတ်

ခံတူဂီတၢ်ခဲကဝီၤဖိသၢ်ဆံးကဝီၤဆိကွီဖိတဖၣ်ဒီးခးသၢ်န့ဉ်မုဉ်

သၢ်န့ဉ်မုဉ်ဒီးရံၣ်တၢ်တၢ်မၤလိသၢ်ဃး
တၢ်သၢ်န့ဉ်တၢ်သၢ်သ့တၢ်သၢ်သၢ်တၢ်ခးဒီး (တၢ်ခးကွီဂီၢ်ရံၣ်)

ကညီသုလီၤဆိကွီသၢ်န့ဉ်ပုၤန့ဉ်တၢ်တဖၣ်မၤလိတၢ်ရုသ့တၢ်မၤ

ကွီဂီၢ်ပုၤပုၤန့ဉ်တၢ်မုဉ်ဒီးသၢ်န့ဉ်ဩၤဒီးလၢ်ဒါ
လၢ်ပးကွီဂီၢ်သၢ်ဆံးကဝီၤဆိကွီ
ဖိသၢ်ဆံးကဝီၤဆိကွီ

ဖဲရဲၤဖိကဝီၤဆိကွီသၢ်န့ဉ် ပးန့ဉ်မုဉ်ဆိကွီတၢ်ခးဒီး

ကညီသုလီၤဆိကွီတၢ်တၢ်မၤလိသၢ်ဃး
ကွီသၢ်န့ဉ်မုဉ်တဖၣ် (တၢ်ခးကွီဂီၢ်ရံၣ်)

ဥပသထုဋ်ကကိရ်ကညီပိဋ်မုဋ်ကရုမဲးလကမိကကိရ်ကရုဋ်, သးကုခိဋ်နုက
သိဋ်ဥပသကကညီပိဋ်မုဋ်ကရုမဲးနုကပုဋ်သိဋ်(၆၃)ဒီသဝီ

မဲကရုမိကခံကမိသသိဋ်ဆဲးကဝီလကမိကညီပိဋ်မုဋ်ကရုမဲးလကမိသသိဋ်
သကိဋ်ကရုမိကခံကမိသသိဋ်ဆဲး

ဥပသထုဋ်ကကိရ်ကညီပိဋ်မုဋ်ကရုမဲးလကမိသသိဋ်နုကခိဋ်(၅)ဒီသဝီ

ဆဲးခဲးသကိဋ်ခိဋ်(၂) ဟုဋ်သကိဋ်မလသိသသိဋ်သးသကိဋ်သု
လကကညီပိဋ်မုဋ်ကရုမဲးလကမိသသိဋ်နုက

မုဋ်ကကိရ်ကရုဋ်မုဋ်ကရုမိဋ်နုကမိးဝဲးသးပုဋ်မလသိသသိဋ်သး
သဲးလကမိသသိဋ်ကကရုမိဋ်နုကမိဋ်နုက

သကိဋ်မုဋ်မိကုဋ်ဟုဋ်နုကမိသသိဋ်သးသကိဋ်နုက
SEမိသသိဋ်ဆဲးခိဋ်(ဥပသထုဋ်ကကိရ်)

နနံနက်သောတု

ဆီကမိပ်ဒိတ်တဂူ ဆီကမိပ်ဆံးတဂူ

လိာ်ခာ်သး ကညိပိာ်မုာ်ကရုန့ၣ်ရဲၣ် အဝဲဟံးန့ၣ်မုာ်ဆါခီ တာ်အိၣ်ဒီး မုာ်လၢအအဲၣ်ဒီးအိၣ်ထံအပိ အဝဲဂဲၤဆါထၢၣ်လၢ ကလဲၤအိၣ် ထံအခါ အ (phone)သိၣ်ထီၣ် အဝဲစိာ်ဃုာ်ဒီး အ(phone)ဒီး အစု တခါ ဖိာ်ထီၣ်ထံခွး ဒီးဝဲလၢအနီၣ်ဒီးတဲၤ. “ဟါလိာ်” လိာ် ထံခွးကဲထီၣ် (phone), (phone) ကဲထီၣ်လၢထံခွးလိာ် ယဲယကွာ်ဃီၤတာ်မိာ်န့ၣ် ယသး ယဘၣ်ကိာ်န့ၣ်မန့ၣ်ညါ.....တာ်မၤအါ အိၣ်မၤအါဒုာ်လဲာ် တ အိၣ်ဘၣ်မုာ်မုာ်ခုၣ်ခုၣ်ဘၣ်.

လၢခသ ကပက ဆူၣ်ချူဒါခိာ် ဟဲလၢရူဒီး အဲၣ်ဒီးအိၣ်ထံအ ခါ လဲၤဆူတၢ်ဟံးထံအလိာ်ဒီး ဆိၣ်န့ၣ်လိာ်တာ်ခိာ်မိာ်တခါဒီး ထံဟဲန့ၣ် လိာ်ဆူအခွးအပူၤလိာ် အသးတမံဒီးဘၣ်. အဝဲလဲၤဃီၤဆူတၢ်သုခွး အလိာ်ဒီးလူကွာ်အထံဆူကဆူဖိတခွးအံၤအံၤ အိၣ်ထံလၢအဟဲလၢ ပါအပူၤ(ဂီၢ်ကလံး)ဒီး အိၣ်လိာ် အဝဲမၤဝဲဒ်အံၤအါဘျီလိာ်. ပူၤဖူဖိထံၣ်ချူး အိၣ်လိာ်.

လၢခသ ကပက ပူၤဂီၢ်ဝိမူဒါခိာ်ဟံးထီၣ်ကသံၣ်ဖိာ်လၢက ဘၣ်အိၣ်ဝဲဒ်ဒီး လဲၤန့ၣ်ဆူတၢ်ဟးလိာ်ပူၤ စိာ်ဃုာ်ဒီးအကသံၣ်ဒီးအိၣ်လိာ် ကသံၣ်လၢတာ်ဟးလိာ်အထံလိာ် ဆီကမိပ်ဝဲလၢ မုာ်အိၣ်ဃုာ်ဝဲဒ်ဒီးတာ် ဟးလိာ်အထံဒုအတၢ်ဆါဘျီကရုတစဲးခါသ့ၣ်. ဟံ ..ဟံ..အတၢ်ဆါ ဘျီတဘျီ တသ့ၣ်ညါဘၣ်. ကိာ်ကဒီးအတၢ်ဆါအသိတမ့ၢ် အခိာ် လုာ်ခိာ်ဆါ.....

(လၢခသကပက)မဲးကစံအအဲးဒီးထၢၣ်(၂)စုာ်ကိး ထူးအမဲး ဒီး သုတပူၤအကိာ်ပူၤလၢတာ်ဟးလိာ်အထံလိာ် မၤဝဲဒ်အံၤတဘျီခဲဘျီ လံ. တာ်လုာ်ထံလိာ်ဒီး တာ်ဟးလိာ်အိၣ်တဖျၢၣ်ဃီအပိမိာ် (တဖဲအံၤ လိာ်မၤဖဲအံၤ တဲဘၣ်ကုၤအကစၢ်နီတကတဂူ) ပူၤခိာ်ပူၤန့ၣ်တဖျၢၣ်အံၤ မုာ်လဲၤတုၤဆူသုအိၣ်န့ၣ် တလိာ်မၤန့ၣ်အိၣ်လၢထံခိာ်မိာ်ခုၣ်ဘၣ်. တာ်ဟးလိာ် အထံမးအိၣ်ဘၣ်ဒီး ပူၤဘျီတၢ်မန့ၣ်ညါနီၤ.

တညီမးလဲာ်

ကူၣ်သုလိာ်ဆီ ပူၤဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိမူဒါခိာ် ကတိာ်ကိာ်လၢ ကျိာ်သုဒီးဟ့ၣ်လိာ်အသးမၤသုပူၤလၢအဖဲအလံတဖျၢၣ်အဂီၢ်လိာ် ဘၣ် ဆၢၣ်ကူၣ်သုလိာ်ဆီ တာ်ကတိာ်တၢ်ဒြဲလၢအဲကလံးကျိာ်ကိာ်ထဲလဲာ်န့ၣ် ဖဲအဝဲဘၣ်ကတိာ်ကျိာ်ထံက့ၤဆူကညိကျိာ်န့ၣ် ဘၣ်ဒီးအနီၣ်ဒီး လိာ်က သါကသါမးတဘျီဘၣ်. ဘၣ်ယိာ်ဝဲလၢဆဲးက့ၤအတၢ်ကတိာ်တၢ်န့ၣ် ဘၣ်ဒီးလိာ်ဘျီလၢတာ်သိၣ်လိကတိာ်အါဘျီလိာ် တာ်အဝဲအိၣ်လၢတာ် အကိာ်လိာ် တညီမးလဲာ်.

ပလီၢ်နသးယုာ်ဖိမံၤ

တဘျီပူၤဒီးမိတခါက ယုာ်န့ၣ်အဖဲအမံၤလၢ(မါဒံၣ်)လိာ်တုၤအ ဖိဒိာ်ထီၣ်အဝဲကဲထီၣ်သရၣ်ဟံးစုာ်လိာ် တာ်လိာ်တနီၤ ကိးသရၣ်ဟံးစုာ်လၢ သရၣ်ဒိာ်လိာ်ဖဲပူၤကိးအိၣ်လၢသရၣ် ဒိာ်န့ၣ်အမံၤ ကဲထီၣ်ဝဲသရၣ်ဒိာ်ဒိာ် လိာ်.

နပျါဖါ

တဘျီ ကသံၣ်သရၣ်ဘၣ်ဃးခိာ်န့ၣ်ဒီးသးတာ်ဆါတက ဖဲ အဟးကူၣ်ပူၤဆါအခါ ထံၣ်ဝဲအပူၤဆါလၢအခိာ်န့ၣ်တဘၣ်လိာ်ဘၣ်စး တက မၤဒီးနီၣ်ကတဘိ အိၣ်ဒီးအပူၤဒီး စဲးလိာ်လၢတာ်ပျါမံာ်လိာ်အ ပူၤလိာ် ကသံၣ်သရၣ်တခါ လၢတာ်န့ၣ်ဟံးစုာ်အိၣ်အိၣ်အပူၤ တဲဝဲလၢတာ်အိၣ် တာ်က့ၢ်အိၣ် “နတခွဲညါခါ.” အဝဲကူၣ်ဃီၤကသံၣ်သရၣ်အမဲာ်ဒီးတဲဆါ ဝဲ, “မုာ်နပျါဖါ. တာ်ဝဲအံၤမုာ်နဆီကမိပ်ရၣ်ကိာ်ပူၤဖါ.”

ပူၤအိၣ်သး...အိၣ်...ပူၤအိၣ်သး

ပူၤအိၣ်ဝဲတက အိၣ်သးဆူၣ်ဒိာ်မးလိာ် အမါတခါ ဘၣ်ဃုာ်ကျိာ် ဃုစုဒီး အိၣ်ဘျးတချူး အိၣ်သါတချူးဘၣ်. အဝဲအမဲာ်မုာ်ဟံး ဟဲကူၤ ကိးဒီးအသကိးတဖျၢၣ် ဒီးဟဲကူၤအိၣ်အိၣ်တၢ်လၢအဟံၣ်ဒီး မၤအမါဖိ ဒုးအိၣ်အိၣ်တၢ်လိာ် တဘျီ အဝဲဟဲကူၤကိးအသကိးတက မၤဝဲအမါဖိ ထီၣ်မုာ်လိာ် အမါတခါ ကဖိထီၣ်မုာ် အဟုသးမးတအိၣ်နီတစဲးဖိဘၣ်. မၤန့ၣ်ဆူၣ်အမါဖိထီၣ်မုာ်ဒီး တဲဝဲ ဖိမုာ်အါအါ လၢခံ အမါလဲၤဆူပူၤအ ဟံၣ်ဒီး ဃုလိာ်ဟုသးန့ၣ်ကိးဟုသးတာ်န့ၣ်ဝဲဒ်တဘျီလိာ် အဝဲဖိထီၣ် မုာ် ကသုတအိၣ်နီတမံၤဘၣ်. အမါခွဲးလိာ်ဒုးအိၣ်အဝဲသ့ၣ်အမုာ်တက တခွးလိာ် အိၣ်ဒုာ်အံၤသ့ၣ်တခါခါလိာ် မုာ်လၢအဝဲသ့ၣ်အမဲာ်ဟံးအပိ အိၣ်မုာ်ဒီးအံၤသ့ၣ်န့ၣ်သက့ အိၣ်ဝဲဘဲဒီး အမုာ်လၢာ် မၤအမါဟဲခွဲးလိာ်မုာ် အမါတဟဲခွဲးလိာ်လၢဘၣ်. မုာ်လၢမုာ်တအိၣ်လၢဘၣ်အပိလိာ် အသ ကိးတက အမဲာ်ဟံးစုာ်တစဲး ခိးဝဲပူၤတဟဲဟံးလိာ်လၢမုာ်ဘၣ်အပိ လဲၤ ဆူဟံၣ်လိာ်ခံ ဒ်သိးကသုက့ၤအစုာ်အဂီၢ်လိာ် ပူၤအိၣ်သးအမါတခါ သး ထီၣ်အတၢ်ဒီး ဆီကမိပ်ဝဲ အတၢ်မုာ်ဟဲဘျးမုာ်န့ၣ် ကဆိၣ်န့ၣ်အစုာ်လၢသ ပါပူၤလိာ် ဖဲပူၤတမုာ်တက ဟဲလၢဟံၣ်လိာ်ခံ လၢကသုအစုာ်အခါ အဝဲ တက့ၢ်ထံဘၣ်ဝဲဘၣ် မုာ်တခါ ဖိာ်ထီၣ်ပူၤတကန့ၣ်အစုာ်ဒီး ဒုးဘျးန့ၣ်ဝဲ လၢသပါပူၤဒီး တဲဝဲ. “ဘျးဘျး...ဘျးအိၣ်တံးတံး...” က့ၢ်ထံက့ၢ်ဝဲ တ မုာ်အတၢ်လၢဘၣ်. ပျါလိာ်က့ၢ်ဝဲအစုာ်လိာ် စးထီၣ်ဖဲန့ၣ် ပူၤတကန့ၣ် တ ဟဲလၢအဟံၣ်နီတဘျီလၢဘၣ်.

လိာ်တၢ်အါကဲာ်ဆိး

ကူၣ်သုပိညါလိာ်ဆီအပူၤန့ၣ်တာ် ပူၤမိသုာ်မၤတၢ်မုာ်ကမုာ် တဲ ဝဲ, သုစါမုာ်စါကျိာ်ဒီးန့ၣ်ဝဲတခါခါလိာ် ဘၣ်တနီၤ နသရၣ်မုာ်ဟဲရူ ဆူၣ် နီၤမၤတၢ်ဒီးနီၤလိာ် ဟံးအမဲာ်ဘျာ်သလံးဖိလိာ် ဘျးလၢဟါလိာ်မိး ဆူၣ် နီၤမးတကးအခိာ်ဖိသမဲးကဒီး မၤတၢ်တခါခါ ဖိာ်လိာ်လၢလိာ်ဒီးအ ဖျိာ်ခံအတၢ်တခါခါလိာ် တာ်လိာ်ဆီဘၣ်အိၣ်ဒီးက့ၢ်ထံဝဲ ဒီးသ့ၣ်ညါက့ၢ် ဝဲလၢ အဟဲကူၤဖျိာ်ခံဘၣ်လၢအဘျီဘျးတခါလိာ် အဝဲကိးထီၣ်ဒီး န့ၣ် ဃုာ်ဝဲတခါခါအ့..ယကူၤဖျိာ်ခံဘၣ်လၢအ(မုာ်ဒီးပျိာ်န့ၣ်)တာ်ဃီန့ၣ် ယဆီ ကမိာ် တကိာ်အံၤ ယဖျိာ်ခံတဘျီအ(ရဲၣ်ဝဲ)လိာ်ခါ. ပျါဝါဘၣ်ယး.. ယတဲအိၣ်, မုာ်ကဟါလိာ် တလိာ်နကူၤတလဲအိၣ်လၢဘၣ်. ကိညါလၢ နဖျိာ်ခံအတြာ်တညာ်ဒီးဘၣ်. တဘျီအံၤ မတၢ်စါကျိာ်လဲာ်မိာ် နသါ တဲစါတဘိ.

သိပ်နူမိ--လၢယအဲင်ဘဉ်

သိပ်နူလၢယအဲင်ဘဉ်တကန့ၣ် န ဆိကမိၣ် ကမ့ၢ်ပုၤဒ်လဲၣ်တကလဲၣ်? အိၤ... ဘဉ်သ့သ့ၣ် လၢနတၢ်ဆိကမိၣ်ထံၣ်မ့ၢ်အပူၤ န့ၣ် နကဆိကမိၣ်လၢ အဝဲကမ့ၢ်ပုၤတကလၢ အနီၣ်ထီၣ်ဖိ, ဘိကလၢဖိ, တယံးတဘီၣ်, မဲၣ်တုၢ်သ့သ့, နီၣ်ဒုဖိဘျုးဘျုးဒီး ကဒိၣ်မးဒိၣ်ဝဲ ခါးဒိၣ်ဖးထီၣ်တကန့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် ယဆိ ကမိၣ်လၢ နတၢ်ဆိကမိၣ်ထံၣ်မ့ၢ်န့ၣ် ကမိၣ်ချၢ ဝဲဒဉ်တစးဖိန့ၣ်လီၤ. အဝဲကမ့ၢ်ပုၤဒ်လဲၣ်တက ဘဉ်. အဝဲဒိၣ်တၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် ယကတဲန့ၣ်အမဲၣ် သုၣ်ဖိကဝိၤကျိၤ အနီၣ်စုၤပျီၣ်ဖိတအဲၣ်ဒီးအိၣ် ပျီၣ်အသးဂုၤတဘီၣ်ဒီး ဒိၣ်တၢ်သ့ကရံၤဖိ တမိၣ် ထီၣ်အသးဒီးတမိၣ်ဘိၣ်အသးအါအါဘဉ်(ယ ကတဲတုၢ်မးလၢအယုမတုၢ်ဖိ)အကလုာ်သိၣ် မးဆးဆဉ်ဒိၣ် ဒ်တကံၤတြၢပုၤလၢမုၢ်နီၣ်အ သးဒီးပုၤမုၢ်ထံၣ်ဘဉ်အိၣ်တကန့ၣ် ပုၤတသ့ၣ် ညါဒီး တဆိကမိၣ်ဒုၣ်လဲၣ် လၢအဝဲကထီၣ် ဘဉ်ဆိန့ၣ်တကဒီး ကကထီၣ်ဘဉ်သိပ်နူမိလၢ ယအဲင်ဘဉ်အိၣ်တကန့ၣ်ဘဉ်.

ဒ်ယတဲတုၢ်အသး ယစးထီၣ်ထံၣ် သ့ၣ်ညါအိၣ် ဖဲယသးအိၣ်(၁၆)န့ၣ်, ဖဲယမုၢ်ဒီး သးစးဒီး မးလဲၣ်ဒီးတၢ်လၢတီၤကွဲၤအဆၢက တီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယမးလဲၣ်(၈)တီၤ, အဝဲမးလဲၣ်တၢ် အိၣ်လၢယမဲၣ်ညါတတီၤဒီး ပတၢ်မးလဲၣ်တီၤ ဒီးန့ၣ် စဲဘူးလီၢ်အသးလီၤ. ယကွၢ်အိၣ်တ မုၢ်နီၣ်တစးဘဉ်, ဆါမဲၣ်ဆါနီၣ်ဘဉ်ယဒိၣ်မး ဒီး ဖဲယမုၢ်ထံၣ်အိၣ်တဘျီလၢလီၤန့ၣ် ယကျဲး စၢးမးဆးအိၣ်, ခီဖျီလၢယတအဲၣ်ဒီးကွၢ်အ မဲၣ်, ယတအဲၣ်ဒီးကတီၢ်တၢ်ဒီးအိၣ်နီၣ်တစးဘဉ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ညါလီၤအသးဂုၤတဘီၣ်ဆဉ် အဝဲတပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဒီး တပာ်ဒုၣ်ပာ်ကမ့ၢ် ယနီၣ်တစးဘဉ်. ယမုၢ်ကွၢ်ကုၤလၢပုၤဟံၣ်ဒိၣ်ဖိ အတၢ်ကွၢ်န့ၣ် ပဝဲခံၣ်မတတဘဉ်ဂီၢ် (လိၣ်ကံ ဖက်)လီၢ်ပသးနီၣ်တစးဘဉ်. လၢတၢ်ကတီၢ် အလၢာ်န့ၣ် အဝဲအဂီၤဘူးတုၢ်မးကဖုၣ်န့ၣ်ယၢ ဘဉ်ဆဉ် ဂုၤဒီးလၢတုၤသးဒီးယးယဉ်ယဉ် အ ဖဲးအညဉ်တခါ ဝါဒုယတတဲလၢလၢဘဉ်. ဘိအ စရိပူၤဒုၣ်လဲၣ် ထၢန့ၣ်တန့ၣ်တတဘဉ်. ယမုၢ် ထီၣ်ညါတြၢလၢကီၢ်ပယီၤခါဂါဒ်သ့ၣ်တဖဉ်ဒု အဝဲပဝဲဝဲကန့ၣ်လၢခါဂါဒ်ဒုပုၤမးလီၤန့ၣ်တၢ် (ဘိ လူးဝ)တကအစရိပူၤလီၤ. မုၢ်မုၢ်ယနီၣ်ကစၢ်တ ခီ ယတလိၣ်တအါထဲန့ၣ်လၢလၢဘဉ်. လၢယ ဟံၣ်ပုၤ ယဒိၣ်ပုၤတဖဉ်အကျါမုၢ်ဂုၤ, လၢယ မးလီၢ်တၢ်လၢတီၤကွဲၤအဆၢကတီၢ် ယသကိး ဖိတဖဉ်အကျါမုၢ်ဂုၤ, လၢယန့ၣ်လီၤတၢ်မးယ ပုၤမးသကိးတၢ်တဖဉ်အကျါမုၢ်ဂုၤန့ၣ် ထီၣ်ဘိ န့ၣ် ပုၤကိးဒုၣ်ယလၢ ယမုၢ်ဒုၣ်မုၢ်ယဖိတက

လီၤ.

သပုၤကတၢ်န့ၣ် အဝဲမုၢ်ပုၤသ့ၣ်ဂုၤ သးဝါ, သ့ဆိၣ်လီၤသးလၢသမုၢ်သကိးကျါဒီး အိၣ်မးစၢးပုၤကွၢ်ပုၤကတဖဉ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ဖဲပ အိၣ်လၢတီၤကွဲၤအဆၢကတီၢ် ထီၣ်ဘိန့ၣ်အဝဲစး လီၤအသးလၢယမဲၣ်ညါလၢ, ဒ်သါမုၢ်သိၣ်နူ ဖိတကအသး သါကကထီၣ်ဝဲဒဉ်ထဲကီၢ်ပုၤ ကလုာ် အသိၣ်နူဖိလၢအဂုၤတကဒီး တကး ဒီးဘဉ်, သါအိၣ်ဒီးကထီၣ်ဘဉ်သိၣ်နူ လၢအ မုၢ်ယသိၣ်နူတကန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ညါဝဲလၢယက န့ၣ်တမုၢ်ဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ်သန့ကွဲၤ ထီၣ်ဘိဒီးထီ ဘိန့ၣ် ဟဲတဲဝဲဒဉ်လၢ ယမဲၣ်ညါဒ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ အဝဲမုၢ်တဲဝဲဒ်န့ၣ်တဘျီလၢလီၤ ယကန့ၣ်ဆါ ဘဉ်ယနီၣ်ဒီး ယတအဲၣ်ဒီးနီၣ်ဟူနီၣ်တစးဘဉ် န့ၣ်လီၤ. ထီၣ်ဘိန့ၣ် ယကျဲးစးမးဆးအိၣ်ဒီးအ ဝဲအနီၣ်ကစၢ်ဒုၣ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါလီၤအသးဂုၤတ န့ၣ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် အဝဲအတၢ်ကျဲးစးမးဆး အသ ဟံၣ်တဖဉ် တလီၤစးနီၣ်တစးဘဉ်. ဒ်အဝဲတဲ တုၢ်ဝဲအသး အဝဲမုၢ်ပုၤတကလၢ အိၣ်ထဲကီၢ် ပုၤကလုာ်ဒီး ကျဲးစးသပုၤပုၤ တုၤလၢအကံ ထီၣ်ဘဉ်ပုၤမးတၢ်လၢထဲကီၢ်ပုၤကလုာ်ဂီၢ်, ဒီး ဟ့ၣ်လီၤသးလၢပုၤကလုာ်ဂီၢ် လၢာ်လၢာ်ဆု ဆုန့ၣ်လီၤ. (တၢ်သ့ၣ်တဖဉ်န့ၣ် ယနီၣ်ဟူကုၤဒုၣ် လၢလီၢ်ခဲလီၤ.)

တုၤမုၢ်အဖျိထီၣ်တီၤကွဲၤဒီး ဂုၢ်ကျဲး စးမးလၢပုၤဝဲအမုၢ်အဒါ တုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ် လီၤ. အဝဲဖျိထီၣ်ကွဲၤလၢယမဲၣ်ညါတန့ၣ်အယံ အဝဲဆးလဲၣ်ဆုလဲၣ်, ဆးမးတၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ် ယတသ့ၣ်ညါလၢလၢဘဉ်. မုၢ်မုၢ်ယတခီ တုၤလၢ ယဖျိထီၣ်ကွဲၤဒီး ဒ်ယတၢ်သးစဲအိၣ်ဝဲအသး ယဆးလဲၣ်ထီၣ်ကွဲၤသရၣ်တၢ်မးလီၤလၢကညီ ကီၢ်တၢ်လီၢ်တတီၤ(၂)န့ၣ်ဝဲဒီး ယန့ၣ်လီၤသိၣ် လီၢ်တၢ်လၢတၢ်မးလီၤသ့ထီၣ်သး (Practical) လၢကွဲၤလၢကီၢ်ပုၤတၢ်လီၢ်တတီၤ(၂) န့ၣ်ဝဲဒီး ယဟံၣ်ကုၤန့ၣ်လီၤသိၣ်လီၤကွဲၤတၢ်လၢ တီၤထီ ကွဲၤတဖျါလၢ အိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးလၢဘဉ်ကီ ဘဉ်ခဲတၢ်လီၢ်တတီၤန့ၣ်လီၤ. ယသိၣ်လီၤတၢ် လၢဒ်ကဝိၤပုၤ အိၣ်(၃)န့ၣ်ဘျီဃဉ်ဃဉ်လဲ. ကွဲၤသရၣ်လၢယသိၣ်လီၤသးကိးတၢ်ဒီးအိၣ်တ ဖဉ်မုၢ်ပုၤအိၣ်ဒီးဟံၣ်ဒီးယိကိးကဒီး ထဲဒုၣ်ယၢ တက ယမုၢ်ဒီးဒုၣ်ပုၤသ့ဘျီန့ၣ်လီၤ.

ဒ်ယတဲတုၢ်လၢထးအသး ယနီၣ်ခိ ကွၢ်ဂီၢ် ပုၤမုၢ်ထံၣ်ယတကဂုၤတကဂုၤန့ၣ် တဲ ဒုၣ်လၢယဒိၣ်တၢ်ဂုၤလီၤကံၤမုၢ်ယဖိ, ဒီးမုၢ်မုၢ် ယကစၢ်တခီ ယတထံၣ်ပုၤဟံၣ်ဃုအိၣ်ယၢဟံ တလီၢ်ယနီၣ်တကဘဉ်. တဘျီဘျီယသကိးဖိ တဖဉ် တဲယလၢယဟံၣ်ဒိၣ်ယသးအါအယံ

ပုၤဃုအဲၣ်ယတဘျီဘဉ်. တနီၣ်နီၣ်တခီတဲဝဲ နနီၣ်ထဲအံၤတက နတၢ်အိၣ်တီၤတအိၣ်ဘဉ် မ တကန့ၣ်နတကလဲၣ်. တနီၣ်နီၣ်တဲယၢ ယရူ တၢ်အါတလၢ, တဲဝဲတကတမးဒီး သိၣ်တက တမ့ၢ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဒီး ယတပာ်လၢတၢ်အရူ ဒိၣ်ဘဉ်. ယဆိကမိၣ်လီၤယသး တလိၣ်ဘဉ် ပုၤအဲၣ်ယမုၢ်တအိၣ်ဘဉ်န့ၣ်သက့ အတွဲးတ အိၣ်ဘဉ်. ယကအိၣ်ဒုၣ်မုၢ်ကနီၣ်ပုၤလီၤ. ဘဉ်တဟါ ဖဲယလဲၣ်သိၣ်လီၤတၢ် ဟဲကုၤလၢ ကျဲးအဆၢကတီၢ် ယနီၣ်ဟူပုၤကိးယသိၣ်, ပုၤတမ့ၢ်-သရၣ်မုၢ်... သရၣ်မုၢ်... ယဃဉ်တရဲးကုၤယလီၢ်ခဲဒီး ယထံၣ်ပုၤတက ဒီး ယဆိကမိၣ်ထီၣ် ပုၤတကအံၤ လီၤကံၤဒ်သိး ယထံၣ်ဘဉ်အိၣ်လၢအပူၤကွဲၤ, မုၢ်ယလဲၣ်ထံၣ် ဘဉ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်. ဒီးဖဲန့ၣ် အဝဲတဲထီၣ်ဝဲ, ပုၤတမ့ၢ်- ဟါလၢဂုၤ.. သရၣ်မုၢ်... ယ- မုၢ်, ဟါလၢဂုၤ...

ပုၤတမ့ၢ်- သရၣ်မုၢ်... ယအဲၣ်ဒီးလဲၣ်မးလၢ နဟံၣ်...သ့ဒါ... ယဆိကမိၣ်ထီၣ်, အိၣ်.. ပုၤတကအံၤ သ့ၣ်ညါ လီၢ်သးဒီးယဟံၣ်တခီ. တၢ်ကမုၢ်ဝဲ ယထံၣ်ဘျီ အိၣ်လၢအဟံၣ်ဟးလၢယပါအအိၣ်သ့ၣ်. ဒီးဖဲ န့ၣ် အဝဲဟံၣ်ကုၤဟံၣ်ယခံၣ်ဒီး တုၤယဟံၣ်ကုၤတုၤ လၢဟံၣ်ဒီး ယကိးထီၣ်အိၣ်လၢဟံၣ်ပုၤဒီး ယ ကိးယပါ, “ပါ...ပုၤတမ့ၢ်ဟံၣ်အိၣ်သကိးနတက န” ယပါဟံၣ်ဒီး ကွၢ်ဃီတၢ်လၢပုၤတမ့ၢ် တကအအိၣ်တဘျီဝဲ ကွၢ်ဃီကဒီးတၢ်လၢ ယအိၣ်တဘျီ ဝဲ တတဲယဟံၣ်နီၣ်တမးဘဉ်. ယတခီယတပာ်သ့ၣ်ပာ်သးဘဉ်. ယတဲယ ပါဝဲ ယကုၤဟံၣ်လီၤယထာၣ်ဝဲဒီး ယကုၤန့ၣ် လီၤလၢဟံၣ်လီၢ်ခဲတၢ်ဖိအိၣ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယမး ဟံၣ်တၢ်မးတစးတမ့ၢ်ဖဲဝဲ တတီၤဒိၣ်ဒိၣ် ယ ဟံၣ်ကုၤထီၣ်လၢဟံၣ်ပုၤ. ယထံၣ်ယပါဟံၣ်ကုၤ ဃီကွၢ်ယမဲၣ်ဒီးတဲထီၣ်ဝဲ, “ဖဲဒါ...နပုၤတမ့ၢ် တကအံၤဒု ပုၤတမ့ၢ်နီၣ်ကီၢ်လီၤ.” ယပါအိၣ်ဒီး တဲတၢ်မနုၤလဲၣ် ယတနီၣ်ဟါဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ် ယတတဲဆၢတၢ်နီၣ်တမးဘဉ်. ပုၤတမ့ၢ်တက ဒါး ယတထံၣ်လၢမုၢ်ကိးဘဉ်အယံ ယဆိ ကမိၣ်လၢကုၤလဲၣ်လီၤ. တၢ်တဟါန့ၣ် ဝဲဝဲဖဲ န့ၣ်လီၤ.

ပုၤကွဲၤတဘျီသိး ဘဉ်တဟါ ယလဲၣ်သိၣ် လီၢ်တၢ်လၢကွဲၤဟံၣ်ကုၤလၢကျဲးအဆၢကတီၢ် ယ ထံၣ်ယသကိးမုၢ်တက ဟးမိးဒီးအဖိ ကအိၣ် (၃)န့ၣ်ဘျီဃဉ်ဃဉ်, အဝဲထံၣ်ယလၢကျဲးဒီး တဲယဒ်အံၤ. “မုၢ်ကနီၣ်ပုၤဒါ... မုၢ်ကနီၣ်ပုၤဒါ.... နကပုၤ သံလီၤဒါး နတသ့ၣ်ညါတၢ်ဒီး ခဲကၢာ်နက

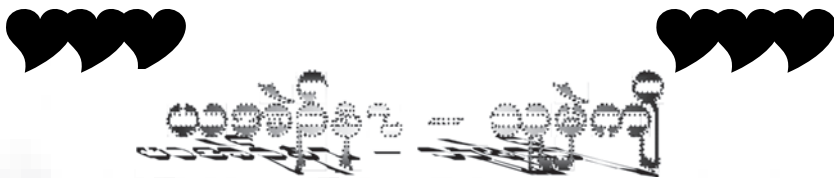
လီၤယီၤသံ..”

ယတဲဆာအိၤ “ဘၣ်မနုၤလဲၣ်.” ဒီး အဝဲတဲဆာယၤ “နခိၣ်န့ၣ်ဟးဂီၤန့ၣ် ပှၤလဲၤ ဟးအိၣ်သကိးနးဒီး နမၤလၢ နပၤတဲတၢ်ဒီး ပှၤတခီ, မ့ၢ်နခိၣ်န့ၣ်တမၤတၢ်တခီဧါ.” ယတဲ ဆာအိၤ “တၢ်မနုၤကဒီးလဲၣ်. နတဲတၢ်န့ၣ် ယန့ၢ်တပၢ်ဘၣ်.” ဒီးဖဲန့ၣ် အဝဲတဲဆာယၤ “စီအိၣ်ထံကီၢ် လဲၤအိၣ်သကိးနးဒီး နမၤလၢ နပၤတဲတၢ်ဒီးအိၤခိ. မ့ၢ်ပှၤတဲတၢ်ကဘၣ်ကီ ဧါ.” “စီအိၣ်ထံကီၢ်န့ၣ် ယတသ့ၣ်ညါဒီး, နတဲပှၤတဲန့ၣ် မတၤတကလဲၣ်. ပှၤတကန့ၣ် ယ တသ့ၣ်ညါနီၣ်တဘျီဘၣ်.” “သ့ၣ်ညါအိၤတ ဂ့ၤ, နတၢ်အိၣ်တီလီၤလံၤလီၤဒီး သ့ၣ်ညါအိၤ တဂ့ၤ အိၣ်ခိးလၢနမ့ၢ်လီၤယီၤသံမး. လၢန အိၣ်ကီၢ်ခါ နတသ့ၣ်န့ၣ်လၢၤစဲ, အဝဲလဲၤတဲ လီၤကွဲၤန့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်မိၣ်. တကယီၤလၢအတဲလီၤ

အသးလၢ အကဲနတၢ်အိၣ်တီတကန့ၣ်မိၣ်. န တနီၣ်လၢၤစဲ.” ဒီးဖဲန့ၣ် ယဆိကမိၣ်ထီၣ်တ စီဖိ, ယန့ၢ်ထီၣ်ဒီး ယတဲထီၣ်, “အိ...တၢ်ဖး ယံၣ်လံၤဒီး မတၤကသ့ၣ်နီၣ်တကလဲၣ်.” ဒီး ယမဲာ်သ့ၣ်တခီ မအသးဒီးသိး ယမဲာ်သါက ဆူးတစဲးစဲး ယန့ၢ်ကမ့ၢ်တစဲးစဲး. ယသကိး မ့ၢ်တဲထီၣ်ဝဲ, “ပှၤဖိဒါဧါ.. နမ့ၢ်မုၢ်ကနီၢ်ပှၢ် အမဲာ်ဆူးလဲ. ပတဲသကိးတၢ်ဝံၤဒီး ပက့ၤ ဆူတကဟံၣ် တကဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ယက့ၤတုၤဆူဟံၣ်ဒီး မ့ၢ်ဟါလီၤယ မံၤနီၤလၢလီၤမံၤခိၣ် ယဆိကမိၣ်ထီၣ်လၢယသး စါမလိဒီးတၢ်အဆၢကတီၢ် တုၤလၢခဲအံၤ ပှၤ တကအံၤ လၢညါခါယကွၢ်အိၤတမုာ်ဘၣ်. လၢတၢ်ဂ့ၢ်မနုၤအသိးလဲၣ်. အဝဲတမၤကမ့ၢ် ယတၢ်နီၣ်တမံာ်ဘၣ်ဒီး တမၤအၢမၤသီယၤနီၣ် တမံာ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ဒီးသးစါအန့ဆၢၣ်အသိး

ဘၣ်မနုၤအသိး ယဘၣ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးတၢ်ထီ ဘိ ဖဲအဝဲစးလီၤကွဲၤယအခါလဲၣ်န့ၣ် ယဆိက မိၣ်တဘၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သန့က့ တၢ်သ့ၣ် တဖၣ်ခဲလၢာ်အံၤ မ့ၢ်ဒုၣ်တၢ်လၢအပူၤကွံာ်တ ဖျိးဒီး ယသးပှၤနီၣ်ကွံာ်ခဲလၢာ်လံၤဒီး တက ထီၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢယဂီၢ်နီၣ်တမံာ်လၢဘၣ်. ပှၤကွံာ်ဗျဲန့ၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ဖျိးသးညီအမူးအိၣ် ထီၣ်ဝဲတခါ လၢအမ့ၢ်ဝဲ ယဒီးအဝဲပတၢ်ဖျိ အမူးသးဖျိန့ၣ်လီၤ. ယတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးကါအိၤ တဖၣ် တအိၣ်လၢဘၣ်ဒီး အဝဲအတၢ်အဲၣ် ယဖျိးကိး အဆၢတထီၣ်တဲာ်ဒီး ဟးဂီၤကွံာ် ဝဲနီၣ်တဘျီဘၣ်. ဒီးပဝဲခဲက ပသ့ၣ်ထီၣ်သကိး ဟံၣ်မုာ်ယီၤဟတဖျါန့ၣ်လီၤ.

သးခိၣ်မုၢ်လူၤသီ

တနံၤ..ဘၣ်ဖဲလၢယမၤတၢ်လၢဝဲဒီး ပှၤအဆၢကတီၢ်, လၢတၢ်တပာ်သးအပူၤပှၤမၤ သကိးတၢ်ဒီးယတကဟဲသံကွၢ်ယၤ, “ဒုသု, နကလဲၤဖျါဧါ” ယသံကွၢ်ကဒါက့ၤ, “လဲၤဖဲ လဲၣ်” ဒီးအဝဲတဲဆာယၤ, “တဲဘၣ်နတသ့ ဘၣ်. မ့ၢ်တဲဘၣ်နၤ, နမ့ၢ်သ့ၣ်ညါဒုအရီၢ်တအိၣ် လၢဘၣ်. တဲလၢနကလဲၤန့ၣ်ဝံၤလီၤ. ပှၤကလဲၤ တဘျုးဂုၤညါ တမ့ၢ်ထဲနတကဘၣ်.” ဒီးဖဲ န့ၣ်ယတဲဆာအိၤ, “လဲၤဒီးလဲၤသၢၣ်” ဒီးအဝဲ ဆဲးတဲကဒီးဝဲ, “ခဲမ့ၢ်ဆုၣ်ဂီၢ်ခိ(၈)န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် လဲၤအိၣ်ခိးချဲလၢထံထၣ်နီၤ” တဲဝဲန့ၣ်ဝံၤဒီး က့ၤလၢအဟံၣ်လီၤ. ပဝဲလၢအိၣ်လီၤတဲာ်တၢ် တဖၣ်စ့ၢ်ကိးပမၤဝဲက့ၤပတၢ်မၤတဖၣ်ဝံၤဒီးပ က့ၤဆူတကဟံၣ်ဒုၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ယဟဲက့ၤလၢဟံၣ် ဟါလီၤခိးဒီးယ ဆိကမိၣ်ထီၣ် မ့ၢ်ယကဘၣ်လဲၤစိာ်တၢ်တမံၤ မံၤဧါ, မ့ၢ်ကလဲၤတဲာ်တၢ်ဒီးတနံၤညါခါန့ၣ် ယ တသ့ၣ်နီၣ်သံကွၢ်အိၤစ့ၢ်ကိးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ယဆိကမိၣ် တလီၣ်ဘၣ် မ့ၢ်တၢ်တၢ်ဒီးန့ၣ်ဒု အဝဲကဘၣ်လဲၤစိာ်မ့ၢ်ဖိထီၣ်, တၢ်အိၣ်တၢ်အိ တခါခါဒါခိ. ယဟဲမ့ၢ်သ့ၣ်ဝံၤဒု ယကအိၣ် တၢ်လၢအလဲၤစိာ်ဝဲတဖၣ်လီၤ. လၢဂီၢ်ခိအဆၢကတီၢ်ယကတဲာ်က တီထီၣ်ယသးဝံၤဒီး လဲၤအိၣ်ခိးတၢ်လၢ ထံ ကျိနံၤ, တုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးပှၤဟဲတုၤဖျိ ခဲလၢကိးပဒီးထီၣ်သကိးချဲဒီးစးထီၣ်သကိး ပတၢ်လဲၤန့ၣ်လီၤ.

ချဲပတၢ်လၢတၢ်လီၤတတီးဒီးပုၤလဲၤ ထီၣ်လၢတၢ်လီၤလၢပုၤသိၣ်ဒုစိတဖၣ်အိၣ်တၢ် အလီၢ်, ဒီးယဲစ့ၢ်ကိး ယလဲၤထီၣ်ဖိပုၤခဲ, ဒီး တုၤယလဲၤထီၣ်တုၤလၢတၢ်လီၤဒီးယထံၣ်ဘၣ် ဒုဖိဆဲးဆဲးဖိ, လၢယဖိသ့ၣ်ခါပုၤကိးပှၤပုၤလၢ (ဒုဖိကွံာ်)အိၣ်တဖျါဖိတဖျါဖိ, ခဲဖျါၣ်သၢ ဖျါၣ် ဒီးဖဲန့ၣ် ယထံၣ်ဘၣ်သိၣ်ဒုစိတဘျုးဂုၤ ဆၢထၣ်ဟံသကိးပခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢယသးပုၤ ယဆိကမိၣ်ထီၣ်, အိ...လၢယဖိသ့ၣ်ခါန့ၣ် ယထံၣ်ဘၣ်ဒုဖိအံၤတဖၣ်န့ၣ်အါမးဒီး ယ ထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိး သိၣ်ဒုစိအံၤတဖၣ် အါမး ဘၣ်ဆၣ်ဒီး ယထံၣ်ဘၣ်လၢဘၣ်န့ၣ် ဖး ယံၣ်လံၤ, အခဲအါမ့ၢ်ယထံၣ်ဘၣ်ကဒါက့ၤဒီး မ့ၢ်တၢ်သးခတခါလၢ အဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤ ယတၢ်အိၣ်သးလၢ ပဝဲကညီဖိတဖၣ်ပအိၣ် မ့ၢ်ဘၣ်တုၤအိၤလၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အနီၢ်ကီၢ်န့ၣ် ပှၤမၤသကိးတၢ်ဒီးယၤ လၢ အရဲၣ်က့ၤတၢ်လဲၤတဘျီညါအံၤ တကန့ၣ် အ ဝဲရဲၣ်က့ၤဟံၣ်စၢတၢ်ဆၢဂုၤဆၢဝါတၢ်ဟ့ၣ်သ့ၣ် တဖၣ်ခဲလၢာ်လၢအကလဲၤစိာ်ဝဲဟ့ၣ်လီၤဝဲတ ဖျိန့ၣ်ဒီးဖဲန့ၣ်ပလဲၤစိာ်ထီၣ်သကိးတၢ်ဖိတၢ် လဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ယထံၣ်ဘၣ်သိၣ်ဒုစိသ့ၣ် တဖၣ် အိၣ်ဖျါပုၤဒီး တၢ်သ့ၣ်ဖျိးသးညီ, တၢ် သ့ၣ်ပိးသးဝဲ ဖဲအထံၣ်ဘၣ် ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ် အါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟဲဆၢဂုၤဆၢဝါဟဲစိာ် စၢပတၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတုၤလီၢ်ခိၣ်ဆၢပုၤ လၢအတၢ်နံၤကမ့ၢ်ဖိ လၢနထီၣ်သတြီၤအိၤဒီး

တၢ်ကတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တုၤတၢ်တုၤတမံၤ အတၢ်တုၤလီၢ်မုာ်လၢအကလၢဝဲဒီးသိးအံၤန့ၣ် နယထံၣ်န့ၣ်အိၤသ့ၣ်ထဲလၢကညီကီၢ်တၢ်လီၢ် လၢကညီဖိတဖၣ်အိၣ်ဆိးတုၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. သိၣ်ဒုစိသ့ၣ်တဖၣ်အကျါတက ယထံၣ်ဘၣ်ပုၤလီၤဆိတက, ယကွၢ်အိၤဒီးလီၤ ကံာ်ဘၣ်ယၤလၢ ယထံၣ်ဘၣ်အိၤလၢအပူၤကွံာ်, လီၤကံာ်ဘၣ်ယၤလၢ ယသ့ၣ်ညါဘျီအိၤတဘျီ ဘျီလီၤ. အဝဲန့ၣ်က့ ကွၢ်ယတဘျုးတဘျုး ဖျါ လီၤကံာ်ဘၣ်ယၤလၢအဆဲးဒီးတဲယတၢ်တမံၤ မံာ်ဘၣ်ဆၣ်တတဲာ်နီၣ်တမံာ်ဘၣ်. အိၣ်တစိာ် ဖိဒီး ယခိၣ်န့ၣ်ပုၤဟဲဟံၣ်ထီၣ်လၢပုၤမံၤတဖျါ န့ၣ်ဒီးယထးခိၣ်ဟဲထီၣ်ဖျိးလၢ “ကွီသု” ဒီးတ ဘျီယီၤသးပုၤဟဲဟံၣ်ထီၣ်လၢပုၤတကအံၤက ဘၣ်မ့ၢ်ကွီသု, “သုမ့ၢ်ကွီ” လီၤ. “အဝဲအမံၤမ့ၢ်... သုမ့ၢ်ကွီ” မ့ၢ်က ညီခါဆုဆုတကဒီးမ့ၢ်တုၤကီၢ်သုလၢသိၣ်ဒုစိ တကယံာ်တုၤလဲၤအနီၣ်တဖၣ်အါန့ၣ်ဒီးယသး အနီၣ်တတဲာ်ဘျီညါလဲၤ. ခဲအံၤ အဆၢကတီၢ် ဒုၣ်လဲာ် အဝဲမ့ၢ်ဒီးဒုၣ် သိၣ်ဒုစိတကအဖျါမ့ၢ် ဒီးလီၤ. ယတကမၤကမၢ်လၢယထံၣ်ဘၣ်အိၤ ဖဲအံၤဒီးမ့ၢ်ဒီးဒုၣ်သိၣ်ဒုစိတကအဖျါမ့ၢ်. ယလဲၤယီၤဆူအအိၣ်, နံၤကမ့ၢ်ထီၣ် ဒီးသံကွၢ်အိၤ, “နၤ..ပုၤကိးနမံၤလၢသုမ့ၢ်ကွီဧါ. ယသ့ၣ်ညါန့ၣ်န့ၣ်နီၢ်ယၤဘၣ်ဒီးဧါ” အဝဲက့ၤယီၤယၤ ဟဲအမဲာ်မ့ၢ်ကတီၢ်ဒီး တဲဆၢ က့ၤယၤ, “နၤမ့ၢ်...ယတီၢ်နီၣ်မ့ၢ်တဘၣ်ဒု, မ

တတကမၤမၤတၢ်နီၣ်တဘၣ်လၢဘၣ်.”
 ယနၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်အဝဲအတၢ်စးဆၢနီၣ်အယံၤဒီး
 မၤဘၣ်ဒီးယသး တစးဖိဒီး ယဆိကမိၣ်ထီၣ်
 မ့ၢ်အဝဲသးဟ့ၣ်ကွၢ်ယၤ ဒီးတဆၣ်ဒီး ကတၢ်
 တၢ်ဒီးယၤလၢဘၣ်တခီၤ. ယဆိကမိၣ်တၢ်
 အဖၤမ့ၢ်ဒီး တချုးလၢ ယကဆဲးသံကွၢ်ထီၣ်
 တၢ်ဒီးဘၣ်ဒီးအဝဲဆဲးတဲကဒီးဝဲ, “န့တလၢန
 တဟဲက့ၤ နီတဘျီလၢဘၣ် အးနဟဲက့ၤဒီး
 နီၣ်, တၢ်ဘျုးတဆဲးဘၣ် လၢနဟဲက့ၤဒီးအ
 ယံၤ, တၢ်ဘျုးဒီးမးသ့လ့ၤဖိစ့.
 တဲဝဲဒ်န့ၣ်အခါ အမဲၣ်သၣ်ဖျါလီၤသပျံတစး
 ဖိဘၣ်ဆၣ်ဒီးပၣ်ဖျါထီၣ်က့ၤအတၢ်နံၤကမ့ၢ်ဖိ
 ဖဲအဝဲတဲကတၢ်က့ၤ အတၢ်ကတၢ်အဆၢက
 တၢ်န့ၣ်လီၤ. ယသးဖိဘၣ်ဒီးတစးဖိဒီးဖိယနၢ်
 ဟ့ၣ်လၢ အဝဲကိးထီၣ်ယမံၤဒီးတဖျါညါအယံၤ
 လီၤ. လၢပူၤကွၢ်ခါအဝဲတကိးယမံၤဒီးနီတ
 ဘျီဘၣ်. ယဖိသၣ်ခါကိးယၤလၢ “နီၣ်သ့သ့”
 ယကန့ၣ်မ့ၢ်ဒီးမးဒီး တၢ်ယမ့ၢ်ကနီၣ်ဖိထီၣ်
 ဒီး ဆိတလဲက့ၤဝဲအတၢ်ကိးလၢ “ဒုသ့” ဒီး
 ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးယၤဒီးမးန့ၣ်လီၤ.
 ခီဖျါလၢ ထံကီၢ်တၢ်အိၣ်သးတကၢ်
 တကျၢ်ဘၣ်ဒီး ကညီပိတ်မုခ်ကရားကဲခဲ
 မၤအိၣ်တဖၣ် တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒီး တၢ်ယံး
 တၢ်စ့တဖၣ် အါထီၣ်ဝဲအယံၤ, တၢ်ဒုၣ်စၢအ
 ဆၢလၢ ကျီသ့ဒီးယၤအဘၣ်စၢ ယံၤထီၣ်ဝဲဒီး

လၢန့ၣ်တဖၣ်အနီၣ်န့ၣ် ပတထံၣ်လီၢ်ဘၣ်ပ
 သးနီတဘျီလၢဘၣ် တုၤအဝဲအိၣ်ဒီးဖဲယက့ၤ
 ထံၣ်ဘၣ်က့ၤကျီသ့အဆိကတၢ်တဘျီအံၤ
 တၢ်သးခဲသ့ၣ်တဖၣ် ပျဲလုၣ်ကွၢ်ယသးလီၤ.
 တၢ်သးခဲတဖၣ်အကျါတၢ်လၢအမၤတမ့ၢ်ယ
 သးဒီးထီၣ်အိၣ်ဝဲလၢယတၢ်ဆိကမိၣ်အပူၤ
 န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဖဲယနၢ်ဟ့ၣ်တမ့ၢ်ကတၢ်တၢ်တ
 ဘီလၢ ယတဲတၢ်ကျီသ့ အကတၢ်တဘျီဖဲယ
 တချုးဟးဖးဒီးအိၣ်အဆၢကတၢ်န့ၣ်လီၤ.
 “ယတဟဲ က့ၤလၢနအိၣ်နီတဘျီ
 လၢဘၣ်, ယတဆၣ်ဒီးထံၣ်န့ၣ်လၢဘၣ်, ယ
 သးဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးမး” မ့ၢ်တၢ်ကတၢ်တဘီလၢ ယ
 တဲတၢ်အိၣ်လၢအပူၤကွၢ်န့ၣ်လၢအဆၢဘျီလံၤ.
 ယမ့ၢ်တတဲကဒါက့ၤအိၣ်နီတဘျီဘၣ်ဆၣ်ဒီး
 ယတသးပုၣ်နီၣ်အိၣ်နီတဘျီဘၣ်, လၢတဘျီ
 အခါယတဲတၢ်အိၣ်ဆူပုၤလၢယအိၣ်ဒီးမးတ
 ကအဆိၣ်န့ၣ်ဘၣ်.
 ဒီတကတၢ်ပဆၣ်နီၣ်ကတၢ်သကိး
 တၢ် ပျဲဒီးတၢ်သးဖျဲသးညီဒီး တၢ်သကိးဖိလၢ
 အလဲသကိးတၢ်တဖၣ်လီၤ. တုၤလၢမ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤ
 ဒီးတၢ်ဆၢကတၢ်ဘၣ်လံၤလၢပကဟဲက့ၤကဒါ
 ဆူပတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဒီး ပဆၢဂ့ၤဆၢဝါ
 လီၢ်ပသး တကဒီးတကဝံၤဒီး ဟဲက့ၤလီၤဆူ
 ထံၣ်ကျိကၢ်နံၤလၢခဲဒီးတၢ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲယဟဲက့ၤလီၤဘူးထီၣ်ကတုၤလၢ
 ချဲအိၣ်ခိးတၢ်အလီၢ်န့ၣ်ဒီး, ကျီသ့ကိးစိယဒီး
 တဲထီၣ်ဝဲ, “ဒုသ့, ဟဲက့ၤဒီးနီၣ်, နမ့ၢ်တဆၣ်
 ဒီးထံၣ်ယၤ, နမ့ၢ်သးဟ့ၣ်ယၤ ဘၣ်ဆၣ်သနၢ်
 က့ၤ, တဘၣ်သးဟ့ၣ်ညီခါသီၣ်ဒုစိလၢအက
 တဖၣ်တဂ့ၤနီၣ်. တဘၣ်သးပုၣ်နီၣ်ကွၢ်န့ၣ်ထံ
 နကီၢ်ဒီးနပျဲကလုၢ်တဂ့ၤနီၣ်. ဟဲက့ၤဒီးနီၣ်,
 ဟဲက့ၤဆူအဆိၣ်ဒီးနီၣ်.”
 ကျီသ့အတၢ်ကတၢ်အဖျါဖိသ့ၣ်
 တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအမၤသဘံးယသးဒီးမးယ
 တုၤအိၣ်တန့ၢ်ဘၣ်တုၤဒၣ်လီၢ်ယသးအမဲၣ်ထံ
 ဖိဟဲမ့ၢ်ထီၣ်လီၤဆူဝဲတဖျါတဖျါဒ်မ့ၢ်ခိၣ်စူ
 ထံအဖျါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ခီဖျါလၢ တၢ်ဒုၣ်စၢ
 ယံၤတစးဖိအယံၤ ယတတဲဆၢကတၢ်နီတမံၤ
 ဘၣ်. အိၣ်ဒၣ်ယၣ်တရံးယံၤခိၣ်, နံၤကမ့ၢ်
 ထီၣ်ဒီး ကျိကွၢ်လီၤယခိၣ်ဒီး ခါထီၣ်ယခိၣ်
 တၢ်ထွဲသ့ၣ်တဖၣ်ယံၤထီၣ်ယံၤထီၣ်ဒီးသီၣ်ဒု
 စိအိၣ်တၢ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ.
 တၢ်ကတၢ်အဖျါမ့ၢ်တဟဲဖျါထီၣ်
 လၢခိ လၢယထးခိၣ်အပူၤ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး လၢယ
 သးပူၤတဲထီၣ်ဖျါယံၤ, “ယတသးဟ့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်.
 ယအိၣ်န့ၣ်. ယအိၣ်န့ၣ်န့ၣ်သ့မ့ၢ်ကျိ.....”
 ခိးကွၢ်လၢလၢခံတဘျီ

သးခိၣ်မုလုၤသီ

ဝဲကတၢ်ကညီပိတ်မုခ်ကရားကဲခဲဒ်န့ၣ်ဒီးကတၢ်ပူၤကညီပိတ်မုခ်ကရားကဲခဲဒ်န့ၣ်
 ခိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကဲခဲသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်
 ၄၇

Karen Women Organization
P.O. Box 19, Mae Sariang, Mae Hong Son, 58110, Thailand,
E-mail: kwocentral@gmail.com Website: www.karenwomen.org

နေ့စွဲ ၈ရက် မတ်လ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်။

ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှသည် လွတ်လပ်ခြင်းဆီသို့ အမျိုးသမီးများလျှောက်လှမ်းစို့

ယနေ့ကျရောက်သော နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီးများနေ့အား ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမှ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲကြိုဆိုပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီးများနေ့နှင့် ပတ်သက်သည့်ခေါင်းစီးစာတမ်းများစွာရှိသည့်အထဲမှ “ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှသည် လွတ်ကင်းခြင်းဆီသို့” ဖြစ်ပါသည်။ နှစ်စဉ် မတ်လ(၈) ရက်နေ့ရောက်တိုင်း ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးထုကြီးသည် ၎င်းတို့လျှောက်လှမ်း နေသည့် တန်းတူအခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်မှုပန်းတိုင်အတွက် မည်မျှခရီးပေါက်ခဲ့ပြီး ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်လေ့ရှိပါသည်။ အောင်မြင်မှုများအတွက် အောင်ပွဲခံကြသလို ဆက်လက်ကြိုးပမ်းရန် လိုအပ်သည်များကိုပါ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မှုများကိုပြု လုပ်ကြပါသည်။

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးအနေဖြင့် မြန်မာစစ်အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ခင်ပွန်းသည်များ၏ အကြမ်းဖက်မှုကိုခံရသော အမျိုးသမီးများကို ကာကွယ်ပေးခြင်း၊ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ ရပ်တည်ပေးခြင်းနှင့် ပညာပေး စသည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့အကြမ်းဖက်ခံရသူအမျိုးသမီးများသည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အကြောက်တရားအောက်ကို အတွန်းပို့ခံဘဝနှင့် အသက်ရှင်နေကြရပါသည်။

ယနေ့ ကမ္ဘာပေါ်ရှိအမျိုးသမီးများသုံးဦးအနက် တစ်ဦးမှာ အကြမ်းဖက်မှုကိုခံနေရပါသည်။ ၎င်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကျယ် ပြန့်ဆုံးသော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုကြီးပင်ဖြစ်သည်။ ထိုင်းမြန်မာနယ်စပ်တစ်လျှောက်ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်း(၇)ခုတွင် ကရင် အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမှပံ့ပိုးကူညီသော (safe house) ခိုလှုံရာနေရာများရှိရာ အကြမ်းဖက်မှုခံရသူများ နေစဉ်လာရောက်ခို လှုံသည်ကိုတွေ့မြင်ရပါသည်။ ထိုသို့လာရောက်ခိုလှုံသူများအထဲမှ (၇၇)ရာခိုင်နှုန်းသော အမျိုးသမီးများသည် အိမ်တွင်းအကြမ်း ဖက်မှုခံရသူများဖြစ်ကြပြီး၊ (၂၃)ရာခိုင်နှုန်းမှာ အဓမ္မပြုကျင့်ခြင်းခံရသူ(သို့မဟုတ်) ပြုကျင့်ရန် ကြိုးစားခြင်းခံခဲ့ကြရသည်။ ဒုက္ခ သည်စခန်းတွင်းနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံအဆင့် လွှဲပြောင်းကိုင်တွယ်ရသည့် တရားစီရင်ရေးများတွင် ထိရောက်မှုရှိသော သမာသမတ်ကျသည့် တရားစီရင်မှုစနစ်မရှိပါက အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် အကြောက်တရားအောက်မှ လွတ်မြောက်နိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

“ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခြင်း” ဆိုတဲ့စာအုပ်ကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မှ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူလည်းပဲ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ ဒါဟာဘယ်လောက်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ သူမနားလည်ထားပြီးဖြစ်တယ်လို့ ကျမတို့ယူဆပါတယ်။ ကျမတို့ ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးရဲ့ ရည်မှန်းချက်ကတော့ အကြမ်းဖက်မှုကိုခံရတဲ့ အမျိုးသမီးတွေကို ကူညီဖို့ရယ်၊ သူတို့တွေရဲ့ ကြောက်ရွံ့ထိန်းလန့်မှုတွေကိုပြောင်းလဲပစ်ဖို့ပါဘဲ။ လွတ်လပ်မှုပိုပြီးအားကောင်းလာအောင် မြှင့်တင်သွားချင်ပါတယ်လို့ ကရင်အ မျိုးသမီးအစည်းအရုံး၏ တုံ့ဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး (၂)ဖြစ်သော နော်တာမလာစောမှ ပြောဆိုလိုက်ပါသည်။

လက်ရှိတွင် အစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံ၌ ငြိမ်းချမ်းရေးရစေရန်အတွက်ဟုဆိုကာ အတိုက်အခံတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ပေါင်းစုံနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။ ယခုငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်များတွင် စစ်မက်ဒေသတွင်း အမျိုးသမီးများအရေးကို ကိုယ်စားပြုသည့်အနေဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုများ သေချာစေရန်အတွက် ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအ ရုံးမှ တောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ သို့မှသာ အမျိုးသမီးများကိုယ်တိုင်ပါဝင်မှသာလျှင် အမျိုးသမီးများအားလုံး အကြောက်တရားချုပ်ငြိမ်း၍ လွတ်လပ်မှုကို ဖန်တီးရယူနိုင်မည်ဟု ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမှယုံကြည်ပါသည်။

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများအကြမ်းဖက်မှု ခံနေရသည့်ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းလျက်ရှိရာ မည်သည့်ဖြေရှင်းချက်မျိုးတွင်မဆို စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း၊ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းခြင်းနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းကိုပညာပေးခြင်း၊ အထူးသဖြင့် အမျိုး သမီးများကို ပညာပေးခြင်းများ ပါဝင်ရမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။ ၎င်းကျမတို့ ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးက ယုံကြည်ထားတာ ရှိပါတယ်။ ဒုက္ခသည်တွေ၊ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများယုံကြည်သည့် “မိမိတို့ပါဝင်ခွင့်မရလျှင် မိမိတို့အတွက်မပါ” ဟုဆက် လက် ကြွေးကြော်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ကျမတို့အနေနဲ့ ကျမတို့ရထိုက်တဲ့လွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူရေးနဲ့ အခွင့်အရေးတွေရရှိဖို့ ကျမတို့ကိုယ်တိုင်ပါဝင် ညှိနှိုင်းရမှာပါ”ဟု ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး၏ အတွင်းရေးမှူး နန်းဒါးအဲကလယ်က ပြောသည်။

လက်ရှိနိုင်ငံရေးအခြေအနေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအရ အမျိုးသမီးထုအတွက် လုံခြုံရေးနေရာသော်လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်သော်လည်းကောင်းမရှိပါ။ အကြောက်တရားများလွှမ်းခြုံ၍ လွတ်လပ်မှုကိုလည်း ပြည့်ပြည့်ဝဝ ခံစားရခြင်းလည်းမရှိပါ။ ဒုက္ခသည်စခန်းတွင်း အကြမ်းဖက်မှုခံရသော အမျိုးသမီးများ အကာအကွယ်ပေးမည့် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုကို ပိုမိုခိုင်မာအောင် ဆက်လက်ကြိုးစားကြရမည်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများအကြောက်တရားများမှ အောင်မြင်စွာ ရုန်းထွက်နိုင်ရန်အတွက် အရေးကြီး သော စစ်မှန်သောတရားမျှတမှုအတွက် အားလုံးအတူတကွ ဝိုင်းဝန်းလက်တွဲကြိုးစားလုပ်ဆောင်သွားကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဆက်သွယ်ရန်
နန်းဒါးအဲကလယ် - ၆၆ ၈၅၂၆၉၂၉

အဝေတွဲ

လေထဲမှ အိမ်ဆောက်
တိမ်တိုက်ကို မိုးအိမ်လုပ်
အပင်ကြီးတွေက လှေကားထစ်
နှင်းခဲကိုစား မြူရိုးကိုဝတ်
တောင်တွေကိုကျော်
ပင်လယ်ဖြတ်လို့
မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်ပေါ်လမ်းလျှောက်
ကောင်းလိုက်တဲ့စိတ်ကူး
ပျော်မြူးလို့
ဗြဲနန်းကနဲအသံကြား
အား --- လား --- လား
တောင်ကြို တောင်ကြား ဝါးမျှစ်စားပြီး
အခက်အခဲမျိုးစုံ အဖုံဖုံနဲ့
သင်ဘာလုပ်နေပါသလဲ

ခိုင်စံရွှေမြင့်

ချစ်သူရဲ့ရွေးချယ်ခွင့်

❖ နင်ကငါ့ကို လမ်းခွဲစကားစပြောပေမဲ့
မခွဲနိုင်ဘူးလို့
ရင်မှာတိတ်တိတ်ပြေဆိုခဲ့ဘူးတယ်သူ။
ဘဝပန်းတိုင်မတူဘူးတဲ့
အမြင်ချင်းလည်း မညီဘူးတဲ့
ရည်ရွယ်ချက်လည်း ခြားနားလွန်းသတဲ့
ဖြစ်တဲ့အကြောင်းစုံ ခင်းကျင်းလို့
ညှိနှိုင်းမဲ့စကားတစ်ခွန်းမဆို
ဆန့်ကျင်လမ်းကိုသွားဖို့ နင်ရွယ်လည်း
ငါ့ရင်မှာတိတ်တိတ်တားမြစ်ခဲ့ဘူးတယ်သူ။

❖ ခုတော့လည်း
သေနတ်ကိုကိုင် တော်လှန်ရေးတဲ့
သွေးမြေကိုစွန့် တော်လှန်ရေးတဲ့
ငါ့လူမျိုးတွေလွတ်မြောက်ဖို့တွက်
တော်လှန်ရေးတဲ့
ဟုတ်တဲ့အကြောင်း ခင်းကျင်းပြလို့
နင်လိုရာသွား သွားတော့ချစ်သူ။

❖ ဒါပေမဲ့ ချစ်သူရယ်
မနက်ဖြန်ဆိုတာရှိနေသေးရင်
ငါ့ရင်ခွန်သံတွေမြည်နေသေးရင်
နင်ပြန်လာတဲ့လမ်းမှာ
အပြုံးတဝေဝေနဲ့
စောင့်နေခွင့်ကို ပေးဖို့
ငါတောင်းဆိုပါရစေ ချစ်သူ။ ။

ရှေ့ဦးခရေ

